

BENCHMARKING MUZEÍ A GALERIÍ

Stav a perspektivy řešení projektu

Centrum informací a statistik kultury

2017

Materiál zpracovali: PhDr. František Šebek
Petr Macháček
PhDr. Jana Radová

Kontaktní osoba: PhDr. Jana Radová, 732 343 378

Obsah

Stav a perspektivy řešení projektu	5
Metodické vysvětlivky k statistickému výkazu Kult (MK) 14-01 Roční výkaz o muzeu a galerii (muzeu výtvarných umění).....	15
Přehled ukazatelů (indikátorů) hodnocení muzeí použitelných v benchmarkingu.....	43
Interní benchmarking muzeí a galerií – ukázka výstupů	85

BENCHMARKING MUZEÍ A GALERIÍ

Stav a perspektivy řešení projektu

Benchmarking je jednou z manažerských metod, která se objevila a teoreticky byla poprvé popsána na začátku osmdesátých let 20. stol. u firmy Xerox Corporation. Dnes je tato metoda považována za jednu z cest dosahování vyšší kvality učení se z lepší praxe, než je ta naše.¹ Jedna z řady definic říká, že „*benchmarking je metoda založená na systematickém měření a porovnávání vybraných ukazatelů... Je možné ji použít na kterékoliv úrovni řízení a téměř pro libovolné ukazatele (indikátory). Základem je porovnávání vybraných ukazatelů vůči jiným referenčním hodnotám, které mohou být buď historické (číselná řada hodnot 5 let dozadu) nebo mohou být porovnávány vůči jinému referenčnímu subjektu (např. jinému srovnatelnému oddělení nebo srovnatelné organizaci). Srovnávání je vždy relativní, nelze říci, že vyšší nebo nižší hodnoty ukazatelů jsou špatné nebo dobré. Největší přínos benchmarkingu je v tom, že tyto rozdílné hodnoty provokují otázky, co je příčinou rozdílné hodnoty a tuto příčinu by měl management podrobit dalšímu zkoumání.*“²

Benchmarking je v teorii i praxi managementu vnímán z různých úhlů pohledu, ale jak bylo výše konstatováno, jde především o techniku, která porovnáváním a analyzováním různých procesů mimo jiné umožňuje zjistit:

- jak je na tom organizace ve srovnání s ostatními obdobnými organizacemi, pokud jde o výstupy, například výsledky služeb veřejnosti apod.;
- jak organizace pracuje z hlediska vstupů, tj. personálu, finančních prostředků a dalších zdrojů;
- jak některé věci a s jakými výsledky dělají jiní a jaké k tomu využívají zdroje.³

Benchmarkingu lze tedy v tomto smyslu uplatnit i ve veřejných službách, včetně institucí působících v oblasti kultury. Benchmarking umožňuje porovnávat výkony s cílem hledat cesty jak zvyšovat jejich úroveň také u těchto organizací. Je třeba ale zdůraznit, že to je bezprostředně možné jenom u těch činností, respektive ukazatelů, které jsou měřitelné, kvantifikovatelné a uchopitelné statistickými metodami. U zde uvažovaného typu kulturních institucí bývá spousta parametrů činností, které jsou neměřitelné, a u nichž je třeba posuzovat výkonnost jinými způsoby. Hledat váhu mezi výstupy měřitelnými a neměřitelnými není vůbec snadné. Benchmarking proto jistě nemůže být nějakou jednorázovou záležitostí a není to metoda přinášející jednoduché jednoznačné odpovědi. Přesto porovnávání a zjišťování rozdílů v dosahovaných výkonech - byť jen u měřitelných parametrů činností, je důležité. Může (mělo by) nastartovat manažerovo zkoumání širších souvislostí a příčin zjištěných rozdílů a počátek cesty vedoucí k pozitivní změně. Pokud ovšem o to management organizace vůbec stojí. Jedním ze zásadních otázek možnosti uplatnění benchmarkingu u organizací typu kulturních institucí je výběr organizací, se kterými se budeme srovnávat. Měla by to být skupina institucí se stejným zaměřením činnosti a působících v obdobných podmínkách. Mělo by tedy jít o homogenní skupinu s deklarovanými parametry, které ji budou konkrétně vymezovat.

U kulturních institucí v Evropě se metoda benchmarkingu začala ve větším rozsahu uplatňovat, pokud je známo, na přelomu 20. a 21. století v Německu v oboru knihoven. V ČR vznikl první projekt

¹ Benchmarking jako formu učení se z lepší praxe zdůrazňuje např. z naší literatury Jaroslav NADÁL – David VYKYDAL- Petra HALFAROVÁ: *Benchmarking, mýty a skutečnost (model efektivního učení se a zlepšování)*. Praha: Management Press 2011, s. 11 – 15. ISBN 978-80-7261-224-6.

² Viz www.managementmania.com (staženo 6. 10. 2017)

³ Viz *Benchmarking ve veřejné správě* (kolektiv autorů). Praha: MV ČR 2006, s. 4 – 5. ISBN 80-239-7326-6.

benchmarkingu veřejných knihoven v roce 2007 jako výsledek spolupráce Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP) a NIPOS Praha.⁴ O dva roky později navrhl NIPOS vedení Asociace muzeí a galerií ČR (AMG), zda nechce spolupracovat na záměru NIPOS vytvořit systém benchmarkingu pro obor muzejnictví. Exekutiva a posléze senát AMG návrh přijaly (jednání proběhla v březnu 2009).⁵ Koordinací a obsahovou přípravou projektu za AMG byl pověřen vedoucí pracovní skupiny pro muzejní statistiku František Šebek, vytvoření softwaru (SW) se ujal Petr Macháček (NIPOS). Projekt vznikl na půdě a především s využitím prostředků NIPOS. V následujících letech se pokoušel NIPOS iniciovat vznik projektu benchmarkingu také u dalších oborů kultury, ale nesetkal se zatím s kladnou odezvou.

Oba dosud vzniklé projekty benchmarkingu vycházely ze záměru využít pro daný účel údajovou základnu ročních statistických výkazů o činnosti, které NIPOS (oddělení CIK) shromažďuje a zpracovává jako jednu ze svých statutárních činností. U knihoven se jedná o výkaz Kult (MK) 12-01 a u muzeí a galerií o výkaz Kult (MK) 14-01.

Benchmarking muzeí (dále jen BMG) se inspiroval benchmarkingem veřejných knihoven, ale hned zpočátku byla zřejmá řada odlišností, s nimiž bude nutné se vypořádat. V oboru muzeí, galerií a veřejnosti přístupných památníků (dále užíváme jen termín „muzeum“) především existuje na rozdíl od veřejných knihoven větší škála právních forem těchto institucí, které často determinují různou úroveň působnosti muzeí (rozsah nabízených služeb a teritoriální působnost), současně tu existuje početnější spektrum typů muzeí podle specializace a zaměření činnosti. To vytváří nemalé složitosti právě pro výše zmiňovanou konstrukci srovnávacích skupin, v rámci nichž bude možné porovnávat výkonnostní hodnoty u vybraných indikátorů.

Pro první verzi **pilotního projektu BMG** bylo ve snaze vytvořit homogenní srovnávací skupiny muzeí rozhodnuto, že projekt bude prozatím připraven pro muzea zřizovaná kraji a obcemi. Vycházeli jsme z toho, že všechna tato muzea zřizují územní celky, přitom se jedná z pohledu vytváření ověřovacího projektu co do velikosti, působnosti a zaměření i co do typů muzeí podle specializace o vcelku zvládnutelnou škálu institucí. Mělo by přitom jít teoreticky ve finále asi o 350 muzeí, tedy převážnou část statisticky evidovaných muzejních institucí v ČR.⁶ Teoreticky lze také předpokládat, že u tohoto typu institucí budou k dispozici víceméně kompletní údaje v ročních statistických výkazech

Porovnávací skupiny

Muzeum přihlášené do projektu si může libovolně a třeba postupně zvolit skupiny, v rámci kterých by porovnávalo své výkony.

- Podle velikosti sbírkového fondu.

Konstrukce těchto skupin byla stanovena v pilotním projektu na základě empirie takto:

- a) do 10.000 evid. čís. sbírkových předmětů
- b) 10.001 až 50.000 evid. čís. sbírkových předmětů
- c) 50.001 až 150.000 evid. čís. sbírkových předmětů
- d) 150.001 až 300.000 evid. čís. sbírkových předmětů

⁴ O benchmarkingu knihoven viz blíže RICHTER Vít: Benchmarking knihoven, Čtenář (měsíčník pro knihovny) 02/2009, roč. 61, s. 2 ad. Autorsky připravil benchmarking knihoven Vít Richter a Petr Macháček.

⁵ K prvnímu kontaktu v této věci došlo už koncem listopadu 2008. Zpráva o přípravných jednání viz Věstník AMG 1/2009, s. 4 a Věstník AMG 2/2009, s. 5.

⁶ K problému stanovení počtu muzeí v ČR viz blíže FRANTIŠEK ŠEBEK:..... Výše uvedený počet institucí uveden na základě údajů in: *Muzea ČR v letech 2012 – 2014 ve světle statistiky*. Praha: NIPOS 2015, s. 12 – 20 (zde též rozvedena problematika stanovení počtu muzeí). Podle Zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, v platném znění, by měla mít všechna tato muzea své sbírky zapsány v CES. Podle statistických výkazů ovšem jenom 260 muzeí vyplnilo, že jejich sbírky jsou zapsány v CES. Celkem 100 muzeí zřizovaných kraji nebo obcemi tento údaj „zapomnělo“ vyplnit nebo nenaplnují regule zákona. Pravda bude zřejmě někde uprostřed.

e) nad 300.001 evid. čís. sbírkových předmětů

- Podle specializace a zaměření muzea.

V zájmu vytvoření početnějších skupin byly zvoleny tyto tři skupiny muzeí:⁷

- a) víceoborové (všeobecné) muzeum, vlastivědné muzeum,
- b) jednooborové (specializované) muzeum výtvarného umění, galerie,
- c) jednooborové (specializované) muzeum – ostatní skupiny mimo galerie.

- Velikost místa působnosti muzea (tj. obec, město) podle počtu obyvatel.

Pro pilotní projekt bylo pracovně navrženo 8 velikostních skupin počtu obyvatel sídel muzeí. Údaj by byl zohledňován jenom u muzeí zřizovaných obcemi.

- a) do 3.000 tisíc obyvatel
- b) 3001 – 5.000 obyvatel
- c) 5.001 – 10.000 obyvatel
- d) 10.001 – 20.000 obyvatel
- e) 20.001 – 40.000 obyvatel
- f) 40.001 – 60.000 obyvatel
- g) 60.001 – 100.000 obyvatel

- Územní celky, v nichž muzea působí:

- a) Možnost vyhledávat v rámci celého území ČR
- b) Možnost vyhledávat v rámci jednotlivých krajů ČR

- Zřizovatel muzea (kraj, obce)

- a) Možnost vyhledávat v rámci zřizovatelů typu kraj
- b) Možnost vyhledávat v rámci zřizovatelů typu obec (město)

Větší část těchto filtrů, podle kterých pomocí SW vzniknou porovnávací skupiny muzeí, doznala v průběhu dalšího vývoje projektu BMG dílčí změny (viz níže).

Dalším důležitým krokem bylo **stanovení parametrů (indikátorů)**, které mají charakter měřitelných a číselně vyjádřitelných hodnot a u nichž muzeum (účastník projektu) zjistí (tj. uvidí na obrazovce PC) hodnotu výkonu ve zvolené srovnávací skupině, která je minimální, maximální, průměrná, případně i hodnotu mediánu (nejčastěji se vyskytující hodnotu).

⁷ Pro úplně první pracovní verzi pilotního projektu, zpracovanou v roce 2009, se zatím nepočítalo se zapojením galerií do BM a konstrukce specializací byla stanovena takto: a) víceoborové muzeum zřizované obcí (městem); b) víceoborové muzeum zřizované krajem; jednooborové (specializované) muzeum nebo památník zřizované obcí; d) jednooborové (specializované) muzeum nebo památník zřizované krajem. Tato verze byla nahrazena členěním podaným výše v textu na konci roku 2010.

Při konstrukci pilotního projektu BMG se stanovilo celkem 23 měřitelných indikátorů, jejichž hodnoty je účelné porovnávat, bylo rozděleno do tří skupin (jejich volba svým způsobem navazovala na benchmarking veřejných knihoven).

a) Podmínky a předpoklady pro činnost muzea. Sledovaly se zde položky:

- Zpracovanost sbírek v systematické evidenci v procentech a procento sbírek, které má muzeum digitalizováno; objem sbírek, který je zpřístupněn na internetu (katalogy a průvodci sbírek).
- Odborní pracovníci z celkového počtu zaměstnanců a počet sbírkových předmětů a knihovních jednotek muzejní knihovny v přepočtu na 1 odborného pracovníka. Dobrovolní pracovníci spolupracující pravidelně s muzeem.
- Velikost prostor s bezbariérovým přístupem v procentech z celkového objemu veřejnosti přístupné plochy muzea.

b) Výkony a služby veřejnosti. Sledovaly se zde položky:

- Počet dnů v roce, kdy muzeum zpřístupňuje své prostory veřejnosti; počet návštěvníků na 1 den z objemu návštěvní doby; počet návštěvníků na 1 m² veřejnosti zpřístupněných prostor.
- Počet návštěvníků výstavních prostor, počet badatelů a počet dalších specifikovaných veřejnosti poskytnutých služeb celkem v přepočtu na 1 zaměstnance muzea.
- Počet výstupů z plnění úkolů a projektů vědy a výzkumu a objem pracovní kapacity vynaložené muzeem na tyto úkoly (procento z přepočteného počtu zaměstnanců za rok).
- Počet publikací vydaných muzeem a z toho procento publikací, na nichž se autorsky podíleli zaměstnanci muzea.
- Počet návštěv na vlastních internetových stránkách muzea.
- Počet realizovaných průzkumů nebo anket návštěvníků během roku.

Další číselná data, charakterizující jednotlivé muzeum jsou k dispozici v ročním statistickém výkazu.

c) Financování, výdaje, efektivita. Sledovaly se zde položky:

- Podíl financování muzea na rozpočtu obce /města (pro muzea obcí) v procentech.
- Celkové provozní náklady (celkové výnosy) muzea na 1 obyvatele obce/města v sídle muzea.
- Provozní náklady (celkové výnosy) muzea na 1 sbírkový předmět muzea a knihovní jednotky muzejní knihovny.
- Podíl nezbytných režijních provozních nákladů muzea na příspěvku zřizovatele v procentech.
- Míra soběstačnosti muzea v procentech (vlastní příjmy, dary, granty, jiné dotace apod.) v poměru k celkovým nákladům /celkovým výnosům/ muzea).
- Eventuální podíl mimořádných výdajů na celkovém rozpočtu muzea v procentech (významné rekonstrukce, velké havarijní stavy, významné jednorázové projekty apod.).

Další číselná data, charakterizující jednotlivé muzeum obsahuje roční statistický výkaz. Pilotní projekt BM předpokládal, že tato data nebude třeba automaticky zpracovávat a vyhodnotit je zúčastněné muzeum samo, což se zřejmě nenaplnilo. Výběr indikátorů tak nutně vyzníval torzovitě.

Data potřebná pro výpočet indikátorů jsou získána z ročních statistických výkazů Kult (MK) 14-01 nebo dodána muzeem, které se do projektu zapojuje. Ve fázi přípravy pilotního projektu bylo požadováno, aby přihlášená muzea dodatečně dodala 13 údajů, které neobsahoval roční statistický výkaz. Pilotní projekt totiž vznikl v době, kdy probíhala poměrně výrazná postupná proměna výkazu Kult (MK) 14-01. Začala v roce 2007 jako výsledek spolupráce NIPOS a AMG.⁸ Hlavní úpravy výkazu byly dokončeny do roku 2012 a nutno konstatovat, že směřovaly k tomu, aby se všechna potřebná data pro BMG mohla sbírat z výkazu a muzea nemusela vypracovávat žádná nebo jen minimální dodatečná hlášení. Počet požadovaných dodatečných údajů tedy postupně klesal až k jedinému v roce 2013.

V této souvislosti je třeba upozornit na jistou unikátnost projektu BMG, která dosud nemá v zahraničí obdobu. Vytvořený software umožní, že muzeum, které chce provést benchmarking, dostane od NIPOS (správce rezortní statistické databáze) zdarma zpracovaná (vypočítaná) data prostřednictvím internetového spojení. Je to projev podpory činnosti kulturních organizací ze strany této příspěvkové organizace zřizované MK ČR k takovému účelu a zároveň jako průkaz praktického využití shromažďovaných a zpracovávaných statistických dat.⁹ Od managementu muzea se vyžaduje toliko projevit o metodu benchmarkingu zájem a dát souhlas k tomu, že statistická data o muzeu budou v NIPOS dále zpracovávána. Přihlášené instituce potom obdrží přístupové heslo k databázi BM.

V roce 2010 se začalo s ověřováním pilotního projektu BMG v praxi. Do konce roku se k projektu přihlásilo 46 muzeí zřizovaných kraji nebo obcemi, 26. 11. 2010 se konala prezentace projektu pro muzejní veřejnost v prostorách Národního muzea v Praze a začal „ostrý provoz“.¹⁰ Postupně se k projektu přihlásilo dalších 18 muzeí (celkem tedy 64 muzeí), což je necelá pětina muzeí uvažované kategorie. Sbíraly se první zkušenosti a v chodu se řešily vznikající dílčí problémy: upravoval se software a počet indikátorů se snížil na 23. Současně se změnami podoby výkazu Kult (MK) 14-01 se do roku 2012 redukovala zátěž účastníků spočívající v požadavku na dodávání dodatečných údajů nad rámec statistických výkazů. S tím korespondoval výše naznačený růst počtu muzeí přihlášených do projektu. Začaly se ale také objevovat některé zásadní problémy, které limitují možnosti dalšího uplatnění BMG v praxi.

1. Otázka veřejného přístupu k výsledkům BMG
2. Kvalita vstupních dat ve výkazech Kult (MK) 14-01
3. Potřeba úpravy indikátorů a software BMG
4. Předpokládané úkoly v realizaci projektu BMG pro rok 2018

1. Otázka veřejného přístupu k výsledkům BMG

1.1. Muzea zúčastněná v projektu

V pilotním projektu bylo garantováno, že data o BMG přihlášených muzeí nebudou veřejně přístupná, čímž se ovšem řešení položené otázky pouze odsunulo v čase. Obecně je zřejmé, že benchmarking je prostředek, který má pomáhat při strategickém rozhodování managementu o dalším směřování

⁸ K úpravám výkazu Kult (MK) 14-01 viz František ŠEBEK: *K otázkám muzejní statistiky*, Věstník AMG 9/2011, s. 9 – 10; Jana RADOVÁ: *Statistická data v oboru muzejnictví (sběr a zpracování v NIPOS)*, Věstník AMG 4/2015, s. 5-6.

⁹ Viz Jana RADOVÁ, tamtéž.

¹⁰ Viz k tomu František ŠEBEK: *Benchmarking muzeí*, Věstník AMG 1/2011, s. 18 – 19 a zpráva o zasedání Senátu AMG otištěná tamtéž, s. 4.

organizace a je tedy především interní záležitostí, jak s jeho výsledky bude naloženo. Navíc, jak bylo výše konstatováno, benchmarking nelze rozhodně zaměřovat za celkové hodnocení výkonnosti a úspěšnosti organizace. Jedná se jenom o dílčí analýzu pohledem kvantitativně vyjádřených a do určité míry měřitelných dat, primárně sloužících pro vnitřní potřebu. Je proto namísto obava ředitelů muzeí, že v případě veřejné prezentace výsledků benchmarkingu mohou být tato data použita proti nim ať už ze strany zřizovatele nebo i záměrně kýmkoliv zneužita k poškození dobrého jména instituce, např. kampaní ve sdělovacích prostředcích aj. Tyto obavy, nikoliv nedůvodné, vyjadřovala větší část zúčastněných institucí při přihlašování se k pilotnímu projektu a nepochybně jsou podstatnou zábranou zapojení se většího počtu muzeí do projektu.

Na druhé straně je zcela přirozené, že zřizovatelé muzeí chtějí znát, jak si „jejich“ muzea ve srovnání s jinými srovnatelnými subjekty na tom ve vybraných ukazatelích stojí. Ukázala to jednoznačně diskuse zástupců krajských úřadů ČR odpovědných za rezort kultury na poradě konané na Ministerstvu kultury ČR v Praze 11. 12. 2014, na níž NIPOS prezentoval projekt BMG. Pravomoci zřizovatelů jsou v tomto směru jistě velké, zároveň ale platí, že zpracovávat a zpřístupnit statistická data jednotlivých zpravodajských jednotek není možné bez jejich souhlasu.

1.2. Muzea zpracovávající statistický výkaz - interní benchmarking

V zájmu zohlednění obou uvedených hledisek a ve snaze odstranit naznačenou bariéru většího zájmu o využití BMG dospěli řešitelé projektu na začátku roku 2015 k formulování záměru vypracovat celkovou databázi statistických dat muzeí zřizovaných státem a územními celky podle osnovy BMG (osnova zároveň prošla úpravami, viz níže bod 3) s tím, že:

- Data budou uspořádána podle srovnávacích skupin dle následujících filtrů:
- zřizovatel (stát, kraje, obce, všechny)
- území (celá ČR, jednotlivé kraje a Hl. m. Praha)
- velikost sbírek (do 5 tis. inv. č. sbírkových předmětů; 5.001 – 50.000; 50.001 – 300.000; nad 300.000)¹¹
- klasifikace muzeí podle zaměření, specializace (vše nebo dle klasifikace tabulky A na přední straně výkazu Kult (MK) 14-01, tj. galerie, všeobecná, ostatní specializovaná)¹²
- Vypočítaná data ukazující v jednotlivých indikátorech dosažené hodnoty celého souboru muzeí státu a územních celků budou sestavena tak, že ukážou minimální a nejvyšší dosaženou hodnotu výkonu v celém souboru muzeí, dále vypočtenou průměrnou hodnotu a tzv. medián. Tyto údaje budou seřazeny podle jednotlivých roků nebo v několikaletých intervalech, aby znázornily trendy dosahovaných hodnot.
- Tato databáze s údaji celkového benchmarkingu nebude obsahovat data jednotlivých muzeí, ale jenom data vypočítaná (uspořádaná) za celý soubor muzeí státu a územních celků, respektive za skupiny muzeí libovolně volitelné podle výše uvedených filtrů: tj. podle

¹¹ Oproti velikostním skupinám stanoveným v pilotním projektu BMG (viz výše v textu), došlo k úpravě rozvržení skupin na základě analýzy údajů o počtu sbírkových předmětů (vykazovány jsou inv. č.) z výkazů Kult (MK) 14-01 muzeí zřizovaných státem a územními celky v letech 2010 – 2014. Takto stanovené skupiny tvoří výrazněji kumulované skupiny co do rozsahu sbírkových předmětů.

¹² Perspektivně se uvažuje o rozšíření počtu skupin pro účely BMG na více skupin, což ovšem předpokládá další úpravu softwaru.

zřizovatelů nebo podle územních celků, případně podle zvolené klasifikační skupiny – specializace muzeí nebo podle velikosti sbírkového fondu.

Tento princip potom nebrání, aby výsledky takového celkového benchmarkingu byly veřejně přístupné.¹³

Takto naznačený zamýšlený dílčí projekt jsme pracovně nazvali **interní benchmarking muzeí**. V rámci přípravných prací pro interní benchmarking a zároveň jako způsob ověření nosnosti údajové základny projektu, představované výkazem Kult (MK) 14-01, tj. ověření jejích silných a slabých stránek, připravil NIPOS v roce 2015 publikaci vydanou s finanční podporou MK ČR „*Muzea ČR v letech 2012 – 2014 ve světle statistiky*“ (ISBN 978-80-7068-300-2).

Interní benchmarking, posune praktické využití BMG do kvalitativně nové roviny. V tom případě si totiž bude moci konkrétní muzeum samo srovnávat své výkony s daty veřejně dostupného interního benchmarkingu v rámci libovolně zvolené srovnávací skupiny. Přihlásí-li se k projektu, dostane od NIPOS vypočítané údaje za svou organizaci a dozví se počet muzeí ve zvolené srovnávací skupině (nebude znát ovšem data jednotlivých tam zahrnutých subjektů, jenom celkový výpočet), eventuálně získá nějaký benefit v podobě informačních služeb CIK NIPOS. Bude si ovšem také moci podle stanovené a volně přístupné metodiky samostatně vypočítat hodnoty svých výkonů a s využitím interního benchmarkingu si sestavit vlastní benchmarking samo, aniž se k projektu přihlásí. Ostatně obdobným způsobem budou moci postupovat zřizovatelé muzea ve vztahu k jednotlivé organizaci nebo skupině zřizovaných muzeí. Záměr tohoto modelu řešení projektu BMG byl prezentován na mezinárodní konferenci *Muzeum a změna V*. konané 22. – 24. 11. 2016 v Praze a u muzejní veřejnosti, aspoň soudě podle ohlasu přítomných účastníků konference, vzbudil zájem.

Důležité je též zmínit, že v případě realizace projektu interního benchmarkingu budou k dispozici zároveň také data, která představují **standardy výkonů** posuzovaného souboru muzeí, respektive zvolených specifických skupin muzeí, v těch okruzích činností, které jsou postižitelné kvantitativními parametry. Za standardy lze totiž logicky považovat hodnoty mediánu v jednotlivých v benchmarkingu sledovaných ukazatelích.

Uskutečnění záměru vytvoření interního benchmarkingu ovšem musí jít ruku v ruce s řešením dalších dvou problémů limitujících dosud uplatnění BMG v praxi.

2. Kvalita vstupních dat ve výkazech Kult (MK) 14-01

Již při vyhodnocení údajů přebíraných z výkazů Kult (MK) 14-01 v rámci pilotního projektu se ukazovalo, že byly občas zadávány nerelevantní veličiny. Ukazovalo se, že zpracovatelé výkazu někdy nesprávně pochopili metodické vysvětlivky k vyplnění výkazu, případně tyto vysvětlivky nebyly dostatečné. Proto v roce 2013 vznikl obsáhlejší dokument obsahující podrobnější vysvětlivky nad rámec formuláře výkazu schváleného ČSÚ. Tento materiál byl zpravodajským jednotkám zpřístupněn na webových stránkách NIPOS.

¹³ Je ještě na uvážení, zda se bude jednat o zpřístupnění těchto dat on-line na internetu, jak zatím preferujeme, nebo zpřístupnění vymezenému okruhu uživatelů.

V průběhu roku 2016 a zejména během roku 2017, když byl připravován interní benchmarking a kdy byla natahována a zpracovávána statistická data v daleko větším rozsahu a to od 349 subjektů, ukázala se tato skutečnost v daleko větší míře. Mnohem větší počet muzeí, než tomu bylo ve fázi pilotního projektu, kdy se pracovalo s daty muzeí, která měla o BM zájem, zadává do výkazu požadované údaje chybně nebo jde bezpochyby o fiktivní čísla, někdy není smysl předepsané položky zpracovatelem výkazu pochopen. Tyto nedostatky přitom většinou není možné odhalit při formální kontrole výkazů, která probíhá v NIPOS při sběru výkazů od zpravodajských jednotek, ale objevují se až při zpracování dat v počítačové databázi BMG. Má-li tedy vzniknout věrohodný interní benchmarking, je nutné kvalitu výkazů zásadním způsobem zvýšit. V zájmu toho byl v roce 2017 rozšířen (prohlouben) materiál Metodických vysvětlivek k výkazu Kult (MK) 14 - 01 s tím, že se zaměříme na jeho důslednější využívání zpravodajskými jednotkami od roku 2018. Dále byly jako interní materiál NIPOS rozšířeny pokyny pro kontrolu vybraných položek, které mohou skrývat chybné (nesprávné) údaje. To se uplatní již při sběru a zpracování výkazů za rok 2017. Viz k tomu též závěr následujícího článku 3.

3. Úprava indikátorů a softwaru BMG

Během vyhodnocování pilotního projektu BMG se ukazovalo, že soubor vybraných ukazatelů bude žádoucí modifikovat. K dílčím úpravám došlo v letech 2011 – 2013. K zásadní úpravě se zpracovatelé projektu rozhodli v roce 2016 v souvislosti se záměrem vytvořit interní benchmarking. Na základě zkušeností s interpretací dat obsažených ve výkazu Kult (MK) 14-01 při práci na publikaci Muzea v ČR v letech 2012 – 2014 jsme místo původních 23 indikátorů vytipovali pro interní benchmarking 75 ukazatelů. Jedná se o 75 údajů, které lze získat ze statistického výkazu a které mohou mít pro dané muzeum nějakou vypovídací hodnotu o úrovni jeho činnosti ve srovnání s obdobnými subjekty. Neznamená to, že všechny ukazatele budou mít pro každé muzeum s ohledem na jeho velikost, zaměření činnosti atd. nějaký význam, určitě budou mít různou váhu. Prostřednictvím interního benchmarkingu bude ale muzeím nebo zřizovatelům muzeí nabídnuta možnost tyto ukazatele pro účely BMG využít vcelku nebo jenom jejich vybrané části.

V zájmu naplnění tohoto postulátu byl v průběhu roku 2017 vytvořen podrobný elaborát „*Přehled ukazatelů (indikátorů) hodnocení muzeí použitelných v benchmarkingu*“ (34 stran), který je uveden zde v příloze. Tento dokument je svým způsobem zároveň metodickým návodem, jak si z údajů výkazu Kult (MK) 140-01 vytvořit benchmarking samostatně. Je to zevrubný popis projektu BMG, respektive interního benchmarkingu, ovšem bez softwarového vybavení. Předpokládáme, že dokument bude předložen odborné veřejnosti k připomínkám. Připomínkové řízení by mělo proběhnout do pololetí 2018 (dílčím způsobem už proběhlo v roce 2017) a následně dojde k jejich případnému zapracování do výsledné podoby.

V průběhu roku 2017 byl dotvářen software pro zpracování dat v rámci interního benchmarkingu a probíhalo jeho experimentální ověřování. Ke konci roku 2017 se podařilo provést takovou úpravu softwaru, která umožní odhalit chybná zadání údajů u konkrétních zpravodajských jednotek zhruba u poloviny ukazatelů. To umožní provést „redakční úpravy“ ve výběru vzorku posuzovaných muzeí, aby v celkových propočtech neodcházelo k nežádoucím zkreslením. Tato poměrně pracná operace bude ale provedena až v roce 2018. Rovněž další dílčí úpravy bude nutno provést ještě v průběhu roku 2018 s tím, že předpokládáme do konce roku uskutečnit veřejnou prezentaci interního benchmarkingu muzeí s daty za rok 2016 – 2017, případně i s porovnáním s daty za předchozí léta.

4. Předpokládané úkoly v realizaci projektu BMG pro rok 2018

S ohledem na současný stav řešení projektu BMG předpokládáme, že se v roce 2018 uskuteční:

- Vyhodnotit připomínkové řízení k Metodickým vysvětlivkám ke statistickému výkazu Kult (MK) 14-01 a k Přehledu ukazatelů (indikátorů) hodnocení muzeí použitelných v benchmarkingu a to ve spolupráci s AMG a RG. Následně do konce 3Q 2018 dopracovat definitivní podobu.
- Verifikace dat výkazů za rok 2017 při sběru v NIPOS do 1. pololetí.
- Úprava software pro interní benchmarking a jeho ověřování, průběžně do konce roku.
- Veřejná prezentace projektu interního benchmarkingu, 4Q 2018.

Příloha 1

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY K STATISTICKÉMU VÝKAZU KULT (MK) 14-01 ROČNÍ VÝKAZ O MUZEU A GALERII (MUZEU VÝTVARNÝCH UMĚNÍ) (Verze 2017)

A. KLASIFIKACE MUZEÍ, PAMÁTNÍKŮ A GALERIÍ podle převládajícího předmětu sbírek a výstav

- Výtvarné umění
- Umělecké obory ostatní
- Archeologie a historie
- Historie přírody a přírodovědné obory
- Věda a technika
- Etnografie (etnologie) a antropologie
- Všeobecné, kombinované (vlastivědné)
- Skanzeny
- Ostatní

Výše podaná klasifikační škála muzeí podle jejich zaměření přihlíží k doporučením sledování statistických dat, jak se pro oblast muzeí objevují v materiálech evropské komise Eurostat. K vyplnění tabulky je třeba přistupovat s náležitou odpovědností, protože jedině prostřednictvím celkových sumářů těchto výkazů lze následně zjistit elementární data o tom, jaká existuje a jak se vyvíjí struktura muzeí v ČR podle jejich zaměření (specializace) a případně ji porovnávat se strukturou muzeí v jiných evropských zemích.

Při klasifikaci muzea podle jeho zaměření a stanovení příslušného kódu je třeba postupovat při respektování těchto zásad:

- Každá zpravodajská jednotka (muzeum, galerie nebo samostatný památník) může zaškrtnout jenom jednu skupinu klasifikace (jeden kód) podle převládajícího zaměření sbírek a převládajícího charakteru výstavní a další činnosti.
- Kód klasifikace vyplní také muzeum (památník, galerie), které je dočasně mimo provoz.
- Jednou zvolenou klasifikaci by nemělo muzeum měnit bez závažných důvodů. Totéž platí o eventuální odlišné klasifikaci pobočky uvedené v tabulce B.
- Jestliže má eventuálně muzeum pobočku (viz níže definici pobočky v komentáři k řádku 0103), která má jiné převládající zaměření sbírek a své činnosti, než zpravodajská jednotka (mateřské muzeum), uvede se odlišný kód takové pobočky v tabulce B ve sloupci „kód klasifikace“. Například muzeum má podle převládajícího předmětu sbírek a výstav klasifikaci 07 (vlastivědné muzeum), ale jedna jeho pobočka má charakter galerie, v tabulce B se potom uvede u této pobočky ve sloupci

kód klasifikace 01; pobočkou může být například památník nějaké osobnosti (uvede se kód 03 nebo jiný), muzeum v přírodě – skanzen (uvede se kód 08).

K jednotlivým kódům klasifikace:

- **kód 01 - Výtvarné umění**

Tato klasifikace je určena především **pro specializovaná sbírkotvorné galerie (muzea umění)** zaměřená na výtvarné umění, včetně uměleckého řemesla a užitého umění, design apod.

- **kód 02 – Umělecké obory ostatní**

Tuto klasifikaci vyplní **specializovaná muzea umění**, mající převažující zaměření sbírek a své činnosti na *jiné umělecké obory než je uvedeno u kódu 1*, jako je například hudba a zpěv, tanec, dramatické umění a divadlo, film a umělecká fotografie, literatura (písemnictví a slovesné umění).

- **kód 03 - Archeologie a historie**

Tuto klasifikaci zaškrtnou **specializovaná muzea** se zaměřením na archeologii (prehistorii a pravěk) nebo na historii, nejde-li o specializaci spadající jednoznačně do jiné, zde uvedené specializační skupiny: 01 a 02, 05 a 06 nebo 08. **Pod kód 03** se zahrnou zejména specializovaná muzea, která dokumentují a prezentují ***vedle archeologických témat určitou konkrétní historickou událost nebo historické období, významnou osobnost (osobnosti), politické hnutí, náboženskou pospolitost, nebo historický vývoj specifických oblastí lidské činnosti jako jsou například dějiny vojenství, dopravy, obchodu, školství a vzdělávání, tělovýchovy a sportu, určitého řemesla nebo výroby apod.***

Typickými příklady této skupiny jsou samostatně přístupné památníky osobností, muzea nebo památníky dokumentující nějakou bitvu nebo válečné události; typickým příkladem specializovaného muzea spadajícího pod kód 03 je pedagogické muzeum, ale též zemědělské muzeum, vojenské muzeum, muzeum policie, poštovní muzeum, hasičské muzeum. Kterékoliv z takto specializovaných muzeí může být též samostatnou pobočkou.

- **kód 04 - Historie přírody a přírodovědné obory**

Tato klasifikace se vztahuje na **specializovaná muzea se zaměřením na přírodovědné obory**. Může jít tedy o muzeum (nebo pobočku muzea), které jako převládající specializaci provádí přírodovědnou dokumentaci a prezentuje přírodu (respektive přírodní prostředí) jedné lokality či regionu nebo se zaměřuje na některý přírodovědný obor, specializaci v obecnějším slova smyslu (například antropologie, ornitologie atd.). Tuto specializaci vykazuje např. arboretum, které může být pobočkou muzea (konkrétně viz pobočka Vlastivědného muzea v Olomouci).

- **kód 05** - Věda a technika

Tuto klasifikaci zaškrtnou **specializovaná muzea se zaměřením na oblast vědy a techniky**. Některá muzea, která zařadíme do klasifikace kódu 05, mají tematicky blízko ke skupině s kódem 03 (specializovaná historická muzea). Při rozhodování o zařazení muzea do té či oné skupiny je důležité rozhodnout, zda při tvorbě sbírek a zaměření činnosti muzea převažuje aspekt vědeckotechnický (v tom případě se rozhodneme pro kód 05) nebo například aspekt samotné výroby a užití, kdy se rozhodneme spíše o kód 03. Totéž platí pro zařazení památníků věnovaných významným osobnostem vynálezců. Například pod kód 05 zřejmě zařadíme památník Prokopa Diviše, ač kněz působící v Žamberku, nicméně zasloužilý především jako vynálezce bleskosvodu.

- **kód 06** - Etnografie (etnologie) a antropologie

Tuto klasifikaci zaškrtnou **specializovaná muzea** s převažujícím zaměřením na jevy ve vývoji společnosti, které zkoumá a dokumentuje **etnografie (etnologie) a kulturní antropologie**, pokud nejde o zvláštní případ muzea v přírodě, o skanzen, pro nějž viz kód 08, případně nebude tento jev zahrnut s ohledem na jeho povahu ve skupině 03, eventuálně 05.

- **kód 07** - Všeobecné, kombinované (vlastivědné)

Tuto klasifikaci zaškrtnou především muzea, kde se jedná o **muzea víceoborová zaměřená na všeobecnou dokumentaci určitého místa nebo regionu**. Především sem patří muzea tradičně označovaná jako vlastivědná nebo zemská atd. Zaměřením sbírek, prezentační a ostatní odbornou činností se snaží podat obraz vývoje přírody a společnosti místa, regionu, země atd. Do této skupiny se zařadí i všechna **ostatní víceoborová muzea, u nichž nelze jednoznačně vymezit jednu převládající specializaci podle některé zde uvedené škály klasifikačních skupin**.

- **kód 08** - Skanzeny

Tuto skupinu zaškrtnou všechna **specializovaná muzea v přírodě, skanzeny**. Takovou specializaci může rovněž případně vykazovat i samostatná pobočka.

- **kód 09** - Ostatní

Tato skupina je určena pro muzea, která nelze zařadit do žádné z předchozích klasifikací. Mělo by jít o **zcela výjimečné případy**. Pokud tuto skupinu zaškrtnete, je nutné v komentáři k výkazu stručně popsat o jaký typ muzea se podle zaměření sbírek, výstavní a ostatní činnosti ve skutečnosti jedná.

B. SEZNAM A KLASIFIKACE POBOČEK MUZEÍ, PAMÁTNÍKŮ A GALERIÍ podle převládajícího předmětu sbírek a výstav

Jestliže má muzeum pobočku, uveďte v této tabulce jmenovitě název a místo pobočky a kód klasifikace stejným způsobem, jak je uvedeno ve vysvětlivkách výše u tabulky A. Kód klasifikace se vyplňuje i v případě, že je pobočka dočasně mimo provoz. Výčet poboček v tabulce B musí odpovídat jejich počtu uvedenému v řádku 0103.

I. MUZEA / GALERIE / PAMÁTNÍKY A JEJICH EXPOZICE K 31. 12. SLEDOVANÉHO ROKU

0101 Muzea, památníky

0102 Galerie (muzea výtvarných umění)

Ř. 0101 vyplňují jenom samostatná muzea a památníky, ř. 0102 galerie (muzea výtvarných umění), které jsou v obou případech zpravodajskými jednotkami.

Za zpravodajskou jednotku se pro účely tohoto výkazu považuje také muzeum, památník nebo galerie, které jsou organizační složkou obce, kraje nebo státu, a mají omezenou právní subjektivitu. Podobně se považuje za zpravodajskou jednotku muzeum, památník nebo galerie, které je zvláštní organizační složkou nějakého většího organizačního komplexu, např. akciové společnosti, vysoké školy, podnikovým muzeem atd.

Zpravodajská jednotka vyplní jenom **jeden řádek**, buď je muzeum či památník (ř. 101), nebo je galerií (ř. 102). Vyplnit řádky oba není možné! Zpravodajská jednotka je jeden subjekt, a pokud by některé vyplnily řádky oba, zkreslil by se tím při sestavování celkového sumáře výsledný počet statisticky hodnocených subjektů. V případě pochybností se proto musí zpravodajská jednotka jednoznačně rozhodnout, zda je muzeem a eventuální galerijní složka jeho činnosti je jenom organizačním útvarem, případně pobočkou (potom ji uvede v ř. 0103 a také výše v tabulce B), nebo je tomu naopak.

0103 Pobočky muzeí a galerií

Za pobočku se považují ty detašované části muzea, památníku nebo galerie (dále jen muzeum), které působí mimo sídlo muzea a jsou jeho organizační složkou a zároveň splňují níže uvedená tři kritéria:

1. Pobočka je stálým organizačním útvarem zakotveným v organizační struktuře instituce, kde je stanovena funkce vedoucího pobočky (případně i dalších vedoucích pracovníků), včetně vyjádření funkčních vazeb vedoucího pracovníka pobočky v rámci organizační struktury instituce. V některém normativním dokumentu instituce (např. organizační řád, statut nebo zřizovací listina aj.) je popsána charakteristika činnosti nebo kompetence tohoto organizačního útvaru.

2. Jde o pracoviště prostorově odloučené (detašované) od sídla muzea, působí v objektu mimo sídlo muzea.

3. Pobočka muzea (památníku), galerie se podílí ve vymezeném rozsahu na odborné správě muzejních sbírek, na jejich zpřístupnění veřejnosti a obdobné činnosti, zabezpečuje provoz daného útvaru v rozsahu svých kompetencí. V odůvodněných případech lze za pobočku považovat též stálé a detašované výzkumné pracoviště muzea (dlouhodobou výzkumnou základnu).

Za pobočku se tedy pro účely tohoto výkazu nepovažují mechanicky všechny prostorově odloučené (detašované) provozy muzea (památníku, galerie), jako jsou např. detašované depozitáře, sklady nebo dílny, některé detašované expozice nebo výstavní síně, nesplňují-li všechna výše uvedená kritéria.

0104 Počet m² celkové výstavní plochy

Uvede se celková výměra veškeré výstavní plochy v m², která je muzeem využívána pro instalaci výstav i expozic v jím spravovaných objektech (vlastněných nebo pronajatých). Pokud muzeum pořádá pravidelné výstavy v pleneru, může se započítat též výměra prostranství, které taková instalace exponátů bezprostředně zaujímá. U muzeí v přírodě se započítává do celkové výstavní plochy vlastní celý instalovaný areál mimo technickoprovozního zázemí (sklady, pokladna a prodejna, administrativní budovy atd.). Do výstavní plochy se nezapočítávají přístupové chodby a vstupní prostory v muzejních budovách (neslouží-li k instalaci exponátů), přístupové komunikace muzeí v přírodě apod.

Do výstavní plochy muzea se nezahrnuje výměra prostor v objektu muzea, které využívá na základě nějaké smlouvy pro své výstavy jiná instituce.

Poznámka: Upozorňujeme, že celková návštěvnost muzea (ř. 0218) se může hodnotit (např. v benchmarkingu muzeí) v relaci s kapacitou výstavní plochy, tj. jako průměrná roční návštěvnost na 1 m² výstavní plochy.

0105 z toho počet m² pro stálé expozice (tj. z ř. 0104)

Z celkové výměry výstavní plochy uvedené v ř. 0104 se uvede výměra plochy (m²), která je vyčleněná pro všechny expozice muzea vykázané v ř. 0107. Jde tedy o výstavní plochu bez výstavních prostor určených pro pořádání krátkodobých nebo příležitostných výstav. (Vysvětlení rozdílu mezi výstavou a expozicí viz komentář k ř. 0107 a 0201.)

Poznámka: Výkaz už dále neregistruje plochu, která je vyčleněná pro krátkodobé, příležitostné výstavy. Tu lze totiž zjistit, odečteme-li z celkové výstavní plochy (ř. 0104) plochu vyčleněnou pro expozice (ř. 0105).

0106 z toho počet m² pro bezbariérový přístup (tj. z ř. 0104)

Z celkové výměry výstavní plochy vykázané v ř. 0104 se uvede výměra výstavních prostor v m², do nichž je umožněn přístup osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, to znamená, že tyto prostory splňují požadavky Vyhl. č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích bezbariérového užívání staveb.

0107 Počet expozic muzeí a galerií

Základním znakem rozlišujícím expozici od výstavy je, že expozice nemá předem ohlášený termín ukončení, je budována na dobu neurčitou.

Za jednu muzejní expozici se pokládá instalace sbírkových předmětů muzea, památníku nebo galerie umístěná v jednom objektu, přístupná veřejnosti. Může to být také část takové instalace, která je ale tematicky a též prostorově jednoznačně pro návštěvníky odlišená od ostatních částí. Zpravidla takový samostatný celek (expozici) odlišuje název a také často představuje samostatný návštěvnícký okruh. Za jednu expozici nelze tedy mechanicky považovat jednu instalovanou místnost v řadě místností s nainstalovanými sbírkovými předměty v objektu muzea, pokud nesplňuje výše uvedená kritéria (tematická odlišnost, samostatný název a návštěvnícký provoz).

Je-li součástí návštěvníckého provozu muzea veřejnosti trvale zpřístupněn památkový interiér tvořící samostatný návštěvnícký okruh, může se vykazat rovněž jako expozice.

v tom (tj. v ř. 0107) je počet expozic se zaměřením:

0108 výtvarné umění

0109 umělecké obory ostatní

0110 archeologie a historie

0111 historie přírody a přírodovědné obory

0112 věda a technika

0113 etnografie (etnologie) a antropologie

0114 všeobecné, kombinované (vládivědné)

0115 ostatní

Tematické rozlišení expozic se provede podle jejího obsahového zaměření a převládajícího charakteru vystavených předmětů. Každá expozice může být zařazena jen do jedné skupiny a součet počtu expozic v ř. 0108 až 0115 musí odpovídat počtu, uvedenému v ř. 0107. Pro zařazení expozic do jednotlivých tematických skupin dle obsahu platí stejné zásady, jak jsou uvedeny výše u vysvětlivek ke kódům *Klasifikace muzeí, památníků a galerií* u tabulky A.

0159 Kontrolní součet (ř. 0101 až 0115)

II. VÝKONY MUZEA, GALERIE

0201 Počet uspořádaných výstav celkem (součet ř. 0210 až 0217)

Výstavou se pro účely tohoto výkazu rozumí výstavní muzejní instalace s předem stanoveným a zveřejněným termínem zahájení a ukončení (instalace zpřístupněná na dobu určitou).

Do výkazu se do této položky zahrnují všechny výstavy, které muzeum, památník nebo galerie (dále jen muzeum) v daném roce uspořádalo, tzn. všechny výstavy v jeho prostorách nově instalované. Platí zásada, že výstavu lze vykazat jenom jednou a to v období, kdy byla v prostorách muzea veřejnosti zpřístupněna. Pokračuje-li též výstava v prostorách muzea i v následujícím roce, již se znovu nevykazuje (!).

Do řádku 0201 se započítá také případ, kdy muzeum, památník nebo galerie vytvořilo ve vykazovaném roce putovní výstavu bez ohledu na to, zda se první (premiérová) instalace konala ve vlastních prostorách nebo i mimo, v prostorách jiného subjektu, kam byla zapůjčena.

Poznámka: V případě, že byla nová (ve vykazovaném roce vytvořená) putovní či zapůjčená výstava zpřístupněna v prostorách jiného subjektu (u vypůjčitele), započítá se sice do celkového počtu výstav v ř. 0201, ale potom už se nevykazuje v ř. 0218 počet jejích návštěvníků (!). Ty eviduje instituce, v jejímž objektu byla výstava instalovaná a ve vykazovaném roce zpřístupněná. Pokud je návštěvnost pro muzeum, památník nebo galerii, které takovou výstavu vytvořilo, jakkoliv důležitá, uvede ji v komentáři k výkazu a případně to rozvede ve výroční zprávě atd.

0202 vlastní (základní výstavy): kolik z ř. 0201 uvedených výstav bylo vlastních (základních)

Vlastní (základní) výstava je autorsky připravená a ve sledovaném období vykazujícím muzeem, památníkem nebo galerií zpřístupněná výstava, která prezentuje převážně vlastní exponáty (alespoň 50 %). Za vlastní (základní) se může dále považovat i taková výstava, na níž jsou instalovány většinou nebo zcela zapůjčené exponáty, ale muzeum, památník nebo galerie takovou výstavu vlastním nákladem a pracovníky připravilo a zhotovilo (např. výstava autorských děl výtvarného umělce, výstava zapůjčené soukromé sbírky určitých artefaktů). Za základní výstavu lze také považovat výstavu, kdy muzeum od jiného subjektu převzalo menší část nebo námět či libreto výstavy a s jeho souhlasem a za dohodnutých podmínek výstavu zásadním způsobem přepracovalo nebo upravilo a doplnilo.

Může nastat také případ, kdy se na vytvoření výstavy budou podílet společně dvě nebo i více muzeí či jiných institucí (více spolupořadatelů). Při vykazování takové výstavy ve statistickém výkazu není možné připustit, aby jedna a táž výstava byla vykazována v ř. 0202 jako nově vytvořená vlastní (základní) současně ve výkazech několika zpravodajských jednotek (!). Takovou výstavu proto v řádku 0202 vykáže jenom ta ze spolupořadatelských institucí, v jejichž prostorách byla výstava zpřístupněna jako první (premiérová instalace). Pokud půjde o výstavu, která byla vytvořena se záměrem, že bude putovní, vykáže ji muzeum, památník nebo galerie, v němž byla výstava v daném roce premiérově zpřístupněna v ř. 0202 a v ř. 0203. Ostatní spolupořadatelé, pokud výstavu převzali a ta byla vystavena ještě ve vykazovaném roce v jejich prostorách, zahrnou tuto výstavu do řádku 0201 a potom až v řádku 0206 (převzatá nebo zapůjčená výstava). Vznikla-li tedy výstava jako společné dílo několika spolupořadatelů, nelze statisticky přesně postihnout podíl jednotlivých subjektů na jejím vytvoření. Lze ale doporučit, aby byl podíl pořadatelů takového výstavního projektu slovně specifikován v komentáři k výkazu a dalších dokumentech charakterizujících činnost muzea, památníku nebo galerie ve vykazovaném roce.

Pokud jde o zápůjčky sbírkových předmětů na výstavu jinému muzeu, ty se zahrnou do výkazu v řádku 0907. Podobně jako v případě vypůjčených sbírkových předmětů v řádku 0908.

0203 z toho putovních (tj. počet putovních výstav z těch, které jsou zahrnuty v ř. 0202)

Putovní výstavou se rozumí výstava připravená se záměrem, že bude muzeem, památníkem nebo galerií půjčená a instalovaná mimo vlastní výstavní prostory (např. v jiných muzeích, ve školách, v jiných prostorách v obce, v kulturních klubových zařízeních apod.).

Putovní výstavu, kterou muzeum, památník nebo galerie vytvoří, vykazuje jenom jednou a to v roce jejího vzniku a první instalace (zpřístupnění). Pokud se první premiérová instalace uskutečnila v témže roce a zpřístupněna ve vlastních prostorách, vykáže si muzeum, památník nebo galerie také její návštěvnost (ř. 0218). Není-li tomu tak, platí zásada, že návštěvnost vykazuje instituce, v jejíchž prostorách byla ve vykazovaném roce výstava instalována (zpřístupněna). Viz o tom též výše poznámka u komentáře k ř. 0201. Muzeum, památník nebo galerie, které putovní výstavu vytvořilo, vykazuje po dobu životnosti výstavy potom už jenom počet instalací provedených ve vykazovaném roce v prostorách jiných institucí (viz níže ř. 0204).

0204 Počet instalací putovních výstav

V této položce se vykáže celkový počet instalací výstav muzea, památníku nebo galerie zapůjčených jiným subjektům a ve vykazovaném roce instalovaných v jejich prostorách. K výkazu návštěvníků viz výše poznámka u komentáře k ř. 0201.

0205 z toho (tj. výstav z ř. 0202) počet výstav zapůjčených do zahraničí

Vykáže se počet výstav ve vykazovaném roce muzeem, památníkem nebo galerií připravených a prezentovaných v zahraničí.

U výstavy zapůjčené do zahraničí a připravené společně několika institucemi, platí totéž, co bylo řečeno o spolupořadatelích v komentáři k ř. 0202. Platí i zde zásada, že vytvoření jedné výstavy lze vykazovat jenom jednou, ve výkaze jedné zpravodajské jednotky. V daném případě ji vykáže muzeum, které mělo na přípravě a realizaci akce největší podíl. Lze doporučit, aby se při vytváření takové výstavy spolupořadatelé předem dohodli, nejlépe na základě smlouvy také o tom, kdo bude výstavu ve statistickém výkazu vykazovat. Podrobnosti osvětlující realizaci takové akce lze rozvést v komentáři k výkazu a v dalších dokumentech.

0206 v ř. 0201 převzatých výstav (zapůjčených)

Z celkového počtu výstav zahrnutých v ř. 0201 se zde vykáže počet nově instalovaných výstav, které byly muzeem, památníkem nebo galerií převzaté nebo mu byly zapůjčené od jiného subjektu.

Převzatá (jinou institucí nebo osobou zapůjčená) výstava je taková výstava, kterou si vykazující muzeum, památník nebo galerie vypůjčilo jako celek, případně si vypůjčilo podstatnou část takové výstavy, a vykazující muzeum, památník nebo galerie není jejím hlavním tvůrcem.

Za převzatou (zapůjčenou) se nepovažuje výstava, kdy muzeum od jiného subjektu převzalo jenom menší část nebo námět výstavy a s jeho souhlasem a za dohodnutých podmínek výstavu zásadním způsobem přepracovalo (upravilo) a doplnilo.

v tom, tj. z převzatých (zapůjčených) výstav uvedených v ř. 0206 bylo:

0207 od jiných muzeí v ČR

Uvede se počet ve vykazovaném roce nově zpřístupněných výstav převzatých (zapůjčených) od jiných muzeí, památníků nebo galerií se sídlem v ČR.

0208 ze zahraničí

Uvede se počet ve vykazovaném roce nově zpřístupněných výstav převzatých (zapůjčených) ze zahraničí. Do této položky se zahrne i případ, že na vytvoření zapůjčené výstavy se podílelo několik partnerů, z nichž je aspoň jeden partner ze zahraničí.

0209 jiných (ze soukromých sbírek atd.)

Do této položky se zahrnou ve vykazovaném roce nově zpřístupněné výstavy převzaté (zapůjčené) od všech ostatních zapůjčitelů se sídlem v ČR, které nelze zahrnout do položky v ř. 0207 nebo v ř. 0208.

Součet čísel v řádcích 0207 až 0209 se musí shodovat s počtem uvedeným v řádku 0206.

Celkový počet výstav uvedený v ř. 0201 se musí rovnat součtu položky v ř. 0202 + 0206

v ř. 0201 (výstavy v ř. 0201 dle tematického zaměření)

0210 výtvarné umění

0211 umělecké obory ostatní

0212 archeologie a historie

0213 historie přírody a přírodovědné obory

0214 věda a technika

0215 etnografie (etnologie) a antropologie

0216 všeobecné, kombinované

0217 ostatní

Tematické rozlišení výstav se provede podle převládajícího typu předmětů instalovaných ve výstavě a podle obsahového zaměření výstavy. Každá výstava může být zařazena jen do jedné skupiny a součet počtu výstav v řádku 0210 až 0217 musí odpovídat počtu, uvedenému v řádku 0201. K zařazení výstavy do jednotlivých skupin platí totéž, co je uvedeno výše u vysvětlivek ke kódům *Klasifikace muzeí, památníků a galerií* (tabulka A).

0218 Počet návštěvníků expozic a výstav muzeí, památníků nebo galerií

Vyazuje se počet návštěvníků expozic a výstav podle počtu prodaných vstupenek, případně podle záznamu v knize návštěv. Je-li vstup volný, je třeba zajistit evidenci jiným způsobem, eventuálně je možno použít spolehlivého odhadu.

Návštěvníci se vykazují ve fyzických osobách za sledované období, nikoliv teprve po skončení výstavy, překračuje-li doba zpřístupnění výstavy z jednoho kalendářního roku do druhého.

Návštěvníka vykazujeme podle typu vydané vstupenky a udané ceny vstupného pro daný rozsah prohlídky vždy jen jednou. *Je nepřípustné*, aby návštěvník, který si zakoupí jednu vstupenku na prohlídku celého muzea, památníku nebo galerie, byl ve výkazu návštěvnosti násoben podle počtu expozic a výstav, které muzeum nabízí, bez ohledu na to, co si skutečně prohlédl. Pokud má ale návštěvník možnost volby a vybere si z nabízeného rozsahu programů jednu expozici, která tvoří jeden návštěvnícký okruh, zakoupí si na ni vstupenku a kromě toho si zakoupí ještě vstupenku na výstavu, která tvoří jiný návštěvnícký okruh, a obdržel-li tedy dvě vstupenky, můžeme je evidovat a vykázat jako dvě návštěvy.

U putovních (zapůjčených) výstav vyazuje návštěvníky za sledované období to zařízení, které ve vykazovaném roce takovou výstavu veřejnosti zpřístupnilo a ve svých prostorách provozovalo. Není totiž možné dopustit, aby návštěvníci jedné a téže výstavy byli vykazováni vícekrát v několika různých výkazech (!).

v tom (tj. v ř. 0218):

Z celkového počtu návštěvníků vykázaných v ř. 0218 navštívilo muzeum, památník nebo galerii návštěvníků:

0219 za vstupné celé

Návštěvníci výstav a expozic ve vykazovaném roce podle prodaných vstupenek za celé (plné, základní) vstupné dle ceníku platného v daném muzeu, památníku nebo galerii.

0220 za vstupné snížené

Návštěvníci výstav a expozic ve vykazovaném roce podle prodaných vstupenek se sníženým vstupným dle ceníku platného v daném muzeu. Patří sem snížené vstupné jak pro zvláštní kategorie návštěvníků (např. děti, studenti, senioři, se zdravotním handicapem), tak pro skupinové (hromadné) návštěvy.

Pozor: Návštěvníci se sníženým vstupným, kteří si zakoupili vstupenku v rámci programu „Rodinné vstupné“ se vykazují až v ř. 0222 (viz níže komentář u této položky).

0221 za vstupné zvýšené za speciální služby

Bude se jednat o návštěvníky, kteří si dle ceníku platného v daném muzeu zaplatili se vstupenkou speciální nadstandardní služby poskytnuté při návštěvě expozic a výstav

(např. prohlídka expozic nebo výstav mimo stanovenou otevírací dobu; prohlídka s doprovodem lektora nebo odborného pracovníka; speciální služby jako např. zapůjčení audioguide apod.; zabezpečení navazujícího doprovodného programu). Může se také jednat o nadstandardní služby sjednané individuálně na základě smlouvy ad hoc.

0222 za rodinné vstupné

Jedná se návštěvníky, kteří si koupili vstupenky se sníženým vstupným určeným dle ceníku platného v daném muzeu pro návštěvy rodin s dětmi. Může se jednat též o různě koncipované a organizované programy permanentních vstupenek (slevových kuponů atd.) pro návštěvy rodin s dětmi, do kterých je muzeum, památník nebo galerie zapojeno.

0223 neplatících

Vykážou se návštěvníci **podle vydaných vstupenek s označením „bezplatné /volné/ vstupné“**. To je stanoveno dle ceníku platného v daném muzeu pro některé kategorie návštěvníků: zpravidla děti ve věku do 7 let; vyšší seniorské věkové kategorie; zdravotně handicapovaní; držitelé zvláštních průkazů opravňujících k volnému vstupu a uznávaných daným muzeem, památníkem nebo galerií atd.

Dále sem patří **návštěvníci mimořádných akcí s volným vstupem** (např. festival muzejních nocí, dny otevřených dveří atd.). Pokud není z technickoprovozních důvodů možné návštěvníky těchto akcí registrovat prostřednictvím „volných vstupenek“, může se muzeum, památník nebo galerie uchýlit ke kvalifikovanému odhadu těchto návštěvníků (účastníků prohlídky). Je však žádoucí, aby muzeum v tom případě mělo k dispozici záznam o způsobu provedení odhadu a mohlo doložit jeho věrohodnost (lze proto také doporučit, aby se archivovala fotodokumentace nebo videozáznamy z takových akcí).

Mezi neplatící návštěvníky lze započítat eventuálně i **návštěvníky vernisáží expozic a výstav**.

Především je ale nutné, aby se muzeum, památník nebo galerie rozhodlo podle charakteru a programu vernisáže, zda bude vernisáž vnímat jako doprovodný program expozic a výstav nebo jako kulturně výchovnou akci muzea. V případě, že bude vernisáž považována za doprovodný program výstav a expozic, návštěvníci vernisáže se započítají do návštěvníků expozic a výstav (ř. 0218) a zároveň se vykážou v ř. 0225 (viz níže komentář k této položce) a vernisáž sama se vykáže v ř. 0226. Pokud ale bude muzeum vnímat vernisáž jako kulturně výchovnou akci, vykáže ji až v ř. 0231 (a bude ji následně specifikovat v ř. 0233 – 0235) a návštěvníky vernisáže uvede v ř. 0232. Potom ale již tyto návštěvníky nelze vykazovat mezi návštěvníky expozic a výstav v ř. 0218. Nelze totiž připustit, aby návštěvníci jedné a téže akce figurovali ve výkaze dvakrát (!).

Součet položek v ř. 0219 až 0223 se musí rovnat údaji v ř. 0218

0224 Počet cizinců z celkového počtu návštěvníků (z ř. 0218)

Prokazatelné vykázání tohoto typu návštěvníků předpokládá existenci objektivního mechanismu evidence této specifické klientely muzea, památníku nebo galerie. To může v praxi mnoha muzejních institucí činit problém. Je-li v takových případech výkaz této položky založen jenom na kvalifikovaném odhadu, je třeba to v komentáři k výkazu uvést.

0225 Počet účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím (z ř. 0218)

Vykáže se počet návštěvníků, kteří se účastnili zvláštních doprovodných programů, návazných na prohlídku expozic nebo výstav. Jedná se zvláště o různé výukové programy pro školy nebo programy připravené pro další specifické skupiny návštěvníků (např. specializovaný program pro rodiče s dětmi,

seniory, zdravotně handicapované atd.). Patří sem také muzeem organizované speciální prohlídky výstav a expozic se zvláštním programem mimo standardní návštěvníkový provoz (např. komentovaná prohlídka s kurátorem výstavy atd.). Může sem být eventuálně zahrnuta i vernisáž expozice nebo výstavy (viz výše výklad u ř. 0223).

0226 Počet skupin (exkurzí) absolvujících tyto programy (z ř. 0225)

Vykáže se počet exkurzí, respektive počet skupin, jejichž účastníci absolvovali speciální doprovodné programy připravené k výstavám a expozicím (viz též komentář k ř. 0225). Jde tedy o výkaz počtu akcí tohoto typu programů a tím je svým způsobem vyjádřen objem výkonů muzejních pedagogů, lektorů, kurátorů atd. při této specifické, zvláště připravované a nabízené činnosti mimo standardní prohlídky a standardní výklady ve výstavních prostorech muzea.

z toho (tj. z ř. 0226):

0227 pro děti a mládež

0228 pro etnické menšiny

0229 pro seniory

0230 pro zdravotně handicapované

Kteroukoliv akci vykázanou v ř. 0226 lze eventuálně přiřadit k některé (ale jenom jedné!) z výše uvedených specifických skupin uvedených v ř. 0227 – 0230 (!). V řádcích 0227 až 0230 je uveden jen výběr možných typů doprovodných programů, které se statisticky sledují a vyhodnocují v celorepublikovém sumáři výkonů muzejních institucí. Ne všechny akce uvedené v ř. 0226 musí být specifikovány podle skupin vykazovaných v ř. 0227 až 0230.

0231 Počet kulturně výchovných akcí pro veřejnost, jichž je muzeum (galerie) pořadatelem (bez výkladu ve výstavních prostorech)

Vykáže se počet kulturně výchovných a vzdělávacích programů, jichž bylo muzeum pořadatelem, respektive spolupořadatelem, a to bez standardních výkladů ve výstavních prostorech a bez doprovodných programů připravených muzeem k výstavám a expozicím, které jsou vykázaný v řádku 0226. Mezi kulturně výchovné akce lze eventuálně zařadit i vernisáž expozice nebo výstavy, jestliže její součástí bylo kulturní vystoupení většího rozsahu. Viz k tomu též komentář u ř. 0223.

Pokud jsou přednášky pořádané muzeem, památkem nebo galerií uspořádány do cyklů, vykazuje se počet jednotlivých přednášek. Jednotkou není cyklus, ale počet přednášek, tedy počet jednotlivých akcí. Stejně to platí i pro jiné obdobné pořady, jako cyklus koncertů, literárních pořadů atd.

0232 Počet návštěvníků kulturně výchovných akcí (z ř. 0231)

Uvádí se celkový počet návštěvníků, posluchačů, diváků atp. všech akcí vykázaných v řádku 0231 ve fyzických osobách. To též znamená, že u pořadů, které jsou pořádány v rámci cyklů a jsou na ně prodávány permanentní vstupenky, počítáme účast fyzických osob na každé jednotlivé akci. Například

návštěvník, který si zakoupil permanentní vstupenku na cyklus pěti přednášek, není počítán jako 1, ale je započítán tolikrát, kolika jednotlivých přednášek z cyklu se skutečně účastnil.

Počet kulturně výchovných akcí (v ř. 0231), které jsou:

0233 samostatná scénická vystoupení

Uvede se počet akcí pořádaných muzeem ve vykazovaném roce jako např. koncerty, literárně dramatická vystoupení, folklorní a jiné komponované programy.

0234 přednášky

Vykáže se počet jednotlivých samostatných přednášek pořádaných muzeem pro veřejnost. V této položce se nevykazují jednotlivé přednášky (referáty, diskusní vystoupení), které byly součástí muzeem pořádaných konferencí, kolokvií apod. K tomu je určen výkaz v položce u ř. 0240 a 0241.

0235 ostatní

V ostatních kulturně výchovných akcích se uvedou např. soutěže; přehlídky; poznávací výlety a exkurze mimo muzeum, které muzeum pořádá nebo realizuje; muzejní noc, eventuálně vernisáž s programem (viz komentář u ř. 0223) a ostatní programy nevykázané v řádcích 0233 a 0234.

Součet počtu akcí v řádcích 0233 až 0235 se musí shodovat s počtem akcí uvedených v řádku 0231.

Počet návštěvníků kulturně výchovných akcí (v ř. 0232):

0236 samostatných scénických vystoupení

0237 přednášek

0238 ostatních

Součet počtu návštěvníků uvedených v řádcích 0236 – 0238 musí odpovídat počtu návštěvníků uvedenému v řádku 0232.

0239 Počet počítačů ve výstavních prostorách muzea (galerie) připojených na internet k 31. 12. sledovaného roku

Míní se počítače umístěné ve výstavních prostorách muzea, respektive v obdobných prostorách přístupných veřejnosti, které jsou připojeny na internet a zároveň jsou přístupné návštěvníkům muzea. Nepočítají se sem počítače připojené na internet, které jsou návštěvníkům přístupné ve studovně muzejní knihovny (těch se týká řádek 0615).

ř. 0239 se ve výkazu sleduje v zájmu návaznosti statistiky muzejnictví v ČR na evropskou statistiku (komise EGMUS), která tento údaj stále ještě sleduje.

0240 Počet sympozií, konferencí a seminářů (pořádaných muzeem, galerií)

Uvede se počet sympozií, konferencí, kolokvií, jichž bylo muzeum během vykazovaného roku pořadatelem nebo spolupořadatelem, to znamená, že vynaložilo na uskutečnění konference určité pracovní úsilí a náklady (materiální, finanční). Uskutečnění akce na půdě muzea je tedy jeho výkonem. Ve výkaze se proto nevykazuje počet referátů a diskusních vystoupení (větší část jich není výkonem muzea). Statistický výkaz není schopen postihnout závažnost a rozsah akce ani podíl spolupořadatelů, lze proto doporučit, aby muzeum uvedlo v komentáři bližší charakteristiku takovéto akce.

V řádku 0240 se nevykazují konferenční akce, které byly ve sledovaném období sice připravovány, ale během roku se neuskutečnily (neproběhly). Každá taková akce se vykazuje jenom jednou a to v roce, ve kterém byla zahájena.

0241 Počet účastníků sympozií, konferencí a seminářů

Uvede se celkový počet registrovaných účastníků (fyzických osob) konferenčních akcí vykázaných v řádku 0240.

0242 Počet titulů vydaných neperiodických publikací dle zák. č. 37/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Za neperiodické publikace se považují rozmnoženiny literárních, vědeckých a uměleckých děl, určených k veřejnému šíření, které jsou vydávány jednorázově, popřípadě jednou ročně, anebo po částech i častěji, tvoří-li obsahově jeden celek. Zde se vykazují i tzv. „nepravá periodika.“

0243 z ř. 0242 náklad (počet výtisků v ks)

Uvede se souhrnný počet výtisků všech vydaných titulů vykázaných v řádku 0242.

0244 Počet titulů vydávaného periodického tisku dle zák. č. 46/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Za periodika se považují všechny periodicky tištěné publikace, které jsou vydávány a registrovány v České republice a jsou zpravidla dostupné veřejnosti. Publikace je považována za periodickou, jestliže představuje jedno vydání v pokračující řadě pod stejným titulem, vydávané v pravidelných nebo nepravidelných intervalech v předem neurčeném období; jednotlivá vydání v řadě jsou očíslována nebo datována. Individuální části pod různými tituly, i když jsou považovány za sérii, nejsou periodika. Časopisy vydávané jenom jedenkrát ročně jsou nepravá periodika (např. ročenky, některé sborníky a ostatní seriálové publikace, které mají samostatné ISSN).

0245 z ř. 0244 náklad (počet výtisků v ks)

Uvede se souhrnný počet výtisků všech vydaných titulů vykázaných v řádku 0244.

0246 Počet titulů vydaných audiovizuálních děl dle zák. č. 273/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Za audio a video dokumenty jsou považovány kromě MG kazet a videozáznamů i CD a DVD, k jejichž přehrávání není třeba PC, které jsou určeny k veřejnému šíření.

0247 z ř. 0246 náklad (počet v ks)

Uvede se souhrnný počet zhotovených nosičů audiovizuálních dokumentů ze všech vydaných titulů vykázaných v řádku 0246.

0248 Počet titulů elektronických dokumentů na hmotných nosičích

Za elektronické dokumenty na hmotných nosičích, jsou považovány i CD a DVD, které lze přehrát jen přes PC a dále CD a DVD s texty v pdf, obrázky a programy, určené k veřejnému šíření.

0249 z ř. 0248 náklad (počet v ks)

Uvede se souhrnný počet zhotovených nosičů všech vytvořených elektronických dokumentů vykázaných v řádku 0248.

0250 Počet titulů elektronických dokumentů na internetu

Počet samostatných dokumentů, jako jsou zejména elektronické monografie, průvodce muzea a expozic nebo jejich virtuální prohlídky, katalogy sbírek, katalog knihovny, metodické příručky, výstupy z výzkumných projektů, výroční zprávy apod., které muzeum zpřístupňuje veřejnosti na vlastní webové stránce muzea.

Za takové tituly se nepovažují a nevykazují se zde (!) zejména právní předpisy, zřizovací listina a další vnitropodnikové směrnice a pokyny, pozvánky, plakáty a letáky a další propagační materiály, programy a nabídky služeb muzea, oznámení a rozhodnutí, různá informační sdělení a korespondence.

0251 Počet titulů z ř. 0242, ř. 0244, ř. 0246, ř. 0248, ř. 0250, které jsou autorskými díly zaměstnanců muzea

Z celkového počtu titulů vydaných ve vykazovaném roce muzeem (ř. 0242, ř. 0244, ř. 0246, ř. 0248, ř. 0250) se uvede počet titulů, které jsou autorským dílem zaměstnanců muzea, nebo na jejichž obsahu se zaměstnanci muzea autorsky podíleli (např. článek ve sborníku vydaném muzeem, kapitola v monografii vydané muzeem apod.). Za takové tituly se (bez ohledu na autorský podíl zaměstnanců muzea) považují také např. katalogy nebo průvodce expozic, výstav a sbírek muzea.

Tato položka je statistickým výkazem autorského podílu zaměstnanců muzea na celkovém objemu vydavatelské činnosti muzea (ne všech titulů publikovaných kdekoli zaměstnanci muzea)!

0252 Počet dnů, kdy bylo muzeum otevřeno pro veřejnost

Uvede se počet dnů v roce, po které muzeum zpřístupnilo výstavní prostory veřejnosti. Pokud muzeum provozuje několik samostatných objektů, uvede se nejdelší časový interval, kdy bylo muzeum v těchto objektech otevřeno.

Příklady výpočtu:

1. Muzeum má 1 objekt a bylo otevřeno od 1. května do 30. 9. 2011 každý den kromě pondělí, kdy byl zavírací den. V neděli bylo otevřeno jenom odpoledne, tedy půl dne.

V kalendáři zjistíme, že na tu dobu připadá celkem 153 dnů; odečteme 22 pondělků (zavírací den) a 22 nedělí vydělíme dvěma (otevřeno jenom půl dne). Dostaneme číslo 120 dnů, kdy bylo muzeum veřejnosti otevřeno.

2. Muzeum provozuje 2 objekty - objekt A, B, které nemají otevřeno ve stejnou dobu. Objekt A byl přístupný v lednu a únoru celkem 30 dnů, objekt B byl otevřen od května do října celkem 90 dnů. Muzeum vykáže součet otevírací doby v obou objektech, tj. celkem 120 dnů.

3. Muzeum má 2 zpřístupněné objekty - objekt A, B - také ty nemají otevřeno stejně, ale jejich otevírací doba se částečně překrývá. Objekt A byl otevřen od května do září celkem 80 dnů, objekt B byl otevřen od února do listopadu celkem 120 dnů. Muzeum vykáže 120 dnů, neboť oněch 80 dnů v objektu A se časově překrývá s nejdelším intervalem otevírací doby v objektu B.

Za 1 den se považuje otevírací doba v rozsahu nejméně 6 hod. čistého času bez poledních aj. přestávek v daném dni. Je-li otevírací doba v objektu muzea aspoň 4 hod. čistého času v daném dni, vykazuje se tato doba jako ½ den.

Jestliže je muzeum otevřeno nepravidelně (např. jenom na vyžádání a pro předem ohlášené návštěvy) nebo je otevřeno méně než 4 hod. denně, sečtou se hodiny těchto otevíracích dob za rok a dělí číslem 8 (doba obvyklé pracovní doby). Výsledek se potom uvede do počtu dnů zpřístupněných výstavních prostor za rok.

Vykázání tohoto údaje je třeba věnovat náležitou pozornost, neboť je jedním z důležitých podkladů (nikoliv ale jediným) pro výpočet intenzity návštěvnosti muzea v rámci benchmarkingu.

0259 Kontrolní součet (ř. 0201 až 0252)

III. ZAMĚSTNANCI

0301 Celkový počet pracujících (fyzických) osob

Zahrnuje zaměstnance, dobrovolníky, u privátních muzeí též podnikatele apod.

0302 Počet zaměstnanců (přepočtený stav)

Uvede se průměrný evidenční počet zaměstnanců (přepočtený stav) za sledovaný rok. Metodicky odpovídá ukazateli uvedenému na příslušném čtvrtletním výkazu o práci

0303 z toho odborných pracovníků (přepočtený stav), (tj. z ř. 0302)

Jako odborní pracovníci se vykazují vědečtí pracovníci (výzkumní a vývojoví pracovníci), kurátoři sbírek, odborní knihovníci, kvalifikovaní konzervátoři, restaurátoři, preparátoři, muzejní pedagogové, lektori a pracovníci managementu (ředitelé a jejich náměstci, vedoucí ekonomové, vedoucí organizačních útvarů zajišťujících odbornou správu muzejních sbírek nebo prezentační činnosti muzea), přičemž pojmenování jejich pozice v organizační struktuře instituce a dosažené nejvyšší vzdělání není pro výkaz rozhodující. Počet odborných pracovníků se vykazuje v přepočtu na plně zaměstnané osoby. Je-li zaměstnanec odborným pracovníkem podle této klasifikace jenom z části svého úvazku (tj. plní též úkoly, které nespádají do kategorie odborný pracovník), uvede se přibližná poměrná část úvazku připadající na činnosti odborného pracovníka.

0304 Počet dobrovolných (fyzických) pracovníků z ř. 0301

Dobrovolný pracovník je člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch muzea. Muzeum s ním má uzavřený smluvní vztah.

0305 Počet hodin odpracovaných dobrovolníky ročně

Uvede se součet ve prospěch muzea odpracovaných hodin všech dobrovolných pracovníků, vykázaných v ř. 0304.

0359 Kontrolní součet (ř. 0301 až 0305)**IV. PŘÍJMY RESP. VÝNOSY**

Vyplňuje se v tis. Kč na jedno desetinné místo (např. 1 400 Kč = 1,4 v tis. Kč)

0401 Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží**0402 z toho vybrané vstupné (tj. z ř. 0401)****0403 z toho tržby z prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů, programů apod. (tj. z ř. 0401)****0404 Příspěvky, dotace a granty na provoz ze státního rozpočtu**

Muzeum zřizované státem zde uvede provozní příspěvek na činnost od svého zřizovatele, ostatní muzea případné příspěvky ze státního rozpočtu v podobě grantů nebo různých dotačních programů.

0405 Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu kraje

Muzeum zřizované krajem zde uvede provozní příspěvek na činnost od svého zřizovatele, ostatní muzea případné příspěvky z rozpočtu krajů z různých dotačních programů apod.

0406 Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu obce

Muzeum zřizované obcí zde uvede provozní příspěvek na činnost od svého zřizovatele, ostatní muzea případné příspěvky z rozpočtu obcí z různých dotačních programů apod.

0407 Příspěvky, dotace a granty na provoz od ostatních subjektů

Zde se vykazují dotace a granty na provoz od jiných tuzemských subjektů než je stát, kraje a obce.

0408 Příspěvky, dotace a granty na provoz ze zahraničí**0409 z toho z fondů EU (tj. z ř. 0408)****0410 Dary a sponzorské příspěvky**

Jde o finanční příspěvky na provoz muzea získané jako dar (sponzorský příspěvek) na základě darovací (sponzorské) smlouvy. Nejde přitom o příspěvky, které jsou započítány do příspěvků v řádcích 0404 až 0408 (!). Určitá částka muzeem získaných finančních zdrojů by se totiž neměla započítávat dvakrát.

0411 Ostatní provozní výnosy výše neuvedené

Jedná se o výnosy muzea, které dosud nebyly zahrnuty do předchozích položek (tj. 401, 404 až 0408, 410)

0412 Příjmy (výnosy) celkem (ř. 0401 + ř. 0404 až 0408 + ř. 0410 + 0411)**0413 Dotace a granty na investice ze státního rozpočtu**

Muzeum zřizované státem zde uvede příspěvek na investice od svého zřizovatele, ostatní muzea případné příspěvky ze státního rozpočtu v podobě grantů nebo různých dotačních programů.

0414 Dotace a granty na investice z rozpočtu kraje

Muzeum zřizované krajem zde uvede příspěvek na investice od svého zřizovatele, ostatní muzea případné příspěvky z rozpočtu krajů z různých dotačních programů apod.

0415 Dotace a granty na investice z rozpočtu obce

Muzeum zřizované obcí zde uvede příspěvek na investice od svého zřizovatele, ostatní muzea případné příspěvky z rozpočtu obcí z různých dotačních programů apod.

0416 Dotace a granty na investice od ostatních subjektů

Zde se vykazují dotace a granty na investice od jiných tuzemských subjektů než je stát, kraje a obce.

0417 Dotace a granty na investice ze zahraničí

0418 z toho z fondů EU (tj. z ř. 0417)

0419 Dotace a granty na investice celkem (součet ř. 0413 až 0417)

0420 Vlastní vklady

Vložené finanční prostředky z vlastních zdrojů (rezerv apod.).

0459 Kontrolní součet (ř. 0401 až 0420)

V. VÝDAJE RESP. NÁKLADY

Vyplňuje se v tis. Kč na jedno desetinné místo (stejně jako u příjmů).

0501 Spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb

0502 z toho nájem (tj. z ř. 0501)

0503 Osobní náklady (součet ř. 0504 až 0507)

v tom (tj. v ř. 0503):

0504 mzdy

0505 ostatní osobní náklady

0506 náklady na zdravotní a sociální pojištění

0507 ostatní sociální náklady

0508 Náklady na nákup sbírkových předmětů

Pozn.: S ohledem na nový zákon o účetnictví bude požadována změna výkazu, aby tato položka byla zařazena do oddílu IX. (některá muzea musí totiž účtovat nákupy sbírek jako investice, některá ne. Náklady na nákup sbírek nás zajímají jako celek, společná položka).

0509 Náklady na restaurování, konzervování a preparování (dodavatelsky)

Uvedou se náklady, které byly v daném roce skutečně uhrazeny na dodavatelsky prováděné restaurování, konzervování a preparování sbírkových předmětů muzea (!). Do této položky je vhodné zařadit i náklady na plynování depozitářů a jiných prostor muzea, radioaktivní ozáření v kobaltové komoře (včetně přepravy) apod.

0510 Daně a poplatky (bez daně z příjmů)

0511 Daň z příjmů (účt. skupina 59)

0512 Odpisy dlouhodobého majetku

0513 Ostatní provozní náklady výše neuvedené

0514 Výdaje (náklady) celkem (součet ř. 0501 + 0503 + 0508 až 0513)

0515 Nezbytné základní provozní výdaje (z ř. 0514)

Tato část výkazu postihuje náklady, které musí muzeum vydat bez ohledu na rozsah své odborné činnosti a programů pro veřejnost a jsou nezbytné pro udržení holého provozu muzea. Patří sem i náklady, které muzeum musí bez ohledu na rozsah ostatních činností vynaložit, neboť to vyplývá ze závazných ustanovení zákonů a dalších platných právních předpisů (např. podle zákona č. 122/2000 Sb. uchovávat sbírky ve vhodných klimatických podmínkách a zabezpečit její ochranu a správu předepsaným způsobem; zabezpečit provoz podle předpisů o požární ochraně; předpisy o ochraně zdraví a bezpečnosti práce; předpisy o nakládání s odpady atd.).

Do výpočtu nezbytných základních provozních výdajů se zahrnou: údaje z ř. 0502 + 0503 + 0510 + 0512 a dále eventuální výdaje v tis. Kč na povinné revize a servis přístrojů a zařízení (např. EZS, EPS, RHP atd.), náklady na energie a komunální poplatky (tj. např. elektrická energie, plyn, dálkové vytápění, vodné a stočné, likvidace komunálního a nebezpečného odpadu), pojistné na majetek a osoby, bankovní služby, odvod do FKSP, případně povinné náklady na preventivní zdravotní péči nebo na povinné školení zaměstnanců, povinné náklady na vedení elektronické pošty a s tím spojenou správu softwaru, eventuálně další doložitelné náklady, které spadají do kategorie nákladů popsanych zde v předchozím odstavci.

0516 Investiční výdaje (na hmotný a nehmotný majetek) celkem

0517 v tom hmotný majetek (tj. v ř. 0516)

Vstupní cena vyšší než 40 tis. Kč a provozně – technické funkce delší než jeden rok (§ 26 ZDP).

0518 v tom nehmotný majetek (tj. v ř. 0516)

Vstupní cena vyšší než 60 tis. Kč a doba použitelnosti delší než jeden rok (§ 32a ZDP).

0559 Kontrolní součet (ř. 0501 až 0518)

VI. KNIHOVNY MUZEÍ A GALERIÍ

Za knihovnu se pro účely tohoto statistického výkazu považuje ta součást muzea, jejímž hlavním cílem je udržování uspořádané sbírky knih, časopisů a jiných dokumentů, které jsou řádně evidovány na základě platných právních předpisů v přírůstkovém seznamu, spravovány pověřeným pracovníkem a umožňují prostřednictvím knihovnických služeb využívání této sbírky.

Evidenční číslo knihovny evidované dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.:

0601 Počet knihoven

Uvede se počet výše definovaných organizačních útvarů muzea k 31. 12. sledovaného roku.

0602 z toho přístupných veřejnosti (tj. z ř. 0601)

Uvedou se ty knihovny, které kromě pracovníků muzea slouží i dalším zájemcům ze strany veřejnosti (pro poskytování knihovnických služeb).

0603 Počet knihovních jednotek

Uvede se celkový stav knihovních jednotek všech druhů dokumentů zapsaných k 31. 12. sledovaného roku v přírůstkových seznamech, zmenšený o počet knihovních jednotek zapsaných v seznamech úbytků. Za knihovní jednotku se považuje každý samostatný svazek knihy, vázaný nebo v deskách uložený komplet celého ročníku nebo alespoň několika čísel periodika, každý separát článku, ucelený soubor přímo čitelných kopií nebo mikrokopií ekvivalentní jednotce originálu tiskoviny, ucelený soubor fotokopií (obrazových informací) nebo jiných netištěných dokumentů (ucelených souborů obrazových a zvukových informací na filmech, diapozitivech, videokazetách, gramofonových deskách, magnetofonových páscích či kazetách a discích). Za samostatnou knihovní jednotku se nepovažuje jednotlivé číslo časopisu nebo novin.

0604 Roční přírůstek v knihovních jednotkách

Uvede se počet všech knihovních jednotek, které byly během vykazovaného období evidovány v přírůstkovém seznamu.

0605 Počet registrovaných uživatelů

Uvede se počet uživatelů, kteří si ve vykazovaném roce na evidovanou výpůjčku vypůjčili alespoň jednu knihovní jednotku. Pokud knihovna není přístupná veřejnosti, uvede se počet zaměstnanců muzea. Za registrovaného uživatele se považuje každá fyzická nebo právnická osoba zaregistrovaná v knihovně, která je oprávněna půjčovat si dokumenty z jejích fondů a která během vykazovaného období byla nově zaregistrována nebo její registrace byla obnovena. Za registrovaného uživatele se považují

zaměstnanci muzea, kterým byly poskytnuty knihovnické služby, dále uživatelé z řad veřejnosti, kteří byli registrováni badatelským listem, v knize návštěv a evidenci výpůjček, eventuálně jsou držiteli průkazky uživatele knihovny nebo jsou registrováni jiným vhodným způsobem podle vnitřního předpisu muzea, památníku nebo galerie.

0606 v tom zaměstnanci muzea a galerie (tj. v ř. 0605)

0607 v tom ostatní veřejnost (tj. v ř. 0605)

0608 Počet výpůjček celkem

Uvede se součet všech zaregistrovaných výpůjček knihovních jednotek fyzickým i právnickým osobám, prezenčně či absenčně, všech vyžádaných a zaregistrovaných prodloužení výpůjční lhůty a všech kladně vyřízených požadavků na meziknihovní (i mezinárodní) výpůjční službu jiným knihovnám i od jiných knihoven.

0609 z toho absenčních výpůjček (tj. z ř. 0608)

Absenční výpůjčkou se rozumí výpůjčka mimo budovu knihovny

0610 Výdaje na knižní fond v tis. Kč

Uvede se úhrn veškerých výdajů za všechny dokumenty zakoupené knihovnou během vykazovaného období pro její knihovní fond.

0611 Počet zaměstnanců knihovny (přepočtený stav)

Uvede se průměrný evidenční počet zaměstnanců knihovny přepočtený na plně zaměstnané za sledovaný rok s přesností na jedno desetinné místo, jedná se o počet zaměstnanců knihovny z celkového počtu zaměstnanců muzea (tj. z ř. 0301, resp. z ř. 0302).

0612 z toho odborných knihovníků (tj. z ř. 0611)

Uvede se součet všech pracovních úvazků zaměstnanců knihovny s kvalifikací v knihovnictví nebo informačních vědách počínaje úrovní ukončeného středoškolského studia.

0613 Počet dobrovolných pracovníků

Uvede se počet dobrovolných pracovníků v počtu fyzických osob z celkového počtu vykázaného v řádku 0303, kteří pracovali v knihovně muzea, památníku nebo galerie. Viz výklad k ř. 0304.

0614 Počet hodin odpracovaných dobrovolníky ročně

Uvede se celkový počet hodin odpracovaných v knihovně muzea, památníku nebo galerii dobrovolníky pracovníky vykázanými v ř. 0613.

0615 Počet počítačů v muzejní studovně nebo knihovně připojených na internet k 31. 12. sledovaného roku

0659 Kontrolní součet (ř. 0601 až 0615)

VII. OBJEKTY PROHLÁŠENÉ ZA NEMOVITOU KULTURNÍ PAMÁTKU

0701 Počet objektů prohlášených za národní kulturní památku, s nimiž vykazující organizace hospodaří k 31. 12. sledovaného roku

Vykáže se počet objektů prohlášených za národní kulturní památku, které vykazující jednotka vlastní, nebo s nimi hospodařila k 31. 12. sledovaného roku.

0702 Počet objektů prohlášených za národní kulturní památku, které vykazující organizace užívá na základě nájemní smlouvy k 31. 12. sledovaného roku

0703 Počet objektů prohlášených za nemovitou kulturní památku, s nimiž vykazující organizace hospodaří k 31. 12. sledovaného roku

Vykáže se počet objektů prohlášených za nemovitou kulturní památku, které vykazující jednotka vlastní, nebo s nimi hospodařila k 31. 12. sledovaného roku.

0704 Počet objektů prohlášených za nemovitou kulturní památku, které vykazující organizace užívá na základě nájemní smlouvy k 31. 12. sledovaného roku

0705 Počet m² plochy přístupné veřejnosti

Uvede se počet m² plochy přístupné veřejnosti, včetně depozitářů sbírek, knihovny a archivu; tj. např. expoziční a výstavní sály, koncertní a přednáškové sály a salonky, badatelný a zmíněné depozitáře, knihovny a archivy muzeí a galerií.

0706 z toho počet m² výstavní plochy (tj. z ř. 0705)

Z plochy uvedené v ř. 0705 se vykáže rozsah plochy, která je využívána jako výstavní prostory. Ta je vyjádřena již v rozsahu výstavní plochy v řádku 0104. Porovnání údaje v řádku 0706 a v řádku 0104 exaktně ukazuje, jaký objem celkové výstavní plochy muzeí v ČR představují interiéry v objektech kulturních a národních kulturních památek. Souvisí to i s posouzením nákladů na provoz takových objektů a dalších otázek. Proto je třeba této části výkazu věnovat náležitou péči.

0759 Kontrolní součet (ř. 0701 až 0706)

VIII. ELEKTRONICKÉ SLUŽBY MUZEA (GALERIE)

0801 Možnost elektronické rezervace vstupenek prostřednictvím on-line formulářů (ano – ne)

0802 Možnost elektronické rezervace vstupenek prostřednictvím elektronické pošty (ano – ne)

0803 Počet návštěv webových stránek muzea za sledovaný rok

Vykáže se počet návštěv webových stránek muzea, památníku nebo galerie za sledovaný rok, které jsou registrovány (počítány) podle doporučení a metodiky AMG. Metodika je přístupná na stránkách www.cz-museums.cz. Pokud muzeum, památník nebo galerie nastavilo automatické počítání návštěv webových stránek teprve v průběhu vykazovaného roku, může uvést kvalifikovaný odhad, který vypočítá průměrem za měsíc z doby, odkdy má k dispozici požadované údaje.

IX. SBÍRKY, DOKUMENTACE, ODBORNÁ ČINNOST

Sbírka muzea (galerie) je zapsána v CES (ano – ne)

0901 Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12. sledovaného roku

Vykazují se ty sbírkové předměty, které byly v předchozích letech evidovány v 1. stupni evidence a předměty evidované ve 2. stupni evidence, pokud nejsou zahrnuty v evidenci 1. stupně. Jinými slovy a přesněji: v této položce se uvede počet evidenčních čísel předmětů evidovaných v systematické evidenci + počet přírůstkových čísel chronologické evidence těch předmětů, které zatím nebyly zpracovány v systematické evidenci.

0902 Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě celkem k 31. 12.

0903 z toho digitalizovaných v podobě obrazového záznamu (tj. z ř. 0902)

Jedná se o převedení dvojrozměrného nebo trojrozměrného sbírkového předmětu nebo dokumentu do digitální podoby skenováním nebo fotografováním aj. záznamem, vytvoření podmínek pro archivaci takto získaných dat (záznamu) a jejich připojení k dokumentačnímu záznamu o předmětu. Údaj neregistruje počet digitálních dokumentů, ale počet takto dokumentovaných evidenčních čísel předmětů.

0904 Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na internetové stránce muzea

Vykáže se počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogů na webové stránce muzea a to buď formou digitálního zobrazení, nebo i formou slovního popisu (determinace). Pokud muzeum prezentuje sbírkové předměty v on-line katalogu jiného provozovatele,

Ize je vykázt rovněž, ale každý takto prezentovaný předmět jenom jednou. Případ prezentace sbírkových předmětů v on-line katalogu na serveru jiného provozovatele však uveďte v komentáři přiloženém k výkazu.

0905 Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných za sledovaný rok

Vyazuje se počet přírůstkových čísel získaných od 1. ledna do 31. prosince sledovaného roku.

0906 Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky za sledovaný rok

Vyazuje se počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených od 1. ledna do 31. prosince sledovaného roku. Vyazují se jen skutečné předměty (nikoliv jenom vyřazená evidenční čísla), jejichž vyřazení bylo v daném roce schváleno (evidováno) v CES.

0907 Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení

0908 Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení

0909 Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů za sledovaný rok

Vyazuje se počet sbírkových předmětů, které byly od 1. ledna do 31. prosince sledovaného roku revidovány (porovnání evidence se skutečným stavem sbírek).

0910 Počet konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok

Počet konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok – uveďte se počet evidenčních čísel. Pokud je výrazný rozdíl mezi počtem evidenčních čísel a počtem konzervovaných předmětů, uveďte prosím údaj o počtech předmětů v komentáři k výkazu.

0911 z toho vlastní kapacitou (tj. z ř. 0910)

Uveďte se počet konzervovaných sbírkových předmětů (evidenčních čísel) zaměstnanci muzea. Pokud je výrazný rozdíl mezi počtem evidenčních čísel a počtem konzervovaných předmětů, uveďte prosím údaj o počtech předmětů v komentáři k výkazu.

0912 Počet zrestaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok

Počet zrestaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok – uveďte se počet evidenčních čísel. Pokud je výrazný rozdíl mezi počtem evidenčních čísel a počtem zrestaurovaných předmětů, uveďte prosím údaj o počtech předmětů v komentáři k výkazu.

0913 z toho vlastní kapacitou (tj. z ř. 0912)

Uveďte se počet zrestaurovaných sbírkových předmětů (evidenčních čísel) zaměstnanci muzea. Pokud je výrazný rozdíl mezi počtem evidenčních čísel a počtem zrestaurovaných předmětů, uveďte prosím údaj o počtech předmětů v komentáři k výkazu.

0914 Počet preparovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok

Počet preparovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok – uvede se počet evidenčních čísel. Pokud je výrazný rozdíl mezi počtem evidenčních čísel a počtem preparovaných předmětů, uveďte prosím údaj o počtech předmětů v komentáři k výkazu.

0915 z toho vlastní kapacitou (tj. z ř. 0914)

Uvede se počet preparovaných sbírkových předmětů (evidenčních čísel) zaměstnanci muzea. Pokud je výrazný rozdíl mezi počtem evidenčních čísel a počtem preparovaných předmětů, uveďte prosím údaj o počtech předmětů v komentáři k výkazu.

0916 Počet zpracovávaných vědeckovýzkumných úkolů za sledovaný rok

Jednotkou je pro účely tohoto výkazu takový výzkum (výzkumná činnost), který má definován předpokládaný cíl, je stanoven jeho řešitel, respektive spoluřešitelé, případně jsou uvedeny další parametry. Vykazují se výzkumné úkoly, které jsou dotovány z prostředků grantů na výzkum a vývoj, ale též i tzv. vlastní (interní) výzkumné projekty, financované z vlastních prostředků muzea.

Ve výkazu počtu výzkumů se nepovažují za jednotku výzkumu dílčí úkoly nebo dílčí etapy nějakého celkově koncipovaného výzkumu řešeného muzeem. Naproti tomu muzeum vykáže v celkovém počtu plněných úkolů takový výzkum, v němž zaměstnanec muzea nebo více zaměstnanců figurují jako spoluřešitelé a hlavním řešitelem je jiná instituce (jiný subjekt mimo muzeum).

0917 Počet výstupů plnění úkolů výzkumu a vývoje

Pro účely tohoto výkazu lze za uznatelné považovat tyto výstupy:

- monografie nebo kapitoly v monografiích obsahující výsledky plnění úkolů VaV s přiděleným ISBN;
- články s poznámkovým aparátem ve sbornících a časopisech s přiděleným ISBN (uznatelné nejsou populární články v novinách a drobných tiscích bez poznámkového aparátu);
- ohlášené referáty na konferencích, které vyšly nebo vyjdou ve sborníku referátů z konference;
- učebnice nebo kapitola v učebnici, pokud je autorským dílem a je výsledkem plnění úkolů VaV;
- katalogy sbírek, výstav nebo expozic, případně edice dokumentů, vydané tiskem nebo na elektronických nosičích, které mají kritický aparát a jsou výsledkem plnění úkolů VaV;
- původní autorské výstavy nebo expozice, doložené libretem nebo scénářem;
- rukopisy zpráv z terénního výzkumu, mají-li povahu autorského díla a přinášejí-li nové poznatky a jsou-li v organizaci archivovány a přístupny badatelům;
- přijaté projekty nebo návrhy na nové technologie nebo metodiku v oblasti ochrany a prezentace movitého kulturního dědictví nebo oboru muzeologie, a které jsou doloženy kladnými odbornými posudky;
- restaurátorské zprávy, mající povahu autorského díla a přinášejí nové poznatky a jsou-li přístupny badatelům.

0918 Počet zaměstnanců muzea podílejících se na plnění vědeckovýzkumných úkolů (z ř. 0916) za sledovaný rok (přepočtený stav)

Uvede se celkový počet zaměstnanců v přepočtu na plně zaměstnané osoby za sledovaný rok, kteří se podíleli na plnění vědeckovýzkumných úkolů.

Příklad výpočtu:

V muzeu se řešily 2 výzkumné úkoly, na nichž se podílelo (jejich plnění vykazovalo) 5 zaměstnanců s tímto objemem práce: zaměstnanec A 20,5 dne (čistého pracovního času); zaměstnanec B 15 dnů; zaměstnanec C 5,5 dne; zaměstnanec D 12 dnů; zaměstnanec E 31,5 dne. Celkový objem práce 84,5 dne znamená v přepočtu na plně zaměstnané osoby, že jde o úvazek 0,33 (rok měl 252 pracovních dnů, tedy $84,5 : 252 = 0,335 \%$).

Základním předpokladem pro správné vyplnění tohoto ukazatele je vedení evidence pracovních činností zaměstnanců muzea podle jednotlivých typů úkolů, projektů nebo druhů činností. Pokud snad muzeum žádnou takovou evidenci nemá, nezbyvá než se uchýlit ke kvalifikovanému odhadu. Pro ten případ je důležité tuto skutečnost uvést v komentáři k výkazu.

0919 Počet badatelských úkonů za sledovaný rok (návštěvy, dotazy, konzultace, žádosti o rešerše atd.

V tomto ukazateli se sečte počet badatelských návštěv, kterým byly předkládány ke studiu sbírkové předměty nebo jiný dokumentační materiál, dále počet návštěv, kterým byly poskytnuty ústně odborné konzultace, počet písemných odpovědí na odborné dotazy vyřízené poštou, e-mailem nebo telefonicky, počet vyžádaných a zpracovaných posudků a rešerší. Důležité je, aby uvedené výkony byly v muzeu evidovány (podchyceny) a byly doložitelné například prostřednictvím: badatelských listů, záznamy v knihách návštěv, podacím deníkem a případně ve spisovně uloženou korespondencí, eventuálně záznamy vedenými zaměstnanci muzea např. o vyřízených telefonických badatelských dotazech, přičemž forma záznamu bude záviset na pravidlech zavedených v tom kterém muzeu. Pozor! Do této položky se nezapočítávají údaje uvedené v ř. 0605 (resp. ř. 0607) ani v ř. 0608 (resp. ř. 0609).

0959 Kontrolní součet (ř. 0901 až 0919)

Doporučuje se k výkazu nebo k jednotlivým položkám připojit slovní komentář.

PŘEHLED UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) HODNOCENÍ MUZEÍ POUŽITELNÝCH V BENCHMARKINGU

I. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO ČINNOST MUZEA

Základní ekonomické ukazatele (mimo investiční činnost)

1. Celkové výnosy muzea za rok v tis. Kč
2. Z celkového rozpočtu muzea činí příspěvek od zřizovatele v procentech.
3. Z celkových výdajů (nákladů) činí nezbytné základní provozní výdaje muzea v tis. Kč 4. Nezbytné provozní výdaje muzea představují z celkových výdajů (nákladů) muzea procent

Výstavní plocha muzea a její struktura

4. Nezbytné provozní výdaje muzea z celkových výdajů (nákladů) v %
5. Celkový rozsah výstavní plochy muzea v m².
6. Z celkové výstavní plochy má bezbariérový přístup m².
7. Bezbariérový přístup výstavní plochy z celkové výstavní plochy je v procentech.
8. Z celkové výstavní plochy je procent výstavní plochy v objektech kulturních památek (KP) nebo národních KP (NKP).
9. Objem výstavní plochy muzea pro stálé expozice z celkové výstavní plochy v procentech.
10. Objem výstavní plochy muzea pro krátkodobé výstavy z celkové výstavní plochy v procentech

Počet zaměstnanců muzea

11. Počet zaměstnanců v přepočtu na plně zaměstnané osoby
12. Kolik je z celkového počtu zaměstnanců odborných pracovníků v přepočtu na plně zaměstnané osoby.
13. Podíl odborných pracovníků na celkovém počtu zaměstnanců v procentech.
14. Počet dobrovolných pracovníků muzea pracujících během roku v muzeu ve fyzických osobách.
15. Počet těchto dobrovolných pracovníků v přepočtu na plně zaměstnané osoby.

II. MUZEJNÍ SBÍRKY A PÉČE O NĚ

Velikost sbírek a jejich evidence a digitalizace

16. Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů muzea.
17. Objem sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v podobě elektronické evidence v procentech z celkového počtu sbírkových předmětů.
18. Kolik předmětů z celkového počtu evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci v elektronické podobě má pořízen obrazový záznam v digitální podobě.
19. Počet inventarizovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok.
20. Počet přírůstků sbírkových předmětů (evid. č.) zapsaných za sledovaný rok.
21. Náklady na nákup sbírkových předmětů za sledovaný rok v tis. Kč.
22. Počet sbírkových předmětů (evid. č.) vyřazených ze sbírky za sledovaný rok.

Ošetřování muzejních sbírek (konzervace, restaurování, preparace)

23. Počet konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok celkem.

24. Z celkového počtu konzervovaných sbírkových předmětů v roce bylo konzervováno sbírkových předmětů vlastní pracovní kapacitou muzea
25. Z celkového počtu konzervovaných sbírkových předmětů v roce bylo konzervováno předmětů dodavatelsky.
26. Počet restaurovaných sbírkových předmětů celkem za sledovaný rok.
27. Z celkového počtu restaurovaných sbírkových předmětů v roce bylo restaurováno předmětů vlastní pracovní kapacitou muzea.
28. Z celkového počtu restaurovaných sbírkových předmětů v roce bylo restaurováno předmětů dodavatelsky.
29. Počet preparovaných sbírkových předmětů celkem za sledovaný rok.
30. Z celkového počtu preparovaných sbírkových předmětů v roce bylo preparováno předmětů vlastní pracovní kapacitou muzea.
31. Z celkového počtu preparovaných sbírkových předmětů v roce bylo preparováno předmětů dodavatelsky.
32. Celkové náklady vynaložené muzeem za vykazovaný rok na dodavatelsky provedené konzervování, restaurování a preparování sbírkových předmětů.

Knihovní fondy muzea přístupné veřejnosti

33. Počet knihovních jednotek u knihoven přístupných veřejnosti.
34. Roční přírůstek veřejně přístupné knihovny muzea v knihovních jednotkách.
35. Výdaje na knižní fond ve vykazovaném roce v tis. Kč.

III. ZPŘÍSTUPNĚNÍ SBÍREK MUZEA VEŘEJNOSTI (VÝSTAVNÍ ČINNOST A OSTATNÍ ZPŘÍSTUPNĚNÍ SBÍREK)

Výstavní činnost muzea

36. Počet expozic muzea
37. Počet instalovaných výstav v daném roce celkem
38. Z celkového počtu výstav v indikátoru č. 37 bylo instalováno výstav vlastních /základních/.
39. Z celkového počtu výstav v indikátoru č. 37 bylo výstav převzatých /zapůjčených/.

Návštěvnost muzea v daném roce

40. Celková návštěvnost expozic a výstav muzea
41. Počet návštěvníků expozic a výstav v přepočtu na m² z celkové výstavní plochy
42. Počet návštěvníků v přepočtu na jeden návštěvní den v roce
43. Z celkového počtu návštěvníků počet návštěvníků za vstupné celé (plné) a počet návštěvníků za vstupné snížené.
44. Z celkového počtu návštěvníků počet neplatících (s volným vstupem)

Speciální doprovodné programy k výstavám a expozicím

45. Počet účastníků speciálních doprovodných programů připravených muzeem k expozicím nebo výstavám.
46. Celkový počet účastníků těchto doprovodných programů představuje procent z celkové návštěvnosti muzea ve sledovaném roce.
47. Počet skupin (exkurzí), které absolvovaly tyto speciální doprovodné programy
48. Z celkového počtu exkurzí (0226) bylo exkurzí skupin dětí a mládeže

Zpřístupnění sbírek a poznatků z nich získaných muzeem zájemcům ve studovnách a prostřednictvím internetu

- 49. Počet sb. předmětů (evid. č.) prezentovaných formou on-line katalogu na internetu.
- 50. Objem sb. předmětů (evid. č.) takto prezentovaných formou on-line katalogu z celkového počtu sbírkových předmětů (evid. č.) v procentech.
- 51. Počet badatelských úkonů za rok (návštěvy, dotazy, konzultace, řešerše)
- 52. Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených muzeem
- 53. Počet výpůjček z knihovního fondu veřejně přístupné knihovny muzea
- 54. Počet uživatelů knihovny za rok mimo zaměstnance muzea

IV. OSTATNÍ KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY MUZEA

- 55. Počet kulturně výchovných a vzdělávacích programů připravených pro veřejnost muzeem
- 56. Počet návštěvníků (účastníků) výchovných a vzdělávacích programů pro veřejnost
- 57. Z celkového počtu programů (ř. 0231) připravilo muzeum celkem přednášek a podobných vzdělávacích programů pro veřejnost
- 58. Z celkového počtu návštěvníků programů (ř. 0232) se účastnilo posluchačů přednášek apod. vzdělávacích programů

V. SPECIFICKÁ ODBORNÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST MUZEA

- 59. Počet zpracovávaných vědeckovýzkumných úkolů za sledovaný rok
- 60. Počet vstupů plnění úkolů výzkumu a vývoje
- 61. Počet zaměstnanců (přepočtený stav) podílejících se na plnění vědeckovýzkumných úkolů (viz ř. 0917) ve sledovaném roce
- 62. Počet sympozií, konferencí a seminářů pořádaných muzeem za sledovaný rok
- 63. Celkový počet účastníků uspořádaných konferencí, sympozií a seminářů
- 64. Počet muzeem vydaných titulů publikací (neperiodických a periodik), audiovizuálních děl, elektronických dokumentů na hmotných nosičích nebo na internetu za sledovaný rok
- 65. Počet titulů vydaných publikací, které jsou autorskými díly zaměstnanců muzea

VI. CELKOVÉ VYUŽITÍ AKTIVIT MUZEA VEŘEJNOSTÍ

- 66. Celková návštěvnost muzea
- 67. Počet registrovaných návštěv webových stránek muzea za sledovaný rok

VII. NĚKTERÉ MĚŘITELNÉ PARAMETRY CHARAKTERIZUJÍCÍ CELKOVOU VÝKONNOST MUZEA

- 68. Míra finanční soběstačnosti muzea (vlastní výnosy vůči celkovým nákladům)
- 69. Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží
- 70. Příjmy ze vstupného a prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů a publikací.
- 71. Podíl příjmů ze vstupného ad. (ř. 0403) na celkových příjmech (výnosech) v procentech.
- 72. Provozní náklady na 1 sbírkový předmět muzea (evid. č.)
- 73. Celkové využití aktivit muzea veřejností v přepočtu na 1 zaměstnance
- 74. Celkový počet sbírkových předmětů (evid. č.) a knihovních jednotek knihovny v přepočtu na 1 odborného pracovníka (přepočtený stav).
- 75. Průměrná mzda zaměstnanců muzea.

SPECIFIKACE JEDNOTLIVÝCH INDIKÁTORŮ

I. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO ČINNOST MUZEA

Základní ekonomické ukazatele (mimo investiční činnost)

1.

Celkové výnosy muzea za rok v tis. Kč

Ekonomický termín celkové výnosy představuje celkové *neinvestiční* finanční zdroje, které mělo muzeum v daném roce k 31. 12. k dispozici (se kterými hospodařilo). V této položce se tedy objevuje celkový příspěvek zřizovatele na činnost, ale též dotace od ostatních subjektů, dary a sponzorské příspěvky, započítávají se tam příjmy (tj. tržby a výnosy) z vlastní činnosti, jako např. vstupné, prodej publikací aj. zboží, příjem z poskytovaných služeb apod. Započítávají se tam všechny ostatní příjmy a použité finanční zdroje.

Údaj pro BM se načte z řádku 0412 výkazu.

K čemu může tato položka v BMG sloužit:

a) Tento indikátor umožní porovnat výši celkových výnosů muzea v daném roce s rozpočty ostatních muzeí ve zvolené srovnávací skupině. Muzeum zjistí, zda se jeho rozpočet ve srovnání s ostatními muzei skupiny blíží minimu nebo maximu, či mediánu, průměru atd.

b) Patrně ještě důležitější je zjistit vývoj celkových výnosů během let: zda se projevuje stagnace, zvyšování nebo naopak snižování celkového rozpočtu muzea. Zároveň je žádoucí porovnávat zjištěný trend se situací ostatních srovnatelných muzeí. Zjistíme potom, zda se jedná o trend obecný a převažující (společný pro více muzeí) nebo v čem a do jaké míry je posuzované muzeum výjimečné.

Údaje v tomto indikátoru budou potom v konkrétních případech jistě komparovány s dalšími indikátory (např. ind. 2, 3, 4 a 64 a celou řadou dalších).

2.

Z celkového rozpočtu muzea činí příspěvek od zřizovatele v procentech

Údaj tohoto indikátoru ukazuje, jak velký byl podíl příspěvku zřizovatele na celkových výnosech (na celkovém rozpočtu) muzea. Tím také ukazuje, jak velký podíl z celkových výnosů muzea činily prostředky z jiných příspěvků, grantů, příjmů z vlastní činnosti atd.

Celkovou výši příspěvku zřizovatele najdeme:

- ☐ u muzeí zřizovaných státem v ř. 0404 výkazu,
- ☐ u muzeí zřizovaných kraji v ř. 0405 výkazu
- ☐ u muzeí zřizovaných obcemi a městy v ř. 0406 výkazu

Zjištěné číslo se dělí číselným údajem v ř. 0412 (celkové výnosy) násobeno 100, čímž získáme procentní podíl příspěvku zřizovatele na celkovém rozpočtu (celkových výnosech) muzea.

K čemu může tato položka v BMG sloužit:

V reálné praxi jsou co do podílu příspěvku od zřizovatele a tzv. mimorozpočtových zdrojů na celkových výnosech u muzeí často poměrně velké rozdíly. Sledování těchto hodnot mezi srovnatelnými organizacemi vyjadřuje rozdílné výchozí ekonomické podmínky pro činnost muzeí. Zjištěné rozdíly v poměru podílu příspěvku zřizovatele a tzv. mimorozpočtových zdrojů na celkových výnosech muzeí nelze přitom rozhodně paušalizovat, mechanicky generalizovat. Příčin disparit mezi muzei může být více. Pokud bychom se chtěli dobrat příčin zjištěných rozdílů, nevystačíme jen s číselnými ukazateli. Museli bychom v tom případně přistoupit k hlubší analýze podmínek činností srovnávaných organizací také pomocí neměřitelných parametrů.¹⁴ Už samotné zjištění disparit v číselných hodnotách může nastartovat potřebu hledat naznačeným směrem hlubší příčiny rozdílů.

Příkladem uveďme několik možných modelů příčin rozdílu v proporcích příspěvku zřizovatele na celkových výnosech, které lze odhalit detailnější analýzou:

a) Podíl příspěvku zřizovatele na celkovém rozpočtu je zcela dominantní:

- Muzeum vzhledem ke své specializaci, typu muzea, charakteru sbírek a činnosti nemá žádné nebo jen minimální možnosti na získávání mimorozpočtových zdrojů. Takové muzeum je zcela závislé na příspěvku zřizovatele.
- Muzeum by vzhledem ke své specializaci, typu muzea, charakteru sbírek a činnosti teoreticky mohlo získat nějaké mimorozpočtové zdroje, ale brání tomu nedostatečné personální vybavení, podfinancování muzea i nevyhovující materiálně technické vybavení.
- Muzeum zkrátka nemá vstupní potenciál na rozjezd nějakého projektu, který by mohl generovat nějaké další výnosy.
- Příčinou může také být celková nepřízeň zřizovatele. To má leckdy spojitost s tím, že povědomí veřejnosti v dané lokalitě (regionu) o muzeu, o jeho významu a působení je minimální (slabé).

b) Podíl příspěvku zřizovatele na celkovém rozpočtu u sledovaného muzea se blíží průměru nebo mediánu hodnot, vyskytujících se u muzeí porovnávací skupiny. Další analýza (ovšem

zpravidla účelná až s využitím dalších neměřitelných parametrů činností) může motivovat management muzea k odkrytí rezerv nebo k formování nových strategií rozvoje činnosti. Tlak na zvyšování mimorozpočtových zdrojů za každou cenu by ovšem mohl vést až k opuštění původního poslání muzea, pro které bylo zřízeno, a k jeho tiché transformaci na organizaci jiného typu. Tomu je třeba se vyvarovat.

¹⁴ Odhalení příčin případných disparit v podílu příspěvku zřizovatele a tzv. mimorozpočtových zdrojů mezi srovnatelnými muzei může managementu konkrétního muzea pomoci při formování strategií činnosti (formování koncepčních materiálů) apod.

3 a 4.

Z celkových výdajů (nákladů) činí nezbytné základní provozní výdaje muzea v tis. Kč (3). Nezbytné provozní výdaje muzea představují z celkových výdajů (nákladů) muzea procent (4).

Za nezbytné provozní výdaje se pro účely tohoto zjišťování považují náklady, které musí muzeum vynaložit bez ohledu na rozsah své odborné činnosti a programů pro veřejnost a jsou *nezbytné pro udržení holého provozu muzea nebo je musí vynaložit, protože to vyžaduje ustanovení právních předpisů*. Např. zákon č. 122/2000 Sb. ukládá muzeím uchovávat sbírky ve vhodných klimatických podmínkách (tj. temperování, vybavení prostor vysoušečem nebo zvlhčovačem) a zabezpečit jejich ochranu (vybavení provoz EZS, EPS aj. prostředky ostrahy) a správu předepsaným způsobem; jiné předpisy nařizují zabezpečit provoz muzea podle předpisů o požární ochraně (např. revize RHP, revize elektroinstalace atd.); muzeum musí dodržovat předpisy o ochraně zdraví (např. zdravotní prohlídky zaměstnanců) a bezpečnosti práce; předpisy o nakládání s odpady atd. To všechno vyžaduje v souhrnu leckdy nemalé finanční náklady, které muzeum musí vydat, aniž vykonává jakoukoliv činnost v intencích zřizovací listiny, statutu atd.

Do nezbytných provozních výdajů se tedy zahrnují muzeem placené nájmy, osobní náklady, daně a poplatky (bez daně z příjmů), odpisy dlouhodobého majetku, dále eventuelní výdaje v tis. Kč na povinné revize a servis přístrojů a zařízení (např. EZS, EPS, RHP atd.), náklady na energie a komunální poplatky (tj. např. elektrická energie, plyn, dálkové vytápění, vodné a stočné, likvidace komunálního a nebezpečného odpadu), pojistné na majetek a osoby, bankovní služby, odvod do FKSP, případně povinné náklady na preventivní zdravotní péči nebo na povinné školení zaměstnanců, povinné náklady na vedení elektronické pošty a s tím spojenou správu softwaru, eventuálně další doložitelné náklady, které spadají do kategorie nákladů zde popsaných.

Údaj pro indikátor 3 získáme z ř. 0515 výkazu a indikátor 4 vypočítáme tak, že toto číslo dělíme údajem v ř. 0514 výkazu (celkové náklady) a výsledek násobíme 100, čímž dostaneme procentní podíl nezbytných výdajů na celkových nákladech.

K čemu může výpočet tohoto indikátoru v BMG sloužit:

Uvedená data mají velkou důležitost (!). Ukazují totiž v absolutní částce i v procentuálním vyjádření, jaký podíl z celkových nákladů muzea představují prostředky, které muzeum muselo vynaložit na činnosti a služby za každou cenu nezbytné k zabezpečení elementárního chodu organizace a bez ohledu na odborné a statutární činnosti. Tím pádem také vidíme, jak velkou část prostředků mohlo muzeum vynaložit (kolik zbylo) na programy a činnosti pro veřejnost, na doplňování sbírek, výzkumné projekty, publikační činnosti atd., tedy v zásadě na vlastní statutární činnost muzea.

Zároveň v BMG vidíme, jak si na tom s podílem této částky nezbytných výdajů stojí jiná muzea srovnávací skupiny, případně jaké jsou trendy, tj. jak se podíl těchto výdajů na celkových nákladech vyvíjí v dané organizaci a jak u jiných muzeí zvolené porovnávací skupiny, což je cenné zjištění pro management muzea. Mj. to může motivovat hledání cest k vyšší optimalizaci provozu muzea.

Výstavní plocha muzea a její struktura

Jednou ze základních složek činnosti muzeí je zpřístupnění muzejních sbírek veřejnosti především vystavováním. Důležitou podmínkou realizace tohoto významného cíle je vybavení muzea výstavními prostory. V rámci BMG lze prostřednictvím deseti indikátorů sledovat základní měřitelné parametry výstavních prostor a vidět rozdíly mezi jednotlivými muzei srovnatelné kategorie.

Shromažďovaná statistická data umožňují prostřednictvím BMG ukázat na rozsah výstavní plochy muzea v m² (ind. 5), ukázat jejich členění na prostory určené pro stálé expozice a rozsah prostor využívaných pro krátkodobé výstavy (ind. 9 a 10). Dále lze vidět, jaký objem z celkové výstavní plochy zaujímají prostory, které jsou v objektech chráněných kulturních a národních kulturních památek (ind. 8). Konečně lze sledovat, jaký rozsah mají z celkové výstavní plochy prostory s bezbariérovým přístupem.

5.

Celkový rozsah výstavní plochy muzea v m².

Jde o základní kvantitativní údaj, který vypovídá o podmínkách muzea pro realizaci výstavní činnosti.

Data pro tento indikátor získáme z ř. 0104 výkazu.

K čemu může výpočet tohoto indikátoru v BMG sloužit:

K tomuto údaji nutno přistupovat s vědomím, že jde jenom o údaj orientační, který nevypovídá o kvalitativních parametrech těchto prostor a vůbec nic o kvalitě výstavní činnosti jako takové, spíše naznačuje možnosti rozsahu této aktivity muzea. Je to také důležitý údaj pro výpočet dalších charakteristik výstavní činnosti muzea (viz níže indikátory 6 až 10).

6. a 7.

Z celkové výstavní plochy má bezbariérový přístup m² (ind. 6). Bezbariérový přístup výstavní plochy z celkové výstavní plochy je v procentech (ind. 7).

Požadavek na přístupnost všech veřejných prostor osobám s handicapem hybnosti je stále naléhavější a má charakter globálního imperativu. Muzea nemohou v řešení této problematiky stát stranou. Rozsah bezbariérového přístupu do výstavních prostor je tedy významnou charakteristikou výstavních prostor muzea.

Údaj pro ind. 6 převezmeme z ř. 0106 výkazu a ind. 7 se vypočítá, když toto číslo dělíme údaje z ř. 0104 výkazu a násobíme 100.

K čemu může výpočet těchto indikátorů v BMG sloužit:

Indikátor 6 ukazuje rozsah bezbariérově přístupných výstavních prostor muzea v m² a indikátor 7 ukazuje, jaký je to podíl z celkové výstavní plochy muzea v procentech. Kromě samotného zjištění stavu řešení problematiky v daném muzeu je důležité, že BMG umožňuje srovnání se stavem v jiných obdobných muzeích srovnávací skupiny a dokumentuje změny během let ve sledovaném muzeu i celkově v muzeích porovnávací skupiny.

8.

Z celkové výstavní plochy je procent výstavní plochy v objektech kulturních památek (KP) nebo národních KP (NKP).

Poměrně velký počet muzeí provozuje výstavní činnost v objektech KP nebo NKP. Tyto prostory mají často odlišné charakteristiky jejich využitelnosti k výstavním účelům, než prostory konstrukčně uzpůsobených a primárně určené pro tento druh aktivit muzea. Prostory v objektech KP a NKP mohou na jedné straně působit pro návštěvníky přitažlivě, na druhé straně s ohledem na požadavky památkové ochrany leckdy výrazně limitují možnosti využití moderních technologií, znamenají často mnohem vyšší provozní náklady, charakter historického interiéru někdy limituje i výběr témat výstavních projektů atd. Pro charakteristiku výstavních prostor muzea je proto důležité vědět aspoň orientačně rozsah plochy v objektech KP a NKP užívaných pro výstavní účely.

Údaj o objemu výstavní plochy muzea v objektech KP a NKP se uvádí v ř. 0706 výkazu. Toto číslo dělíme údajem z ř. 0104 výkazu (celková výstavní plocha) a násobíme 100, čímž dostaneme procentní podíl tohoto typu prostor na celkové výstavní prostorové kapacitě muzea.

K čemu může výpočet tohoto indikátoru v BMG sloužit:

Rozsah výstavních prostor muzea, jež jsou v objektech KP a NKP určitě více či méně determinuje výstavní činnost muzea. Indikátor 8 umožňuje vyjádřit nejenom podíl tohoto specifického typu výstavních prostor na celkové výstavní ploše, ale umožňuje také zjistit, do jaké míry je tento specifický typ výstavních prostor zastoupen u ostatních obdobných muzei.

Číselný údaj indikátoru 8 poskytuje charakteristiku výstavních prostor muzea (a srovnání s obdobnými). Nelze z nich ale činit závěry o výkonnosti muzea (např. relace návštěvnosti a provozních nákladů apod.), protože uvedený číselný údaj sám o sobě není schopen zhodnotit, zda v daném případě převažují negativní vlivy zvýšených provozních nákladů a technologická omezení v památkovém objektu nebo snad tato negativa převyšují výhody atraktivity objektu. Odpověď by bylo třeba hledat v hlubší analýze využívající také dalších neměřitelných charakteristik činnosti. Analýza číselných údajů v BMG však může onu otázku nastolit.

9. a 10.

Objem výstavní plochy muzea pro stálé expozice z celkové výstavní plochy v procentech (9). Objem výstavní plochy muzea pro krátkodobé výstavy z celkové výstavní plochy v procentech (10).

Tímto indikátorem se číselně vyjadřuje podíl výstavních prostor muzea určených pro stálé expozice a podíl prostor, které muzeum může využívat pro krátkodobé výstavy.

Indikátor 9 vypočítáme tak, že údaj o výstavní ploše stálých expozic, který je obsažený v ř. 0105 výkazu, dělíme číslem z ř. 0104 výkazu (celková výstavní plocha) a násobíme 100. V indikátoru 10 musíme nejprve vypočítat rozsah plochy vyčleněné pro výstavy tak, že z celkové výstavní plochy v ř. 0104 výkazu odečteme plochu pro stálé expozice v ř. 0105 výkazu. Výsledek (plocha pro krátkodobé výstavy) dělíme údajem z ř. 0104 výkazu (celková plocha) a násobíme 100.

K čemu může výpočet těchto indikátorů v BMG sloužit:

Údaj je důležitý tím, že ukazuje proporce mezi plochou určenou pro stálé expozice a pro dočasné výstavy a tím ukazuje (byť orientačně) na celkový charakter výstavní činnosti muzea, na její strategii (koncepční směřování). Některá muzea např. spoléhají jenom nebo především na stálé expozice, jiná naopak stálé expozice nemají a preferují krátkodobé výstavy. BMG umožňuje také pozorovat, do jaké míry se dané muzeum v tomto pojetí shoduje nebo odlišuje od jiných muzeí srovnávací skupiny.

Počet zaměstnanců muzea

Personální vybavení je další zásadní podmínkou činnosti muzea. Počet zaměstnanců a jejich optimální struktura determinuje do značné míry rozsah i charakter jeho výkonů. BMG ovšem v tomto ohledu nepostihne kvalitativní stránku věci. Efektivnost pracovní kapacity je nicméně do určité míry vidět z relace těchto údajů s některými dalšími níže uvedenými indikátory.

Z měřitelných dat statistické povahy pro BMG uvádíme z této oblasti celkový počet zaměstnanců, z toho počet odborných pracovníků a počet dobrovolných pracovníků. V zájmu srovnatelnosti uvedených hodnot mezi jednotlivými muzei pracujeme především s počty zaměstnanců v přepočtu na plně zaměstnané osoby. V jednom ukazateli (indikátor 14) se pro orientaci a kvůli postižení specifik některých muzeí uvádí ještě počet pracovníků ve fyzických osobách.

11.

Počet zaměstnanců v přepočtu na plně zaměstnané osoby

Elementární charakteristika personálního vybavení muzea. Výkaz zahrnuje všechny zaměstnance, dobrovolníky, u privátních muzeí též podnikatele apod. Uvádí se průměrný evidenční počet zaměstnanců (přepočtený stav) za sledovaný rok. Metodicky to odpovídá ukazateli uvedenému na příslušném standardním čtvrtletním výkazu o práci

Údaj pro tento indikátor vyčteme v ř. 0302 výkazu

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Jde o základní údaj o velikosti muzea z hlediska počtu zaměstnanců. Údaj má význam jednak pro srovnání s jinými obdobnými muzei a jednak umožňuje změny počtu zaměstnanců během sledovaných let. Kromě toho slouží tento údaj pro výpočet dalších indikátorů (viz níže).

12. a 13.

Kolik je z celkového počtu zaměstnanců odborných pracovníků v přepočtu na plně zaměstnané osoby (12). Podíl odborných pracovníků na celkovém počtu zaměstnanců v procentech (13).

Počet odborných pracovníků a jejich podíl na celkovém počtu zaměstnanců muzea v přepočtu na plně zaměstnané osoby je další základní charakteristikou personálního vybavení muzea.

Jako odborní pracovníci se vykazují vědečtí pracovníci (výzkumní a vývojoví pracovníci), kurátoři sbírek, odborní knihovníci, kvalifikovaní konzervátoři, restaurátoři, preparátoři, muzejní pedagogové, lektori a pracovníci managementu (tj. ředitelé nebo vedoucí muzeí a jejich náměstci, vedoucí ekonomové, vedoucí organizačních útvarů zajišťujících odbornou správu muzejních sbírek nebo prezentační činnosti muzea), přičemž pojmenování jejich pozice v organizační struktuře instituce a dosažené nejvyšší vzdělání není pro výkaz rozhodující. Počet odborných pracovníků se vykazuje v přepočtu na plně zaměstnané osoby. Je-li zaměstnanec odborným pracovníkem podle této klasifikace jenom z části svého úvazku (tj. plní pravidelně a ve větším rozsahu též úkoly, které nespádají do kategorie odborných pracovníků), uvede se reálným odhadem poměrná část úvazku tohoto zaměstnance připadající na činnosti odborného pracovníka.

Údaj pro indikátor 12 je uveden v ř. 0303 výkazu. Výpočet indikátoru 13 se provede tak, že údaj z ř. 0303 dělíme údajem z ř. 0302 (celkový počet zaměstnanců v přepočtu na plně zaměstnané osoby) a výsledek se násobí 100.

K čemu může výpočet těchto indikátorů v BMG sloužit:

Objem odborných pracovníků muzea je důležitým předpokladem pro plnění a rozvoj statutárních činností muzea (zkvalitňování sbírek a jejich uchovávání, zpřístupnění sbírek veřejnosti a další odborné a výchovně vzdělávací programy). Pro charakteristiku muzea je jistě užitečné srovnávat údaj o objemu odborných pracovníků a jeho podílu na celkovém počtu zaměstnanců se stavem v jiných obdobných muzeích a také, jak se tato veličina vyvíjí během času.

14. a 15.

Počet dobrovolných pracovníků muzea pracujících během roku v muzeu ve fyzických osobách (14) a počet těchto dobrovolných pracovníků v přepočtu na plně zaměstnané osoby (15).

Dobrovolný pracovník je člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch muzea. Muzeum s ním má uzavřený smluvní vztah.

Počet dobrovolných pracovníků pro indikátor 14 zjistíme z ř. 0304 výkazu. Jejich přepočet na plně zaměstnané osoby (indikátor 15) vypočítáme tak, že údaj z ř. 0305 výkazu (celkový počet odpracovaných hodin dobrovolnými pracovníky za sledovaný rok) dělíme celkovým počtem pracovních hodin na 1 zaměstnance v daném kalendářním roce. Počet pracovních hodin v roce na 1 zaměstnance najdeme např. v tzv. plánovacím kalendáři pro daný rok.

K čemu může výpočet těchto indikátorů v BMG sloužit:

Zapojení dobrovolníků do práce muzeí je fenomén, který se považuje za velice perspektivní, byť je to ve srovnání s řadou zemí Evropy v podmínkách ČR jev zatím stále jen okrajový. Existují muzea, kdy je dobrovolnická práce výrazněji a pravidelně využívána, v řadě případů naopak vůbec ne. Je proto při kvantitativním sledování celkové pracovní kapacity muzea důležité vědět, kolik z toho představuje práce dobrovolníků (zda vůbec) a jaké jsou v tom rozdíly mezi obdobnými muzei. BMG ovšem neukazuje kvalitativní stránku činnosti dobrovolníků – druh vykonávané práce a její přínos pro činnost muzea.

II. MUZEJNÍ SBÍRKY A PÉČE O NĚ

Velikost sbírek a jejich evidence a digitalizace

Ve skupině indikátorů 16 až 19 se podává celková a orientační charakteristika sbírek muzea a to jak co do jejich velikosti (ind. 16), tak co do stavu evidence (ind. 17 a 18)

16.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů muzea.

Údaj o velikosti sbírky muzea je jedním ze základních znaků, který muzejní instituci charakterizuje. Ve statistice muzejních sbírek se v ČR standardně vykazuje pouze počet evidenčních jednotek sbírkových předmětů (počet evidenčních čísel). Ve výkazech muzeí v některých jiných zemích, např. na Slovensku, se vykazuje ještě i počet kusů sbírkových předmětů, což přesněji vypovídá o velikosti sbírky a tím i velikostní kategorii muzea.¹⁵

Celkový počet evid. čísel sbírkových předmětů muzea je uveden v ř. 0901 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Údaj o velikosti sbírky podle počtu evid. čísel je v rámci BMG jedním ze základních kritérií pro zařazení muzea do srovnávací skupiny. Pro management muzea je to ukazatel růstu nebo stagnace sbírky muzea a tyto vývojové trendy lze sledovat v rámci srovnávací skupiny obdobných muzeí.

¹⁵ Pro ilustraci uvedme, že zatímco v muzeích ČR je vykazováno celkem asi 22,75 mil. evid. čís. sbírkových předmětů, v kusech předmětů to je podle kvalifikovaného odhadu zhruba 65 mil. (viz k tomu Muzea ČR v letech 2012 – 2014 ve světle statistiky. Praha NIPOS 2015, s. 25). Podobné relace mezi počtem evidenčních čísel a počtem kusů (založené exaktnějších šetřeních) se objevují ve statistických výkazech muzeí na Slovensku.

17.

Objem sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v podobě elektronické evidence v procentech z celkového počtu sbírkových předmětů.

Počet sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci se vykazuje v počtech evidenčních čísel. V systematické evidenci mají být podle zákona 122/2000 sb. zpracovány všechny sbírkové předměty muzea, nejedená-li se o muzea s malou sbírkou (tj. do 3 tis. předmětů movitých nebo do 9 nemovitostí), a s tím, že nově evidované přírůstky do sbírky musí být zpracovány v systematické evidenci do dvou let. Zákon nestanoví formu evidence, ale je zřejmé, že evidence vedená v elektronické podobě s využitím PC je při správě sbírek, jejich zpřístupnění veřejnosti i jako pramenů vědeckého výzkumu jednoznačně efektivním nástrojem. Mnohá muzea proto usilují, aby i starší evidenční záznamy vedené v papírové podobě na katalogizačních lístcích nebo v knihách byly postupně nahrazeny elektronickou evidencí v PC. Indikátor 17 proto zjišťuje, jaký objem sbírkových předmětů (evid. čísel předm.) z celkového počtu předmětů je zpracován v elektronické evidenci na PC. Objem katalogizovaných předmětů v elektronické evidenci je vyjádřen v procentech.

Údaj o počtu evidenčních čísel sb. předm. zpracovaných k 31. 12. vykazovaného roku v systematické evidenci v elektronické podobě, tj. na PC, který je uveden v ř. 0902 výkazu, dělíme celkovým počtem evidenčních čísel sbírkových předmětů muzea uvedeným v ř. 0901 výkazu. Výsledek násobíme 100.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Číselný údaj v tomto indikátoru ukazuje na úroveň evidence sbírek muzea (její připravenost k efektivnějšímu využití). Porovnání těchto údajů během několika let ukazuje postup evidenčních prací a naznačuje výkonnost muzea v této oblasti. Stav i trendy lze porovnávat v rámci srovnávací skupiny muzeí.

Při posuzování sledované veličiny je třeba mít na paměti, že mohou vznikat výkyvy v objemu sledované katalogizace, když totiž muzeum získá do sbírek početnější soubor předmětů, které budou katalogizovány v elektronické evidenci až v průběhu dvou let. V roce zapsání přírůstků se tak může výrazněji snížit procento celkové zpracovanosti sbírek v systematické evidenci. Důvodů výkyvů v objemu zpracovanosti sbírek může být více. Trendy je proto třeba raději sledovat v delším časovém horizontu a hodnotit s přihlédnutím k jiným veličinám (např. ind. 12 a 13, ind. č. 20 aj.), včetně neměřitelných parametrů.

18.

Kolik předmětů z celkového počtu evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci v elektronické podobě má pořízen obrazový záznam v digitální podobě.

Pro identifikaci předmětu v evidenčním záznamu, zvláště u systematické evidence, je důležité též pořízení jeho zobrazení v digitální podobě. Jedná se o převedení dvojrozměrného nebo trojrozměrného sbírkového předmětu nebo dokumentu do digitální podoby skenováním nebo fotografováním aj. záznamem, vytvoření podmínek pro archivaci takto získaných dat (záznamu) a jejich

připojení k dokumentačnímu záznamu o předmětu. Podotkněme, že digitální obrazový záznam o předmětu není nutný u všech sbírkových předmětů. Je třeba vyjít z oborových a odborně specifikovaných požadavků a kritérií.

Jestliže je v rámci BMG sledován stav evidence vedené v elektronické podobě na PC, je na místě také vědět, jaké množství sbírkových předmětů takto evidovaným má také pořízen digitální obrazový záznam. Údaj neregistruje počet digitálních dokumentů, ale počet takto dokumentovaných evidenčních čísel předmětů.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0903 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet evid. čísel sb. předm. zpracovaných i v podobě digitálního obrazového záznamu je doplňující údaj k indikátoru 17; ve srovnání údajů za několik let ukazuje po kvantitativní stránce postup této fáze digitalizace sbírek v daném muzeu, což je také vzhledem k náročnosti této činnosti ukazatelem výkonnosti muzea. V BMG lze všechny tyto parametry rovněž porovnávat se situací v ostatních muzeích porovnávací skupiny.

19.

Počet inventarizovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok.

Provádění inventarizace sbírek je standardní pracovní agenda muzeí, která je specifikována zákonem 122/2000 Sb. a navazujícími předpisy.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0909 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Z údajů tohoto indikátoru lze ve víceletém srovnání pozorovat rytmus této činnosti, respektive jeho výkyvy. Např. zvýšený objem inventarizačních prací (např. mimořádná inventarizace části nebo celé sbírky) vysvětlí pokles ve výkonech některých jiných činností (např. výstavní činnost a jiné).

Růst sbírek muzea

Zkvalitňování sbírek muzea, v tom i jejich cílevědomé doplňování (růst sbírek), je jednou ze základních statutárních činností všech muzeí. Vytváření věcné paměti na proměny přírody a společnosti je jejich poslání. Představuje to podle rozsahu této činnosti i nemalý objem práce instituce. Z kvantitativních dat, která shromažďují statistická šetření v ČR, lze pro tuto agendu využít toliko údaje o celkovém počtu přírůstků sbírkových předmětů za sledovaný rok (ind. 20) a k tomu vynaložené finanční prostředky na nákupy sbírek (ind. 21), vedle toho lze postihnout počet úbytků ze sbírek za sledovaný rok (ind. 22).

20.

Počet přírůstků sbírkových předmětů (evid. č.) zapsaných za sledovaný rok.

Jedná se o orientační údaj o výsledcích jedné ze základních činností muzea. Statistické výkaznictví v ČR bohužel blíže nespecifikuje v kvantitativních údajích formy akvizice sbírek (přírůstky získané sběrem a výzkumem, darem nebo dědictvím, nákupy, vlastním vytvořením, jiné), jako to činí např. statistické výkazy na Slovensku.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0905 výkazu

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Jde sice v této podobě jenom o hrubý orientační údaj, za nímž je ovšem nějaké kvantum pracovních výkonů. Prospěšný může být sledování tohoto údaje především při srovnání s jinými obdobnými muzei a při sledování celkové akvizice muzea v delším časovém horizontu. To je potom zajímavé i v relaci s indikátorem 21.

21.

Náklady na nákup sbírkových předmětů za sledovaný rok v tis. Kč.

Finanční prostředky, které muzeum vynakládá (může vynaložit) na nákup sbírkových předmětů je u některých typů muzeí (např. u muzeí umění), respektive u řady sbírkových oborů, klíčovým mantinelem pro doplňování sbírek. Je proto důležité v souvislosti s akviziční činností muzeí sledovat i tuto položku. Údaje o finančních prostředcích na nákup sbírek jsou víceméně odrazem celkové akviziční politiky muzea (jejím vyjádřením je plán sbírkotvorné činnosti muzea).

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0508 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Je poučné sledovat tento údaj v relaci se situací muzeí stejného nebo podobného typu, rovněž tak vývoj této položky v horizontu více let a ve srovnání s některými ekonomickými parametry činnosti muzea v průběhu let (viz např. ind. 1, 3 a 4, 64).

22.

Počet sbírkových předmětů (evid. č.) vyřazených ze sbírky za sledovaný rok.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0906

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Jedná se o doplňující a orientační údaj, který dokresluje obraz o celkovém růstu sbírek muzea (ind. 20) a celkovém jejich počtu v daném roce (ind. 16).

Ošetřování muzejních sbírek (konzervace, restaurování, preparace)

23.

Počet konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok celkem.

Uvádí se počet evidenčních čísel konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok. Pokud je výrazný rozdíl mezi počtem evidenčních čísel a počtem kusů konzervovaných předmětů, měla by to organizace uvést v komentáři ke statistickému výkazu. Počet předmětů v evidenčních číslech se požaduje pro možnou komparaci s údajem o celkovém počtu sbírkových předmětů muzea.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0910 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet konzervovaných sbírkových předmětů celkem za sledovaný rok vyjadřuje určitý pracovní výkon, respektive finanční náklad. Údaj je užitečné porovnat s výkonem srovnatelných muzeí a zjistit výkonnostní trendy muzea v dané oblasti během let.

24.

Z celkového počtu konzervovaných sbírkových předmětů v roce bylo konzervováno sbírkových předmětů vlastní pracovní kapacitou muzea

Indikátor obsahuje údaj o počtu sbírkových předmětů (evidenčních čísel) konzervovaných zaměstnanci muzea.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0911 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet sbírkových předmětů konzervovaných vlastní kapacitou vyjadřuje po kvantitativní stránce výsledky práce zaměstnanců muzea v této oblasti činnosti muzea. Zároveň je odrazem personální vybavenosti muzea (kapacita odborných pracovníků a jejich kvalifikovanost). Tento indikátor ve vazbě na ind. 25 ukazuje na strategii činnosti muzea (respektive na jeho možnosti) při zajištění konzervace sbírek. Užitečné je srovnání se stavem v jiných muzeích srovnávací skupiny aj.

25.

Z celkového počtu konzervovaných sbírkových předmětů v roce bylo konzervováno předmětů dodavatelsky.

Údaj o počtu sbírkových předmětů (evidenčních čísel) konzervovaných dodavatelsky za úplatu.

Požadovaný údaj získáme, když od ř. 0910 výkazu (celkový počet konzervovaných sb. předmětů) odečteme údaj v ř. 0911 výkazu (počet sbírkových předmětů konzervovaných vlastní kapacitou).

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet sbírkových předmětů konzervovaných dodavatelsky za úplatu ukazuje aspoň po kvantitativní stránce na proporce mezi konzervováním sbírek vlastní pracovní kapacitou a konzervováním zadávaným na zakázku. Je třeba ho vnímat v úzké souvislosti s indikátorem 24.

26.

Počet restaurovaných sbírkových předmětů celkem za sledovaný rok.

Uvádí se počet evidenčních čísel restaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok. Pokud je výrazný rozdíl mezi počtem evidenčních čísel a počtem kusů restaurovaných předmětů, měla by to organizace uvést v komentáři ke statistickému výkazu. Počet předmětů v evidenčních číslech se požaduje pro možnou komparaci s údajem o celkovém počtu sbírkových předmětů muzea.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0912 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet restaurovaných sbírkových předmětů celkem za sledovaný rok vyjadřuje určitý pracovní výkon, respektive finanční náklad. Údaj je užitečné porovnat s výkonem srovnatelných muzeí a zjistit výkonnostní trendy muzea v dané oblasti během let.

27.

Z celkového počtu restaurovaných sbírkových předmětů v roce bylo restaurováno předmětů vlastní pracovní kapacitou muzea.

Indikátor obsahuje údaj o počtu sbírkových předmětů (evidenčních čísel) restaurovaných zaměstnanci muzea.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0913 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet sbírkových předmětů restaurovaných vlastní kapacitou vyjadřuje po kvantitativní stránce výsledky práce zaměstnanců muzea. Zároveň je odrazem personální vybavenosti muzea (kapacita odborných pracovníků a jejich kvalifikovanost). Tento indikátor ve vazbě na ind. 28 ukazuje na strategii činnosti muzea (respektive na jeho možnosti) při zajištění restaurování. Užitečné je srovnání se stavem v jiných muzeích srovnávací skupiny aj.

28.

Z celkového počtu restaurovaných sbírkových předmětů v roce bylo restaurováno předmětů dodavatelsky.

Údaj o počtu sbírkových předmětů (evidenčních čísel) restaurovaných dodavatelsky za úplatu.

Požadovaný údaj získáme, když od ř. 0912 výkazu (celkový počet restaurovaných sbírkových předmětů) odečteme údaj v ř. 0913 výkazu (počet sbírkových předmětů restaurovaných vlastní kapacitou).

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet sbírkových předmětů restaurovaných dodavatelsky za úplatu ukazuje aspoň po kvantitativní stránce na proporce mezi restaurováním sbírek vlastní pracovní kapacitou a restaurováním zadávaným na zakázku. Je třeba ho vnímat v úzké souvislosti s indikátorem 27.

29.

Počet preparovaných sbírkových předmětů celkem za sledovaný rok.

Uvádí se počet evidenčních čísel preparovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok. Pokud je výrazný rozdíl mezi počtem evidenčních čísel a počtem kusů preparovaných předmětů, měla by to organizace uvést v komentáři ke statistickému výkazu. Počet předmětů v evidenčních číslech se požaduje pro možnou komparaci s údaje o celkovém počtu sbírkových předmětů muzea.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0914 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet preparovaných sbírkových předmětů celkem za sledovaný rok vyjadřuje určitý pracovní výkon, respektive finanční náklad. Údaj je užitečné porovnat s výkonem srovnatelných muzeí a zjistit výkonnostní trendy muzea v dané oblasti během let.

30.

Z celkového počtu preparovaných sbírkových předmětů v roce bylo preparováno předmětů vlastní pracovní kapacitou muzea.

Indikátor obsahuje údaj o počtu sbírkových předmětů (evidenčních čísel) preparovaných zaměstnanci muzea.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0915 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet sbírkových předmětů preparovaných vlastní kapacitou vyjadřuje po kvantitativní stránce výsledky práce zaměstnanců muzea. Zároveň je odrazem personální vybavenosti muzea (kapacita odborných pracovníků a jejich kvalifikovanost). Tento indikátor ve vazbě na ind. 31 ukazuje na strategii činnosti muzea (respektive na jeho možnosti) při zajištění preparování sbírek. Užitečné je srovnání se stavem v jiných muzeích srovnávací skupiny aj.

31.

Z celkového počtu preparovaných sbírkových předmětů v roce bylo preparováno předmětů dodavatelsky.

Údaj o počtu sbírkových předmětů (evidenčních čísel) preparovaných dodavatelsky za úplatu.

Požadovaný údaj získáme, když od ř. 0914 výkazu (celkový počet preparovaných sbírkových předmětů) odečteme údaj v ř. 0915 výkazu (počet sbírkových předmětů preparovaných vlastní kapacitou).

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet sbírkových předmětů preparovaných dodavatelsky za úplatu ukazuje aspoň po kvantitativní stránce na proporce mezi preparováním sbírek vlastní pracovní kapacitou a preparováním zadávaným na zakázku. Je třeba ho vnímat v úzké souvislosti s indikátorem 20.

32.

Celkové náklady vynaložené muzeem za vykazovaný rok na dodavatelsky provedené konzervování, restaurování a preparování sbírkových předmětů.

Celkové náklady se uvádějí v tis. Kč a statisticky nelze postihnout, kolik z této částky muzea vydávají na jednotlivé typy ošetření sbírek. Do této položky se počítají i náklady na plynování depozitářů a jiných prostor muzea, radioaktivní ozáření v kobaltové komoře (včetně přepravy) apod. a podobné sanační zásahy.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0509 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Bez dodavatelského ošetření sbírek se neobejde ať už pravidelně nebo občas většina muzeí. Náklady na dodavatelské ošetření sbírek muzea odráží jednak přístup muzea k problematice ochrany sbírek, ale leckde také jeho možnosti. Tuto položku je tedy žádoucí v rámci BMG sledovat z hlediska postižení trendů v rámci daného muzea, ale také v relaci se situací v jiných obdobných muzeích. Při tomto hodnocení je třeba přihlížet k relaci této položky s údaji v dalších indikátorech, např. 1, 3 a 4, případně 64 aj., ale také k neměřitelným ukazatelům činnosti muzea.

Knihovní fondy muzea přístupné veřejnosti

Indikátory č. 33 až 35 postihují formou měřitelných číselných parametrů zvláštní druh fondů muzeí, totiž knihovní fondy, které mají blízko k muzejním sbírkám v tom smyslu, že mají často dokumentační charakter - např. tzv. konzervační knihovní fondy dokumentující literární autory regionu, vydavatele atd. Tyto zvláštní „sbírky“ jsou přitom často spravovány v režimu platném pro knihovní fondy.

33.

Počet knihovních jednotek u knihoven přístupných veřejnosti.

Vyazuje se celkový stav knihovních jednotek¹⁶ všech druhů dokumentů zapsaných k 31.12. sledovaného roku v přírůstkových seznamech knihovny, zmenšený o počet knihovních jednotek zapsaných v seznamech úbytků.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0603 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Managementu muzea tento údaj ukazuje, jak rozsáhlý je knihovní fond muzea ve srovnání s muzei obdobného charakteru (zvolené srovnávací skupiny). Jde ovšem o kvantitativní parametr, který neukáže kvalitativní stránku, nepostihne rozdíly v historické nebo dokumentační hodnotě knihovních fondů. To by bylo nutné posuzovat individuálně. Porovnání kvantitativních parametrů vlastní knihovny s knihovnami porovnávací skupiny muzeí může eventuálně také ovlivnit uvažování muzea o personálním vybavení knihovny. To je ovšem rovněž záležitost individuální, protože v případě muzejních knihoven (nelze uplatnit jakékoliv tabulkové výkonnostní standardy).

¹⁶ Za knihovní jednotku se považuje podle knihovnických standardů každý samostatný svazek knihy, vázaný nebo v deskách uložený komplet celého ročníku nebo alespoň několika čísel periodika, každý separát článku, ucelený soubor přímo čitelných kopií nebo mikrokopií ekvivalentní jednotce originálu tiskoviny, ucelený soubor fotokopií (obrazových informací) nebo jiných netištěných dokumentů (ucelených souborů obrazových a zvukových informací na filmech, diapozitivech, videokazetách, gramofonových deskách, magnetofonových páscích či kazetách a discích). Za samostatnou knihovní jednotku se nepovažuje jednotlivé číslo časopisu nebo novin.

34. a 35.

Roční přírůstek veřejně přístupné knihovny muzea v knihovních jednotkách (34). Výdaje na knižní fond ve vykazovaném roce v tis. Kč (35).

Údaj v indikátoru č. 34 ukazuje specifiku muzejní knihovny co do jejího eventuálního rozvoje a tento indikátor je třeba posuzovat v úzké vazbě na indikátor č. 35.

Požadovaný údaj pro ind. č. 34 je obsažen v ř. 0604 výkazu a pro indikátor č. 35 v ř. 0610 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Pohyb v eventuálním rozvoji (růstu) knihovny nebo naopak její stagnace v porovnání se situací jiných muzeí zvolené srovnávací skupiny je možné především při sledování trendů několika let. Sledované údaje v této oblasti vyjadřují celkovou výkonnost muzea jen v malém segmentu, ale ilustrují specifika v koncepčním zaměření muzea, případně odkrývají některé akcenty v jeho činnosti a v porovnání s muzei zvolené skupiny.

III. ZPŘÍSTUPNĚNÍ SBÍREK MUZEA VEŘEJNOSTI (VÝSTAVNÍ ČINNOST A OSTATNÍ ZPŘÍSTUPNĚNÍ SBÍREK)

Zpřístupnění sbírek muzea veřejnosti představuje jeden ze tří fundamentálních segmentů činnosti každé takové instituce. BMG sleduje výkonnost muzeí v této oblasti, pokud ji lze vyjádřit měřitelnými a statisticky sledovatelnými daty, prostřednictvím 18 indikátorů (ind. č. 36 až 54). Indikátory postihující v BMG výkony muzeí ve zpřístupnění sbírek veřejnosti jsou rozděleny do čtyř tematických okruhů:

1. výstavní činnost muzea a její elementární strukturu na expozice a výstavy (ind. č. 36 až 39),
2. návštěvnost výstav a expozic muzea v daném roce (ind. č. 40 až 44),
3. připravované speciální doprovodné programy k výstavám a expozicím a jejich návštěvnický ohlas (ind. č. 45 – 48),
4. zpřístupnění sbírek a poznatků z nich získaných muzeem zájemcům ve studovnách a prostřednictvím internetu formou on-line katalogů apod. (ind. č. 49 až 54).

Výstavní činnost muzea

BM sleduje ve výstavní činnosti objem expozic a výstav. *Expozice* je dlouhodobá (stálá) instalace stěžejních sbírek muzea nebo ztvárňuje témata vycházející ze specializace či odborného zaměření muzea. Její příprava je proto také zpravidla náročná časově i co do nákladů. Náročná je také z pohledu marketingové strategie (hlavně udržení zájmu pro veřejnost). Na rozdíl od expozic jsou *výstavy* krátkodobými (dočasnými) instalacemi. Zatímco u expozic je stanoven jenom začátek, konec je neurčitý, u výstav je předem stanoven začátek a konec. Výstavy jsou zpravidla doplňkem a oživením programu expozic. Je také většinou diametrální rozdíl v náročnosti přípravy i nákladů.

U výstav BMG dále sleduje proporce mezi výstavami vlastními (základními) a zapůjčenými (převzatými). To ostatně ukazuje na strategii muzea v této oblasti. Je žádoucí si přitom uvědomit, že primárním cílem muzea je prezentace vlastních sbírkových předmětů a témat vycházejících ze zaměření muzea, přičemž převzaté výstavy by měly být doplňkem nebo příležitostným oživením výstavního programu.

Data o výstavní činnosti muzea nelze hodnotit izolovaně, ale je nutné je komparovat s údaji o rozsahu a charakteru výstavní plochy muzea, jež jsou hodnoceny na jiném místě v indikátorech č. 5 až 10, a také s návštěvností muzea, kterou níže charakterizují indikátory č. 40 – 44.

36.

Počet expozic muzea

Jde údaj o jednom ze základních typů muzejních výstavních aktivit.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0107 výkazu

K čemu může tento indikátor v BM sloužit:

Počet expozic ukazuje na celkový charakter prezentačních aktivit muzea, přičemž nutno vzít ještě do úvahy také údaje o rozsahu instalované plochy určené pro expozice (viz indikátor 9 a eventuálně další). Při porovnání počtu expozic s institucemi srovnávací skupiny lze sledovat eventuální odlišnosti ve strategii prezentační činnosti u muzeí zvolené srovnávací skupiny, jak to aspoň naznačují kvantitativní data.

37.

Počet instalovaných výstav v daném roce celkem

Podobně jako u expozic se jedná o jeden ze základních typů muzejních výstavních aktivit.

V této položce se vykazují všechny výstavy, které muzeum v daném roce uspořádalo, to znamená všechny výstavy v jeho prostorách nově instalované. Platí dále zásada, že výstavu lze vykázat jenom jednou a to v období, kdy byla v prostorách muzea veřejnosti zpřístupněna. Pokračuje-li táž výstava v prostorách muzea i v následujícím roce, již se znovu nevykazuje (!). Do výčtu výstav se ale započítá zvláštní případ, kdy muzeum ve vykazovaném roce vytvořilo putovní výstavu a její první (premiérová) instalace se konala jinde mimo vlastní výstavní prostory muzea.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0201 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Počet a tematická skladba výstavních programů je vyjádřením dramaturgie celkové výstavní činnosti muzea. Vyplyvá to ze srovnání počtu expozic a v daném roce nově instalovaných výstav. Zajímavé je sledovat trendy v několikaletém období a porovnávat je s obdobnými muzei.

38. a 39.

Z celkového počtu výstav v indikátoru č. 37 bylo instalováno výstav vlastních /základních/ (indikátor č. 38) a výstav převzatých /zapůjčených/ (indikátor č. 39)

Vlastní (základní) je taková výstava, která je muzeem autorsky připravená (vytvořená) a ve vykazovaném roce zpřístupněná veřejnosti a obsahující v převážné míře (aspoň polovinu) vlastní exponáty muzea. Za vlastní (základní) se může považovat i taková výstava, na níž jsou instalovány většinou nebo zcela zapůjčené exponáty, ale muzeum takovou výstavu samo autorsky připravilo a vlastním nákladem zhotovilo (např. výstava autorských děl výtvarného umělce, výstava využívající zapůjčenou soukromou kolekci různých předmětů). Za základní lze také považovat takovou výstavu, kdy muzeum od jiného subjektu převzalo menší část výstavy nebo její námět či libreto, ale s jeho souhlasem ji zásadním způsobem upravilo, doplnilo a vlastním nákladem realizovalo.

Převzatá (jinou institucí nebo osobou zapůjčená) výstava je taková výstava, kterou si vykazující muzeum vypůjčilo jako celek, případně si vypůjčilo podstatnou část takové výstavy, a vykazující muzeum není jejím hlavním tvůrcem, pouze ji instalovalo a přizpůsobilo vlastním výstavním prostorám.

Požadovaný údaj pro indikátor č. 38 je obsažen v ř. 0202 výkazu a pro indikátor č. 39 je obsažen v ř. 0206 výkazu.

K čemu mohou tyto indikátory v BMG sloužit:

Sledujeme-li kvantum nově instalovaných výstav, je třeba rozlišit alespoň vlastní výstavy vytvořené muzeem od výstav převzatých, zapůjčených od jiných subjektů. Pro management muzea je poučné sledovat trendy výstavní aktivity v delším časovém období a ve srovnání s jinými muzei porovnávací skupiny. Důležité je přitom zároveň sledovat vazbu na návštěvnost (zvláště ind. č. 40) a současně její trendy.

Návštěvnost muzea v daném roce

Návštěvnost muzea (a míní se tu návštěvnost výstav a expozic a s nimi spojených doprovodných programů) je důležitým hodnotícím kritériem úspěšnosti instituce, ale rozhodně ne jediným. Redukovat měření výkonu muzea počtem návštěvníků, byť s nějakými relacemi k jiným kvantitativním ukazatelům, by bylo fatální chybou. Přesto je počet návštěvníků muzea důležitým ukazatelem zájmu veřejnosti o danou instituci, aspoň pokud jde o její výstavní aktivitu. V BMG pracujeme s kvantitativními daty, které ukazují celkový zájem veřejnosti o výstavní produkty, ale musíme mít na paměti, že to nepostihují jejich skutečnou kvalitu a není schopno odhalit objem skutečně spokojených návštěvníků. Ti by přitom měli být primárním cílem snažení muzea. Dostat se pod slupku čísel postihujících kvantum návštěvnosti by znamenalo pracovat jinými metodami.

V BMG postihují celkovou návštěvnost indikátory č. 40 – 44. Mají spojitost s interpretací indikátorů č. 36 – 39 a zároveň s indikátory č. 5 – 10.

40.

Celková návštěvnost expozic a výstav muzea

Základní údaj o celkové návštěvnosti muzea za sledovaný rok.

Požadovaný údaj je obsažen v ř. 0218 výkazu

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Celkový počet návštěvníků svědčí o návštěvnickém zájmu veřejnosti o muzeum ve sledovaném roce. Sledovaný údaj je v tomto smyslu cenný, pokud sledujeme trend návštěvnosti muzea v časovém horizontu několika let a navíc jej porovnáváme s návštěvností a jejími trendy u muzeí srovnatelné velikostní skupiny a muzeí obdobného charakteru.

41.

Počet návštěvníků expozic a výstav v přepočtu na m² z celkové výstavní plochy

Celkový počet návštěvníků muzea při srovnání s návštěvností jiných muzeí obdobného charakteru může být zkreslující, jestliže mezi porovnávanými institucemi existuje větší rozdíl v rozsahu výstavní plochy. Rozsah výstavní plochy totiž do značné míry determinuje možnosti výstavních aktivit muzea (kvantitativně i kvalitativně) a tím i kvantum návštěvníků. Pro takové případy BMG sleduje intenzitu návštěvníků za rok v přepočtu na jednotku výstavní plochy.

Požadovaný údaj se vypočte tak, že údaj z ř. 0218 výkazu dělíme údajem z ř. 0104 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Při hodnocení celkové návštěvnosti muzea je důležité srovnávat také její intenzitu na jednotku výstavní plochy s výkony ostatních muzeí srovnávací skupiny. Statistickými metodami bohužel už nemůžeme tento údaj eventuálně korigovat údaji o případném odlišném charakteru těchto prostor (např. památkový interiér). V případě takové potřeby je žádoucí sáhnout ještě k verbální analýze.

42.

Počet návštěvníků v přepočtu na jeden návštěvní den v roce

Při hodnocení celkové návštěvnosti muzea může být podobně zkreslující i rozdílný rozsah doby provozu výstavních prostor během roku. Je velký rozdíl mezi muzei zpřístupněnými tzv. celoročně a jenom tzv. sezónně. Proto se v BMG zavádí ještě také sledování celkové návštěvnosti v přepočtu na jeden návštěvní den v roce.

Pro stanovení pojmu „jeden návštěvní den“ jsou pro statistické výkaznictví pro muzea stanovena tato striktní pravidla, protože jinak by bylo statistické porovnávání tohoto údaje nahodilé a zcela subjektivní:

Uvádí se počet dnů v roce, po které muzeum zpřístupnilo výstavní prostory veřejnosti. Pokud muzeum provozuje několik samostatných objektů, uvede se nejdelší časový interval, kdy bylo muzeum v těchto objektech otevřeno.

Příklady výpočtu:

1. Muzeum má 1 objekt a bylo otevřeno od 1. května do 30. 9. každý den kromě pondělí, kdy byl zavírací den. V neděli bylo otevřeno jenom odpoledne, tedy půl dne.

V kalendáři zjistíme, že na tu dobu připadá celkem 153 dnů; odečteme 22 pondělků (zavírací den) a 22 nedělí vydělíme dvěma (otevřeno jenom půl dne). Dostaneme číslo 120 dnů, kdy bylo muzeum veřejnosti otevřeno.

2. Muzeum provozuje 2 objekty - objekty A a B, které nemají otevřeno ve stejnou dobu. Objekt A byl přístupný v lednu a únoru celkem 30 dnů, objekt B byl otevřen od května do října celkem 90 dnů. Muzeum vykáže součet otevírací doby v obou objektech, tj. celkem 120 dnů.

3. Muzeum má 2 zpřístupněné objekty - objekty A a B - také ty nemají otevřeno stejně, ale jejich otevírací doba se částečně překrývá. Objekt A byl otevřen od května do září celkem 80 dnů, objekt B byl otevřen od února do listopadu celkem 120 dnů. Muzeum vykáže 120 dnů, neboť oněch 80 dnů v objektu A se časově překrývá s nejdelším intervalem otevírací doby v objektu B.

Za 1 den se považuje otevírací doba v rozsahu zpravidla 8 hod., nejméně 6 hod. čistého času bez poledních aj. přestávek v daném dni. Je-li otevírací doba v objektu muzea aspoň 4 hod. čistého času v daném dni, vykazuje se tato doba jako ½ den.

Jestliže je muzeum otevřeno nepravidelně (např. jenom na vyžádání a pro předem ohlášené návštěvy) nebo je otevřeno méně než 4 hod. denně, sečtou se hodiny těchto otevíracích dob za rok a dělí číslem 8 (doba obvyklé pracovní doby). Výsledek se potom uvede do počtu dnů zpřístupněných výstavních prostor za rok.

Požadovaný údaj pro ind. č. 42 se vypočítá tak, že údaj z ř. 0218 dělíme údajem v ř. 0252 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Při hodnocení celkové návštěvnosti muzea (a zejména při srovnávání s výkony jiných muzeí) je důležité srovnávat také její intenzitu nejenom v přepočtu na jednotku výstavní plochy (ind. č. 41), ale také v přepočtu na jeden návštěvní den v roce.

43.

Z celkového počtu návštěvníků počet návštěvníků za vstupné celé (plné) a počet návštěvníků za vstupné snížené.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0219 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Viz výklad u indikátoru č. 44.

44.

Z celkového počtu návštěvníků počet neplatících (s volným vstupem)

Údaj o počtu návštěvníků s volným vstupem ukazuje podíl počtu těchto návštěvníků na celkovém počtu návštěvníků muzea. Individuálně si můžeme tento podíl vyjádřit v procentuálně vyjádření (dělíme údajem z ind. č. 40 a násobíme 100).

Ve skupině neplatících¹⁷ návštěvníků (s volným vstupem) se vykazují ti návštěvníci, kterým byla vydána vstupenka s označením „bezplatné /volné/ vstupné“ podle ceníku platného v daném muzeu. Zpravidla jsou to děti ve věku do 7 let, seniorské věkové kategorie od hranice stanovené muzeem, zdravotně handicapovaní, držitelé zvláštních průkazů opravňujících k volnému vstupu a uznávaných muzeem a další (např. významné návštěvy). Dále sem patří návštěvníci mimořádných akcí s volným vstupem (např. festival muzejních nocí, dny otevřených dveří atd.), kterých bývá v této kategorii návštěvníků během roku nejvíce. Pokud není z technických důvodů možné návštěvníky těchto akcí registrovat prostřednictvím „volných vstupenek“, může se muzeum uchýlit ke kvalifikovanému odhadu návštěvníků (účastníků prohlídky). Je však žádoucí, aby muzeum v tom případě mělo k dispozici záznam o způsobu provedení odhadu a mohlo doložit jeho věrohodnost (lze doporučit mimo jiné např. archivovat foto nebo videozáznamy z takových akcí).

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0223 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Spolu s údajem z indikátoru č. 42 poskytuje indikátor č. 43 elementární údaje o struktuře návštěvníků – platících (za plné a snížené vstupné) a s volným vstupem. Tyto údaje lze srovnávat se strukturou návštěvníků muzeí obdobného charakteru. Vedle toho lze v BMG vidět i trendy tohoto ukazatele za několik let. Pomocí dostupných hromadných statistických dat bohužel nelze proniknout do struktury návštěvníků detailněji. K tomu by bylo třeba provést na úrovni muzea hlubší analýzu jinými metodami (např. anketa návštěvníků).

¹⁷ Mezi neplatící návštěvníky lze započítat eventuelně i návštěvníky vernisáží expozic a výstav. Především je ale nutné, aby se muzeum rozhodlo podle charakteru a programu vernisáže, zda bude vernisáž vnímat jako doprovodný program expozic a výstav nebo jako kulturně výchovnou akci muzea. V případě, že bude expozice považována za samostatný doprovodný program k výstavě, návštěvníci vernisáže se započítají do návštěvníků expozic a výstav (ř. 0218 výkazu) a zároveň se vykazují v řádku 0225 výkazu a vernisáž sama se vykáže v řádku 0226 výkazu. Pokud ale bude muzeum vnímat vernisáž jako samostatnou kulturně výchovnou akci, vykáže ji v řádku 0231 výkazu (a bude ji následně specifikovat v ř. 0233 – 0235 výkazu) a návštěvníky vernisáže v řádku 0232 výkazu. Potom ale již tyto návštěvníky nemůže nevykázat mezi návštěvníky expozic a výstav v řádku 0218 výkazu (!). Nelze totiž připustit, aby návštěvníci jedné a téže akce figurovali ve výkaze dvakrát (!).

Speciální doprovodné programy k výstavám a expozicím

Čím dál tím víc muzeí u nás připravuje k výstavám a expozicím speciální doprovodné programy pro školy nebo jiné specializované skupiny návštěvníků (senioři, rodiče s dětmi, zdravotně handicapovaní návštěvníci aj.). Jsou to vesměs produkty muzejních pedagogů, edukačních pracovníků apod. Vybavení muzeí takovýmito specializovanými kategoriemi zaměstnanců má v muzejním světě vzestupnou tendenci, neboť se tím (tj. pomocí jejich produktů) posouvá práce muzeí s návštěvníky na kvalitativně vyšší úroveň.

BMG chce pomocí indikátorů č. 45 až 48 zmapovat statistickými daty aspoň rámcově rozsah této významné a pracovně náročné agendy muzeí, navazující na jejich výstavní činnost. Sledují se zde v zásadě dva úhly pohledu: 1) celkový počet účastníků (návštěvníků) těchto akcí během roku (ind. č. 45 a 46); 2) počet těchto akcí během roku nezávisle na počtu účastníků (ind. č. 47 a 48).

45. a 46.

Počet účastníků speciálních doprovodných programů připravených muzeem k expozicím nebo výstavám (ind. č. 45). Celkový počet účastníků těchto doprovodných programů představuje procent z celkové návštěvnosti muzea ve sledovaném roce (ind. č. 46)

Požadovaný údaj pro indikátor č. 45 se zjistí z ř. 0225 výkazu a pro indikátor č. 46 se toto zjištěné číslo dělí údajem z ř. 0218 výkazu a výsledek se potom násobí 100.

K čemu mohou tyto indikátory v BMG sloužit:

Údaje z indikátoru č. 45 a 46 ukazují na kvantum účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím a v procentech, o jaký podíl to je na celkové návštěvnosti muzea.

47.

Počet skupin (exkurzí), které absolvovaly tyto speciální doprovodné programy

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0226 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Na rozdíl od počtu účastníků speciálních programů k výstavám a expozicím muzea vyjádřeného v indikátorech 45 a 46, pomocí indikátoru 47 se rámcově dozvíme, o jaký objem práce se při realizaci těchto programů jednalo, přesněji: zjistíme počet akcí, realizovaných pracovníky muzea. Budeme-li při hlubší analýze kalkulovat s průměrným objemem času vynaloženého na 1 akci, zjistíme rámcově celkově vynaloženou práci na tuto činnost. Zajímavě lze potom také sledovat několikaleté trendy.

48.

Z celkového počtu exkurzí (0226) bylo exkurzí skupin dětí a mládeže

V současné době je nepochybně většina speciálních programů doprovázejících výstavy a expozice připravována pro exkurze škol různých stupňů. Tento trend se může měnit, respektive má různou podobu u jednotlivých typů institucí. Proto je dobré vědět, jaký je podíl právě těchto typů programů na jejich celkovém počtu.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0227 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Zjištěný údaj indikátoru 48 dokresluje sledovanou agendu speciálních doprovodných programů muzea a umožňuje sledovat, jak se eventuálně liší podíl programů pro školy se situací v jiných obdobných a srovnatelných muzeích, respektive jak se tento podíl eventuálně mění v čase.

Zpřístupnění sbírek a poznatků z nich získaných muzeem zájemcům ve studovnách a prostřednictvím internetu

Kromě zpřístupnění sbírek veřejnosti vystavováním je druhým zásadním způsobem jejich prezentace forma individuálního zpřístupnění sbírkových předmětů vážným zájemcům ve studovnách nebo jinak upravených prostorách muzeí. Tato nepochybně perspektivní forma činnosti má různá specifika a limity v jejím rozsahu a podobě; mezi muzei různých typů a velikostí jsou v jejím uplatnění velké individuální rozdíly. Další důležitou formou zpřístupnění sbírek veřejnosti je možnost prohlížení digitálního záznamu sbírkových předmětů prostřednictvím on-line katalogu na internetu. Jedině tímto způsobem může muzeum veřejnost plně (efektivně) informovat o bohatství svého sbírkového fondu (platí to rovněž o muzeích jako celku). Obě formy (studovna a on-line katalog na internetu) spolu úzce souvisí. Existuje tu určitá paralela se službami knihoven nebo archivů, v muzeích ČR zatím ne plně doceňovaná. Indikátory č. 49 až 54 se snaží tuto oblast v rámci BMG aspoň v rovině statistických dat zmapovat.

49. a 50.

Počet sb. předmětů (evid. č.) prezentovaných formou on-line katalogu na internetu (49). Objem sb. předmětů (evid. č.) takto prezentovaných formou on-line katalogu z celkového počtu sbírkových předmětů (evid. č.) v procentech (50).

Údaje v indikátoru 49 ukazuje objem digitalizovaných dat obsahujících popis nebo i zobrazení sbírkových předmětů zpřístupněných takto veřejnosti formou on-line katalogů na internetu a indikátor č. 50 ukazuje, jaký je podíl takto zpřístupněných předmětů z celkového objemu sbírky vyjádřený v procentech.

Požadovaný údaj indikátoru 49 se zjistí z ř. 0904 výkazu. Indikátor 50 se vypočítá tak, číslo z ř. 0904 výkazu dělíme údajem z ř. 0901 výkazu a výsledek násobíme 100.

K čemu mohou tyto indikátory v BMG sloužit:

Údaje z indikátorů 49 a 50 umožňují prostřednictvím BMG zjistit, jak se muzeum daří postupně zpřístupňovat sbírky touto formou (jakým tempem) a nabízí srovnání se situací muzeí ze zvolené srovnávací skupiny.

51.

Počet badatelských úkonů za rok (návštěvy, dotazy, konzultace, rešerše)

Údaj v indikátoru 51 uvádí celkový počet všech badatelských úkonů muzea za vykazovaný rok.

V tomto ukazateli se ve statistickém výkazu sečte počet badatelských návštěv, kterým byly předkládány ke studiu sbírkové předměty nebo jiný dokumentační materiál, dále počet návštěv, kterým byly poskytnuty ústně odborné konzultace, počet písemných odpovědí na odborné dotazy vyřízené poštou, e-mailem nebo telefonicky, počet vyžádaných a zpracovaných posudků a rešerší. Důležité je, aby ve výkazu všechny zde uvedené výkony byly v muzeu evidovány (podchyceny) a byly doložitelné například prostřednictvím: badatelských listů, záznamy v knihách návštěv, podacím deníkem a případně ve spisovně uloženou korespondencí, eventuálně záznamy vedenými zaměstnanci muzea např. o vyřízených telefonických badatelských dotazů, přičemž forma záznamu bude záviset na pravidlech zavedených v tom kterém muzeu. Pozor! Do této položky se nezapočítávají údaje uvedené v ř. 0605 (resp. ř. 0607) ani v ř. 0608 (resp. ř. 0609) výkazu.

Jedná se o prezentaci nejenom vlastních sbírkových předmětů, ale také o poskytování informací nebo rešerší a dalších dokumentů získaných muzeem (a patřících muzeu) na základě vlastní dokumentační činnosti prováděné zaměstnanci muzea při vytváření a zhodnocení sbírek apod.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0919 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Důležitý údaj v indikátoru č. 51 ukazuje nepřímo na objem práce při této rovněž důležité prezentační aktivitě muzea (obráceně také ukazuje na zájem veřejnosti o ní). Prostřednictvím BMG lze sledovat, jaké jsou trendy v rozsahu této činnosti během několika let a srovnání s objemem této činnosti u jiných srovnatelných muzeí.

52.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených muzeem

Z celkového počtu badatelských úkonů je důležité zvlášť vytknout zájem o sbírkové předměty muzea formou zápůjčky.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0907 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

V BM lze u daného indikátoru sledovat trendy zájmu o sbírky muzea formou zápůjček a srovnávat situaci muzea v tomto segmentu činnosti s obdobnými muzei.

53.

Počet výpůjček z knihovního fondu veřejně přístupné knihovny muzea

Tak jako jsme doplněk muzejních sbírkových fondů sledovali rozsah knihovních fondů muzea u veřejnosti přístupných (registrovaných) knihoven (viz ind. 33 až 36), je třeba také jako doplněk sledovat využití takové knihovny. U indikátoru č. 53 se sleduje celkový počet výpůjček¹⁸ z knihovního fondu.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0608 výkazu.

Pozor: vyplňuje se jenom u zpravodajské jednotky, která vyplnila ř. 0602 (!)

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

V BMG lze také u tohoto indikátoru sledovat trendy v zájmu o sbírky muzea touto formou a srovnávat se situací u obdobných muzeí.

54.

Počet uživatelů knihovny za rok mimo zaměstnance muzea

Na rozdíl od údaje o celkovém objemu zápůjček, v indikátoru 54 se sleduje počet uživatelů (čtenářů) knihovny z řad veřejnosti za vykazovaný rok.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0607 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

V BMG lze i zde sledovat trendy v zájmu o sbírky muzea touto formou a srovnávat se situací u obdobných muzeí.

¹⁸ Ve statistickém výkazu se uvádí součet všech zaregistrovaných výpůjček knihovních jednotek fyzickým i právnickým osobám, prezenčně či absenčně, všech vyžádaných a zaregistrovaných prodloužení výpůjční lhůty a všech kladně vyřízených požadavků na meziknihovní (i mezinárodní) výpůjční službu jiným knihovnám i od jiných knihoven.

IV. OSTATNÍ KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY MUZEA

Muzea často pořádají jako doplněk nebo oživení vlastní činnosti muzea opřené o jeho poslání také různé kulturní a vzdělávací programy a využívají přitom prostorové a technické vybavení instituce. Řada takových programů má návaznost na odbornou činnost muzea spjatou se studiem sbírek, prostředí, z něhož jsou předměty vyjímány do sbírky. Jsou to tedy programy, které prezentují výsledky výzkumné a dokumentační činnosti muzea nebo spolupracujících institucí či jednotlivců.

Pomocí statistických dat v BMG sledujeme v indikátoru 55 a 56 celkový rozsah kulturně výchovných a vzdělávacích programů (počet akcí a počtu návštěvníků) a z toho potom zvlášť vyjímáme muzeem připravené přednášky a obdobné vzdělávací programy (ind. 57 a 58). Ty jsou totiž ze všech akcí pro muzea až na výjimky nejčtenější a nejtypičtější¹⁹. V BMG u nich sledujeme rovněž počet akcí a počet posluchačů.

55.

Počet kulturně výchovných a vzdělávacích programů připravených pro veřejnost muzeem

Vyazuje se počet kulturně výchovných a vzdělávacích programů, jichž bylo muzeum pořadatelem, respektive spolupořadatelem, a to bez standardních výkladů ve výstavních prostorách a bez doprovodných programů připravených muzeem k výstavám a expozicím, které jsou vykazány v řádku 0226 výkazu (viz zde indikátor č.). Mezi kulturně výchovné akce lze eventuálně zařadit i vernisáž expozice nebo výstavy, jestliže její součástí bylo kulturní vystoupení většího rozsahu. Počet návštěvníků se ale v tom případě nevykazuje mezi návštěvníky expozic a výstav (!). Pokud jsou přednášky uspořádány do cyklů, vykazuje se počet jednotlivých přednášek. Pro účely statistického výkazu není jednotkou cyklus, ale počet přednášek, tedy počet jednotlivých akcí. Stejně to platí i pro jiné obdobné pořady, jako cyklus koncertů, literárních pořadů atd.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0231 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Zjistíme celkový rozsah tohoto druhu aktivit muzea a v BMG můžeme sledovat trendy těchto výkonů a porovnávat je s charakteristikou této činnosti u srovnávací skupiny muzeí.

¹⁹ Jiné typy programů než zmiňované vzdělávací programy typu přednášek převládají u některých specializovaných muzeí, jako například u muzeí v přírodě hudební nebo taneční folklorní pořady

56.

Počet návštěvníků (účastníků) výchovných a vzdělávacích programů pro veřejnost

Uvádí se celkový počet návštěvníků (posluchačů, diváků atp.) všech akcí vykázaných v řádku 0231 výkazu (v BM indikátor 55) ve fyzických osobách. To znamená, že u pořadů, které jsou pořádány v rámci cyklů a jsou na ně prodávány permanentní vstupenky, počítáme účast fyzických osob na každé jednotlivé akci. Například návštěvník, který si zakoupil permanentní vstupenku na cyklus pěti přednášek, není počítán jako 1, ale je započítán tolikrát, kolika jednotlivých přednášek z cyklu se účastnil.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0232 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Zjistíme celkový návštěvnícký ohlas na akce tohoto druhu aktivit muzea a v BMG můžeme sledovat trendy a porovnávat výsledky vlastního muzea s výsledky v porovnávací skupině muzeí. Snadno si můžeme nad rámec programu BMG sami spočítat průměrnou návštěvnost na jednu akci.

57.

Z celkového počtu programů (ř. 0231) připravilo muzeum celkem přednášek a podobných vzdělávacích programů pro veřejnost

Vykáže se počet jednotlivých samostatných přednášek pořádaných muzeem pro veřejnost. V této položce se nevykazují jednotlivé přednášky (referáty, diskusní vystoupení), které byly součástí muzeem pořádaných konferencí, kolokvií apod. K tomu je určen výkaz v položce u ř. 0240 a 0241.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0234 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Zjistíme celkový počet akcí tohoto typu programů muzea a v BMG můžeme sledovat trendy těchto výkonů a porovnávat je s výkony muzeí se srovnávací skupiny muzeí.

58. Z celkového počtu návštěvníků programů (ř. 0232) se účastnilo posluchačů přednášek apod. vzdělávacích programů

Při vykazování této položky platí stejné zásady, jak jsou uvedeny výše u indikátoru č. 56.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0237 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Zjistíme celkový návštěvnický ohlas na vzdělávací akce typu přednášek a v BMG můžeme sledovat trendy a porovnávat výsledky vlastního muzea s výsledky v porovnávací skupině muzeí. Snadno si také zde můžeme nad rámec programu BMG sami spočítat průměrnou návštěvnost na jednu akci.

V. SPECIFICKÁ ODBORNÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST MUZEA

Pokud má muzeum plnit plnohodnotně své základní funkce, jakou je vytváření věcné paměti o proměnách místa, událostech nebo o nějakém oboru lidské činnosti, má-li tedy zkvalitňovat své sbírky²⁰, musí se opřít o zkoumání prostředí nebo oboru, z něhož jsou předměty vyjímány a „povýšeny“ na muzejní sbírkový předmět (je rozpoznána jejich hodnota a jsou zařazeny do sbírky). Není-li tedy sbírkotvorná činnost muzea jenom nahodilá, intuitivní, muzeum musí nutně provádět výzkumnou činnost na různých úrovních a různé intenzity podle povahy muzea (velikost, specializace a územní působnost) a to od elementární dokumentační činnosti až po základní nebo aplikovaný výzkum, lhostejno zda finančně podpořený účelovými dotacemi z veřejných rozpočtů nebo zabezpečený jenom v rámci vlastních prostředků muzejní instituce (tedy z běžného rozpočtu).

Zde nyní probíraná část BMG chce tedy aspoň v elementárních statistických datech ukázat, do jaké míry je výše naznačená agenda v činnosti muzea zastoupena, jaké má trendy během několika let a jak je na tom ve srovnání s obdobnými muzei zvolené srovnávací skupiny. V indikátoru č. 59 se sleduje počet výzkumných projektů, na nichž muzeum pracovalo, a v indikátoru č. 60 se eviduje počet uznatelných výstupů mimo získání sbírkových předmětů (ty jsou sledovány v indikátoru č. 11). Konečně indikátor č. 61 sleduje, jaký rozsah celkové pracovní kapacity muzeum na výzkumnou činnost vynaložilo. Snadnou si potom manažer může eventuálně vypočítat, jaký že tento objem práce představuje podíl na celkové pracovní kapacitě muzea (tu zachycuje indikátor č. 4). Zde zmíněné indikátory č. 59, č. 60 a č. 61 se vzájemně doplňují, vyvažují. Např. když by nastal případ muzea s velkým počtem výzkumů, ale s žádnými nebo minimem výstupů a malou (nebo jinak neodpovídající) pracovní kapacitou, což může kontrastovat např. s jiným muzeem, které by mělo v průměru na jeden výzkum daleko více výstupů, které mají jistě větší váhu, než jenom počet projektů.

V BMG není u výzkumné činnosti muzea sledována finanční stránka (náklady), protože k tomu nemáme data z ročních statistických výkazů a bylo by třeba k tomu podniknout dodatečná zvláštní šetření.

Většina muzeí při řešení výzkumných projektů zpravidla spolupracuje s jinými institucemi nebo jednotlivci a výsledky své práce a spolupracujících subjektů prezentuje formou kolokvií, symposií, konferencí apod. Podobně mnoho muzeí zpřístupňuje získané poznatky formou vydávání periodických i neperiodických publikací. Tyto dva specifické druhy činností muzea není možné v rámci BMG zcela opomenout. V indikátoru č. 62 sledujeme počet uspořádaných kolokvií, symposií a konferencí a v indikátoru č. 63 počet účastníků na nich. V indikátoru č. 63 se sleduje počet muzeem vydaných titulů publikací a v indikátoru č. 64 kolik titulů z nich je autorským dílem zaměstnanců muzea nebo se na nich zaměstnanci muzea autorský aspoň podíleli.

²⁰ Zkvalitňování sbírky není jenom její rozšiřování, ale i uvědomělé (odborně zdůvodněné) vyřazování, a především zvyšování vypovídací hodnoty jednotlivých předmětů, souborů nebo celé sbírky na základě dalšího zkoumání, rozšiřování a zkvalitňování tzv. doprovodné dokumentace.

59.

Počet zpracovávaných vědeckovýzkumných úkolů za sledovaný rok

Vyazuje se celkový počet výzkumných úkolů (výzkumných projektů), které byly během roku pracovníky muzea plněny (řešeny) bez ohledu na fázi plnění úkolů (úkoly průběžně plněné, ukončené atd.).

Jednotkou je pro účely tohoto výkazu takový výzkum (výzkumná činnost), který má definován předpokládaný cíl, je stanoven jeho řešitel, respektive spoluředitel, případně jsou uvedeny další specifické parametry, jako je například forma (typ) výzkumu, termíny, rozpočet, způsob posouzení výsledků aj.). Vyazují se zde výzkumné úkoly, které jsou dotovány z prostředků grantů na výzkum a vývoj, ale též i tzv. vlastní (interní) výzkumné projekty, financované z vlastních prostředků (z běžného rozpočtu muzea).

Ve výkazu počtu výzkumů se za jednotku výzkumu nepovažují dílčí úkoly nebo dílčí etapy nějakého celkově koncipovaného výzkumu řešeného muzeem. Naproti tomu muzeum vykáže v celkovém počtu plněných úkolů takový výzkum, v němž zaměstnanec muzea nebo více zaměstnanců figurují jako spoluřešitelé a hlavním řešitelem je jiná instituce (jiný subjekt mimo muzeum).

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0916 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Údaj ukazuje na intenzitu a rozsah výzkumné činnosti vykonávané zaměstnanci muzea, ale je nutné jej úzce komparovat s údaji v indikátorech č. 60 a č. 61. Rozsah výzkumné činnosti lze v BMG sledovat z pohledu trendů této činnosti a ve srovnání s výkony muzeí srovnávací skupiny.

60.

Počet vstupů plnění úkolů výzkumu a vývoje

Počet výstupů ze všech výzkumných úkolů muzea řešených ve vykazovaném roce.

- Pro účely ročního statistického výkazu o muzeu lze za uznatelné považovat tyto výstupy:
- monografie nebo kapitoly v monografiích obsahující výsledky plnění úkolů VaV s přiděleným ISBN;
- články s poznámkovým aparátem ve sbornících a časopisech s přiděleným ISBN (uznatelné nejsou populární články v novinách a drobných tiscích bez poznámkového aparátu);
- ohlášené referáty na konferencích, které vyšly nebo vyjdou ve sborníku referátů z konference;
- učebnice nebo kapitola v učebnici, pokud je autorským dílem a je výsledkem plnění úkolů VaV;
- katalogy sbírek, výstav nebo expozic, případně edice dokumentů, vydané tiskem nebo na elektronických nosičích, které mají kritický aparát a jsou výsledkem plnění úkolů VaV;
- původní autorské výstavy nebo expozice, doložené libretem nebo scénářem;
- rukopisy zpráv z terénního výzkumu, mají-li povahu autorského díla a přinášejí-li nové poznatky a jsou-li v organizaci archivovány a přístupny badatelům;

- přijaté projekty nebo návrhy na nové technologie nebo metodiku v oblasti ochrany a prezentace movitého kulturního dědictví nebo oboru muzeologie, a které jsou doloženy kladnými odbornými posudky;
- restaurátorské zprávy, mající povahu autorského díla a přinášejí nové poznatky a jsou-li přístupny badatelům.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0917 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Údaj o počtu uznatelných výstupů z plnění výzkumných úkol doplňuje, popřípadě koriguje údaj v indikátoru č. 60. Lze jej využít obdobně.

61.

Počet zaměstnanců (přepočtený stav) podílejících se na plnění vědeckovýzkumných úkolů (viz ř. 0917) ve sledovaném roce

V tomto indikátoru se uvádí celkový počet zaměstnanců v přepočtu na plně zaměstnané osoby za sledovaný rok, kteří se podíleli na plnění vědeckovýzkumných úkolů. Jinými slovy, je zde vyjádřena celková pracovní kapacita muzea vynaložená na zabezpečení všech výzkumných úkolů řešených muzeem během roku.

Příklad výpočtu při sestavování statistického výkazu

V muzeu se řešily 2 výzkumné úkoly, na nichž se podílelo (jejich plnění vykazovalo) 5 zaměstnanců s tímto objemem práce: zaměstnanec A 20,5 dne (čistého pracovního času); zaměstnanec B 15 dnů; zaměstnanec C 5,5 dne; zaměstnanec D 12 dnů; zaměstnanec E 31,5 dne. Celkový objem práce 84,5 dne znamená v přepočtu na plně zaměstnané osoby, že jde o úvazek 0,33 (rok měl 252 pracovních dnů, tedy $84,5 : 252 = 0,335$).

Základním předpokladem pro správné vyplnění tohoto ukazatele je vedení evidence pracovních činností zaměstnanců muzea podle jednotlivých typů úkolů, projektů nebo druhů činností. Pokud snad muzeum žádnou takovou evidenci zatím nemá, nezbyvá než se uchýlit ke kvalifikovanému odhadu. Pro ten případ je důležité tuto skutečnost uvést v komentáři k výkazu.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0918 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Údaj o rozsahu pracovní kapacity muzea vynaložené na plnění úkolů výzkumu (včetně vytvoření uznatelných výstupů z nich) doplňuje, popřípadě koriguje údaje v indikátoru č. 60 a 61. Údaj z indikátoru 62 lze využít obdobně jak uvedeno u č. 60.

62.

Počet sympozií, konferencí a seminářů pořádaných muzeem za sledovaný rok

Ve výkazu o muzeu se uvádí počet sympozií, konferencí, kolokvií, jichž bylo muzeum během vykazovaného roku pořadatelem nebo spolupořadatelem. To znamená, že muzeum vynaložilo na přípravu a uskutečnění takové akce určité pracovní úsilí a náklady (materiální, finanční). Ve výkaze se proto nevykazuje počet přednesených referátů a diskusních vystoupení ani počet dní trvání akce. Statistický výkaz není schopen postihnout závažnost a rozsah akce ani blíže specifikovat podíl spolupořadatelů. Lze proto doporučit, aby muzeum uvedlo v komentáři bližší charakteristiku takovéto akce.

Nevykazují se konferenční akce, které byly muzeem ve sledovaném roce pouze připravovány. Taková akce se vykáže až v roce, kdy se uskutečnila. Pokud by se snad konala konferenční akce z roku na rok, vykáže se v roce, kdy byla zahájena. Platí tu zásada, že jedna akce se vykazuje jenom jednou.

Za konferenční akci pořádanou muzeem se nepovažuje případ, kdy muzeum pro konání konference pronajalo za úplaty jiné instituci své prostory a případně technický servis, ale nijak se nepodílelo na obsahové a organizační přípravě akce.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0240 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Jde o údaj postihující výkonnost muzea v tomto doplňkovém segmentu činnosti muzeí a BMG poskytuje manažerům přehled o jeho vývoji v čase a ve srovnání s obdobnými muzei. Údaj je třeba hodnotit v úzké souvislosti s indikátorem č. 63.

63.

Celkový počet účastníků uspořádaných konferencí, sympozií a seminářů

V tomto indikátoru se uvádí celkový počet registrovaných účastníků (fyzických osob) konferenčních akcí vykázaných v indikátoru č. 62.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0241 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Platí zde totéž, co je uvedeno u indikátoru č. 62.

64.

Počet muzeem vydaných titulů publikací (neperiodických a periodik), audiovizuálních děl, elektronických dokumentů na hmotných nosičích nebo na internetu za sledovaný rok

Údaj tohoto indikátoru uvádí celkový počet všech titulů publikací vydaných muzeem za vykazovaný rok.

Pro účely výkazu se za **neperiodické publikace** považují rozmnoženiny literárních, vědeckých a uměleckých děl, určených k veřejnému šíření, které jsou vydávány jednorázově, popřípadě jednou ročně, anebo po částech i častěji, tvoří-li obsahově jeden celek. Zde se vykazují i tzv. „nepravá periodika.“ Za **periodika** se považují všechny periodicky tištěné publikace, které jsou vydávány a registrovány v České republice a jsou zpravidla dostupné veřejnosti. Publikace je považována za periodickou, jestliže představuje jedno vydání v pokračující řadě pod stejným titulem, vydávané v pravidelných nebo nepravidelných intervalech v předem neurčeném období; jednotlivá vydání v řadě jsou očíslována nebo datována. Individuální části pod různými tituly, i když jsou považovány za sérii, nejsou periodika. Časopisy vydávané jenom jedenkrát ročně jsou nepravá periodika (např. ročenky, některé sborníky a ostatní seriálové publikace, které mají samostatné ISSN). Za **audio a video dokumenty** jsou považovány kromě MG kazet a videozáznamů i CD a DVD, k jejichž přehrávání není třeba PC, které jsou určeny k veřejnému šíření. Za **elektronické dokumenty na hmotných nosičích** jsou považovány i CD a DVD, které lze přehrát jen přes PC a dále CD a DVD s texty v pdf, obrázky a programy, určené k veřejnému šíření. U **elektronických dokumentů na internetu** se vykazují samostatné dokumenty, jako jsou zejména elektronické monografie, průvodce muzea a expozic nebo jejich virtuální prohlídky, katalogy sbírek, katalog knihovny, metodické příručky, výstupy z výzkumných projektů, výroční zprávy apod., které muzeum zpřístupňuje veřejnosti na vlastní webové stránce muzea. Za takové tituly se nepovažují a nevykazují se zde (!) zejména právní předpisy, zřizovací listina a další vnitropodnikové směrnice a pokyny, pozvánky, plakáty a letáky a další propagační materiály, programy a nabídky služeb muzea, oznámení a rozhodnutí, různá informační sdělení a korespondence.

Údaj pro indikátor č. 64 získáme součtem položek výkazu v ř. č..0242+0244+0246+0248+0250

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Indikátor č. 64 podává rovněž rámcový přehled o výkonech muzea v jednom z doplňkových segmentů specifické činnosti muzea, totiž o jeho vydavatelské činnosti, která má vztah k prezentaci výsledků výzkumu nebo doplňuje různé aktivity kulturně výchovné či vzdělávací. BMG také zde poskytuje manažerům přehled o těchto výkonech a jejich vývoji v čase a ve srovnání s obdobnými muzei. Údaj je důležité hodnotit v úzké souvislosti s indikátorem č. 65.

65.

Počet titulů vydaných publikací, které jsou autorskými díly zaměstnanců muzea

Uvádí se, kolik vydaných titulů z celkového počtu uvedeného v indikátoru č. 64 bylo autorským dílem zaměstnanců muzea nebo na jejichž obsahu se zaměstnanci muzea autorsky podíleli (např. článek ve sborníku vydaném muzeem, kapitola v monografii vydané muzeem apod.). Do tohoto výčtu se zahrnují též tituly, které jsou bez ohledu na autorský podíl zaměstnanců muzea katalogem nebo průvodcem v muzeem vytvořených expozic a výstav nebo průvodcem či katalogem sbírek, případně celého objektu muzea.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0251 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

V porovnání s údajem v indikátoru č. 64 je zde rámcově zachycen počet vydaných titulů, na jejichž vzniku měli podíl zaměstnanci muzea. Z BMG lze vyčíst, jak se tento úhel pohledu na vydavatelskou činnost muzea vyvíjí v čase nebo jak vypadá ve srovnání s obdobnými muzei. Manažer si pomoci indikátoru 64 snadno vypočítá, jaký je autorský podíl vlastních zaměstnanců na celkové vydavatelské činnosti muzea.

VI. CELKOVÉ VYUŽITÍ AKTIVIT MUZEA VEŘEJNOSTÍ

V indikátorech č. 66 a 67 se sumarizují výkony muzea co do počtu uživatelů všech nabídek muzea veřejnosti. Toto sumární číslo je potom níže v indikátoru 73 propočítáno na 1 zaměstnance muzea v přepočtu na plně zaměstnané osoby. U registrace návštěvníků webových stránek muzea bude účelné tuto agendu v budoucnu podrobněji specifikovat a sledované údaje zřejmě i strukturovat. To si ale nejprve vyžádá úpravu statistického výkazu a prosazení požadavku, že muzea (zpravodajské jednotky) povinně zavedou standardizovanou registraci návštěv svých webových prezentací.

66.

Celková návštěvnost muzea

Za celkovou návštěvnost muzea se považují návštěvníci výstav a expozic; návštěvníci kulturně výchovných a vzdělávacích akcí pořádaných muzeem; badatelé, jimž byly předloženy ke studiu sbírkové předměty, poskytnuty konzultace, zpracovány rešerše apod.; registrovaní uživatelé muzejní knihovny z řad veřejnosti.

Údaj pro indikátor č. 65 se vypočítá, když sečteme položky výkazu v ř. 0218+0232+0607+0919.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Výsledky těchto sumárně vyjádřených výsledků je účelné sledovat především z pohledu trendů takto vnímaných výkonů. Viz dále komentář k indikátoru 73.

67.

Počet registrovaných návštěv webových stránek muzea za sledovaný rok

Vyazuje se počet návštěv webových stránek muzea, které jsou registrovány (počítány) podle doporučení a metodiky AMG. Ta vychází z mezinárodních standardů a je přístupná na stránkách www.cz-museums.cz.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0803 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Údaj ukazuje přitažlivost muzea z pohledu uživatelů internetu a je odrazem výsledku snahy působení na veřejnost prostřednictvím tohoto média. Je tedy vhodné sledovat vývoj tohoto druhu ohlasů veřejnosti v čase a také srovnání s obdobnými muzei. Do budoucna bude zřejmě žádoucí rozlišit ohlas veřejnosti (počet návštěv) na vybrané typy prezentovaných elektronických dokumentů (např. on-line katalogy sbírek a knihovních fondů a některé další).

VII. NĚKTERÉ MĚŘITELNÉ PARAMETRY CHARAKTERIZUJÍCÍ CELKOVOU VÝKONNOST MUZEA

V závěrečné části BMG jsou zachyceny některé celkové statisticky vyjádřitelné charakteristiky činnosti muzea. Především míra ekonomické soběstačnosti muzea (indikátory 68 až 71) a orientační údaje, jako jsou provozní náklady na 1 sbírkový předmět (indikátor 72), přepočet všech uživatelů služeb muzea na 1 zaměstnance (indikátor 73), počet sbírkových předmětů a knihovních jednotek na 1 odborného pracovníka (indikátor 74) a průměrná mzda zaměstnanců muzea (indikátor 75).

68.

Míra finanční soběstačnosti muzea (vlastní výnosy vůči celkovým nákladům) v procentech.

Vyjádření míry ekonomické soběstačnosti je důležitým ukazatelem stavu muzea. Za vlastní výnosy (příjmy) se považují tržby za vlastní výkony (výrobky a služby) a za zboží; dotace, příspěvky a granty od různých jiných subjektů, než je zřizovatel muzea; dary a sponzorské příspěvky. O všechny tyto výnosy navíc, než je příspěvek od zřizovatele, se muselo muzeum vynasnažit, zasloužit si je.

Údaj v indikátoru č. 68 se vypočítá tak, že se nejprve od celkových výnosů muzea uvedených v řádku 0412 výkazu odečte příspěvek zřizovatele, což je:

= u muzeí zřizovaných obcemi a městy ř. 0406 výkazu

= u muzeí zřizovaných kraji ř. 0405 výkazu

= u muzeí zřizovaných státem ř. 0404 výkazu

Výsledek (tj. celkové výnosy bez dotace zřizovatele) následně dělíme údajem v položce 0514 výkazu (tj. celkové výdaje, náklady) a výsledek násobíme x100.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Pro management muzea je míra ekonomické soběstačnosti muzea významným ukazatelem. Především je důležité sledovat trendy – zda se míra soběstačnosti drží na stejné úrovni, stoupá nebo klesá. V případě dlouhodobějšího poklesu je namísto otázka, zda je možné nepříznivý vývoj změnit. Srovnání s jinými muzei patří v tomto případě do kategorie zajímavých údajů, protože existují velké rozdíly v podmínkách jednotlivých muzeí pro získání vyšších příjmů (viz např. muzeum, které má licenci na provádění archeologických výzkumů apod. versus muzeum odkázané prioritně jenom na příjem ze vstupného). Přesto může být pro management srovnání míry ekonomické soběstačnosti ve skupině muzeí podobného charakteru mnohdy inspirativní.

69.

Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží

Jde o elementární a víceméně stabilní část celkových vlastních výnosů muzea, která se objevuje ve větším či menším rozsahu u převážné většiny muzejních institucí.

Požadovaný údaj se zjistí z ř. 0401 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Pro manažera muzea je to orientační údaj, u něhož je vhodné sledovat trendy: setrvalá úroveň, vzrůst nebo pokles v delším časovém horizontu.

70. a 71.

Příjmy ze vstupného a prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů a publikací (70). Podíl příjmů ze vstupného ad. (ř. 0403) na celkových příjmech (výnosech) v procentech (71).

Jde o příjmovou položku, která má bezprostřední souvislost s návštěvností muzea.

Požadovaný údaj pro indikátor 70 se zjistí z ř. 0403 výkazu. Pro indikátor 71 se údaj z ř. 0403 dělí položkou/0412 výkazu a výsledek násobí x100.

K čemu mohou tyto indikátory v BMG sloužit:

V podílu příjmů ze vstupného apod. na celkových vlastních výnosech jsou mezi muzei často výrazné rozdíly. Odráží se v tom hlavně odlišnost podmínek k dosahování výnosů, jak naznačeno výše (komentář k indikátoru č. 68). Jinými slovy, je zde prostřednictvím BMG vidět, do jaké míry je co vlastních výnosů muzeum závislé na vstupném, prodeji upomínkových předmětů apod., nebo má šance (dokáže) vytěžit i další zdroje příjmů. Proto je účelné sledovat výpočet indikátoru 71 v relaci s výsledky jiných obdobných muzeí srovnávací skupiny. U indikátoru č. 70 pak je zjevně účelné sledovat trendy ve vlastním muzeu,

72.

Provozní náklady na 1 sbírkový předmět muzea (evid. č.)

Indikátor č. 72 se vypočítá tak, že údaj z ř. 0514 se dělí údajem v ř. 0901.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Celkové náklady muzea v přepočtu na 1 sbírkový předmět, přesněji 1 evidenční číslo, je občas údajem sledovaným občas i v zahraničních muzejních statistikách. Interpretuje se obvykle jako odpověď na otázku: „kolik nás stojí péče o průměrný muzejní sbírkový předmět“ nebo „jakou mají hodnotu naše

sbírkové předměty a péče o ně“?²¹ Pro manažera muzea může být tento údaj zajímavý, sledujeme-li prostřednictvím BMG trendy tohoto ukazatele u vlastní organizace nebo srovnání v rámci vybrané skupiny muzeí. Další hlubší analýza inspirovaná údajem tohoto indikátoru by mohla managementu muzea odhalit i jiné zajímavé souvislosti.

73.

Celkové využití aktivit muzea veřejností v přepočtu na 1 zaměstnance

Uživatelé muzeem veřejnosti nabízených služeb, které lze kvantifikovat (spočítat), jsou v tomto indikátoru orientačně přepočtení na 1 zaměstnance (plně zaměstnanou osobu). Ze statistických výkazů jsou kvantifikovatelnými uživateli zmíněných služeb muzea: návštěvníci výstav a expozic; návštěvníci kulturně výchovných a vzdělávacích akcí pořádaných muzeem; badatelé, jimž byly předloženy ke studiu sbírkové předměty, poskytnuty konzultace, zpracovány rešerše apod.; registrovaní uživatelé muzejní knihovny z řad veřejnosti; návštěvníci webových stránek muzea.

Pro výpočet ind. č. 73 se součet položek v ř. 0218+0232+0607+0919+0803 dělí údajem z ř. 0302 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Údaj ukazuje rozsah všech aktivit muzea využitých veřejností v přepočtu na 1 zaměstnance, což je zajímavé jak z pohledu sledování trendů v daném muzeu, tak zejména ve srovnání s obdobnými muzei zvolené srovnávací skupiny. Údaj je ovšem jen orientační a nelze z něho činit širší závěry o výkonnosti (efektivitě) organizace, protože tu ovlivňuje řada dalších faktorů, často neměřitelných.

74.

Celkový počet sbírkových předmětů (evid. č.) a knihovních jednotek knihovny v přepočtu na 1 odborného pracovníka (přepočtený stav).

Indikátor se vypočítá tak, že sečteme údaj z ř. 0901 a údaj z ř. 0603 a výsledek se potom dělí hodnotou uvedenou v ř. 0303 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Údaj tohoto indikátoru podává orientační pohled na vytížení odborných pracovníků muzea odbornou správou sbírkových a knihovních fondů (tj. agenda evidenčního zpracování, inventarizace, ošetření a ochrana, prezentace). BMG poskytuje srovnání s ostatními obdobnými muzei. Spíše než na výkonnost muzea naznačuje tento údaj eventuální odlišnosti v profesní struktuře muzei srovnávací skupiny. Další interpretace tohoto údaje by si vyžádala hlubší analýzu s využitím více údajů, než které poskytuje statistický výkaz. Mohla by být pro organizaci možná užitečná a management muzea k ní mohou údaje v indikátoru č. 75 a dalších motivovat.

²¹ Viz u nás k tomu například Jiří Žalman:

75.

Průměrná mzda zaměstnanců muzea.

Indikátor se vypočítá, když se údaj z ř. 0504 výkazu dělí údajem z ř. 0302 výkazu.

K čemu může tento indikátor v BMG sloužit:

Přes vědomí relativnosti vypovídací hodnoty tohoto údaje, bude pro manažera muzea do určité míry přínosné srovnání s průměrnou mzdou v muzeích obdobného charakteru, jak to v BMG nabízí indikátoru č. 76.

INTERNÍ BENCHMARKING MUZEÍ A GALERIÍ – UKÁZKA VÝSTUPŮ

Počítačový program BMG vyvinutý v NIPOS je schopen v současné době (konec roku 2017) automaticky zpracovat data z ročních statistických výkazů Kult (MK) 14-01 za roky 2012 až 2016 z 349 muzeí a galerií (dále jen muzea) zřizovaných státem, kraji a obcemi a uspořádat je podle 75 indikátorů (ukazatelů) definovaných v projektu interního benchmarkingu²²

Vypočítané hodnoty výkonů a činnosti muzeí u všech indikátorů jsou dále utříděny **podle níže uvedených čtyř kritérií (filtrů)**:

- podle jednotlivých roků (databáze obsahuje data za roky 2012 až 2016)
- podle zřizovatele: vše, stát, kraj, obce
- podle rozsahu sbírky vyjádřeného počtem evidenčních čísel: do 5.000; 5.001 až 50.000, 50.001 až 300.000, nad 300.000
- podle klasifikační skupiny, tj. převažujícího zaměření muzea, specializace: vše; galerie (muzea výtvarného umění); všeobecné, kombinované (vlastivědné); ostatní specializované.²³

Filtry a jejich kombinace lze libovolně volit a vytvářet tak pro benchmarking vhodné srovnávací skupiny muzeí.

1. Data uspořádaná dle indikátorů – ukázky výstupů

1.1. Zúčastněné subjekty - zobrazí se seznam muzeí, která splňují všechna zvolená kritéria, a zjistíme počet takových muzeí.

Příklady:

- Zvolíme muzea zřizovaná kraji, velikost sbírek 50.001 – 300.000, všechna bez rozdílu zaměření (specializace), data za rok 2016. Ze seznamu zúčastněných subjektů zjistíme, že stanovená kritéria splňuje celkem o 35 institucí (na obrazovce uvidíme jejich abecedně uspořádaný seznam). Při dalším pátrání bychom např. zjistili, že tato kritéria nesplňuje žádná galerie zřizovaná krajem ani ostatní specializovaná muzea krajů, ale jedná se jen o muzea všeobecná (vlastivědná).
- Zvolíme-li muzea zřizovaná krajem, velikost sbírek 5.001 až 50.000, klasifikační skupinu galerie a data za rok 2016, zjistíme, že tuto skupinu tvoří 16 galerií.

1.2 Přehled agregovaný - zobrazí se data podle jednotlivých indikátorů, vypočítaná z údajů od všech muzeí zvolené skupiny a prezentovaná jako hodnoty minimální, maximální, průměr a medián (střední hodnota v dané škále hodnot). – viz příl.

1.3 Trendy agregované zobrazí se data seřazená podle jednotlivých indikátorů, prezentující u každého indikátoru hodnotu mediánu v časové řadě od roku 2012 do roku 2016. Tím jsou vidět trendy

²² Viz „Přehled ukazatelů (indikátorů) hodnocení muzeí použitelných v benchmarkingu“ zde v příloze 1.

²³ Podle potřeby je možné uvažovat o rozšíření počtu klasifikačních skupin, tj. o diferenciaci stávající skupiny „ostatní specializované“.

v dosahovaných hodnotách u konkrétně zvolené skupiny muzeí. Program dokáže automaticky tyto hodnoty zobrazit u každého indikátoru nejen v číselných ukazatelích, ale též v přehledném grafu. – viz příl.

2. Analýzy - ukázka

Interní benchmarking nabízí v jeho současné podobě až 1.280 možných kombinací uspořádání sestav srovnávacích skupin muzeí podle volby nastavených filtrů. Poskytnou mnoho zajímavých údajů ukazujících na výkonnost a situaci muzeí v těch ukazatelích, které jsou měřitelné a kvantifikovatelné,²⁴ tedy smysl benchmarkingu. Hodnoty mediánu ukazují na možnost využití tohoto nástroje pro formování např. výkonnostních standardů u měřitelných výstupů (ale i vstupů) činnosti.

- Návštěvnost skupiny 16 galerií zřizovaných kraji a s velikostí sbírek v rozsahu 5.001 až 50.000 evid. č. za rok 2016.

V benchmarkingu ji vyjadřují indikátory 40 – 42. Podíváme-li se na celkovou návštěvnost a na hodnotu minimální, je na spodní hranici galerie, která byla, jak zjistíme podrobnějším zkoumáním, zpřístupněna jenom po část roku (galerie Louny, 641 n.). Maximu návštěvnosti (bezmála 80 tis. n.), jak lze zjistit z veřejně přístupných dat, měla galerie v Ostravě. Lokalita, kde tato galerie působí, je z hlediska návštěvnického potenciálu jednoznačně významná a výrazně odlišuje návštěvnost této galerie od ostatních galerií pozorované skupiny i v ostatních parametrech: má sice poměrně malou výstavní plochu (4. nejmenší ze všech), ale přitom nejvyšší návštěvnost ročně v přepočtu na 1 m² výstavní plochy i v přepočtu na 1 návštěvnícký den v roce. Přitom v některých dalších parametrech už není tak zářná. U ostatních galerií je co do celkové návštěvnosti u jednotlivých galerií poměrně velký rozptyl. Pokud ale budeme sledovat návštěvnost na 1 m² (tento parametr zohledňuje velké rozdíly v rozsahu výstavní plochy u jednotlivých subjektů), ukazuje se, že většina galerií se skutečně blíží k vypočtenému mediánu, stejně jako bezmála polovina z nich k mediánu údaje o návštěvnosti na 1 zpřístupněný den v roce (ind. 41 a 42). Zjištěné číselné údaje je potom zajímavé srovnávat s takovými parametry, jako je např. počet účastníků doprovodných programů připravených galerií k expozicím nebo výstavám, počet skupin exkurzí, které je absolvovaly (z toho skupin dětí a mládeže), a kolik že to bylo celkem návštěvníků (ind. 45 až 48). A najednou v této skupině uvidíme poměrně velké rozdíly mezi těmito institucemi. Svědčí vskutku o větších rozdílech v přístupu galerií k práci s veřejností, k uplatnění muzejně pedagogického přístupu a celkového strategii činnosti galerií. Ukazuje se, že srovnávání strohých statistických dat může být velice inspirující.

- Různé sestavy v interním benchmarkingu mohou také ukázat rozdílnost parametrů některých činností různých specializačních skupin (klasifikačních kategorií) muzeí.

Tak se například podívejme na rozdíly v dosahované návštěvnosti v roce 2016 výše zmíněné skupiny galerií zřizovaných kraji a majících sbírky v rozsahu 5.001 až 50.000 evid. č. (tj. 16 galerií) a skupiny muzeí všeobecných (vlastivědných), zřizovaných rovněž kraji a se stejným rozsahem sbírek, kterou tvoří 21 institucí. Obě skupiny mají v průměru obdobný rozsah celkové výstavní plochy (galerie v průměru 1.740 m² a muzea 1.703 m², minimální rozdíly jsou u hodnot mediánu, viz ind. 5). Rozdíly jsou v proporcích výstavní plochy pro stálé expozice a příležitostné výstavy, v počtu expozic i pořádaných výstav, ale zde je u obou skupin výraznější diference mezi jednotlivými institucemi.

²⁴Více o důležitosti, ale i limitech využití kvantitativních dat pro hodnocení výkonnosti a úspěšnosti muzejní instituce viz v úvodní studii „Benchmarking muzeí (stav a perspektivy řešení projektu)“, s. 1-2.

Celková návštěvnost za rok byla ale v průměru vyšší u muzeí (galerie v průměru 23.695 n., muzea 26.375 n.; obdobné rozdíly u mediánu, viz ind. 40), totéž lze konstatovat o návštěvnosti u obou skupin v přepočtu návštěvnosti na 1 m² výstavní plochy a v přepočtu na 1 zpřístupněný den v roce (ind. 41 a 42). Naproti tomu je u galerií daleko vyšší průměr počtu návštěvníků speciálních doprovodných programů k expozicím a výstavám (galerie v průměru 2.960 n., muzea 2.186, viz ind. 45) a především potom u galerií výrazně vyšší počet skupin návštěvníků (exkurzí), které tyto speciální doprovodné programy absolvovaly (u galerií v průměru 155 exkurzí, u muzeí 68, viz ind. 47). Svědčí to o převládající odlišné strategii působení na veřejnost prostřednictvím nabídky doprovodných programů mezi všeobecnými muzei a galeriemi krajů této velikostní kategorie. Patrně se také, jak bychom poznali z další hlubší analýzy, odráží průměrné vyšší personální vybavení galerií u obou velikostních skupin institucí (viz ind. 11 aj.). Především se v tom obecně projevuje úroveň oboru muzejní pedagogiky, kde je prakticky mnohem hlouběji propracovaná problematika prezentace výtvarného umění.

➤ **Přepočet celkových provozních nákladů muzea na 1 sbírkový předmět**

Zajímavý údaj poskytuje také např. ind. 72 a 74. Dozvídáme se, přepočet celkových provozních nákladů muzea na 1 sbírkový předmět (počítáno na evid. č.) a celkový počet sbírkových předmětů (evid. č.) v přepočtu na 1 zaměstnance muzea (počítáno v přepočtu na plně zaměstnané osoby). U všeobecných (vlastivědných) muzeí zřizovaných kraji s rozsahem sbírek 5.001 až 50.000 evid. č. celkem logicky platí – podobně jako u jiných skupin muzeí a galerií –, že čím nižší počet sbírkových předmětů na 1 zaměstnance, tím vyšší je přepočet celkových nákladů na 1 sbírkový předmět. Pro management muzeí je jistě inspirativní prostřednictvím BMG sledovat rozdíly mezi jednotlivými subjekty srovnávací skupiny a hledat další souvislosti. Pokud jde o interní benchmarking zde sledované skupiny všeobecných muzeí, konkrétní průměrná hodnota je 4.630 sbírkových předmětů na 1 zaměstnance a přepočet provozních nákladů na 1 sbírkový předmět činí 427,- Kč. Rozdíly minimální a maximální hodnoty naznačují velký rozptyl. Podíváme-li se na stejné ukazatele u skupiny galerií obdobné kategorie (zřizovatel kraj, velikost sbírky 5.001 až 50.000), vidíme jiný svět. Ve srovnání s muzei v průměru podstatně nižší počet sbírkových předmětů na 1 zaměstnance (2.924 sb. předmětů) a výrazně vyšší přepočtené provozní náklady na 1 sbírkový předmět – více jak třikrát vyšší (1.795,- Kč).

Už jenom tyto tři krátké příklady ukazují užitečnost interního benchmarkingu pro analytické posuzování výkonů muzeí, posuzování podmínek pro jejich činnost, eventuálně jejich efektivní využívání, byť jde – a to je třeba opakovaně zdůraznit – o jeden dílčí úhel pohledu.

Řešitelé projektu jsou přesvědčeni, že se jedná o užitečnou práci a v roce 2018 se podaří interní benchmarking dostat, nenastanou-li nepředvídatelné okolnosti, do plně nebo téměř plně funkčního stavu.

UKÁZKY

Přehled agregovaný

Muzea zřizovaná kraji, velikost sbírek 50 001 – 300 000, všechna bez rozdílu zaměření (specializace), data za rok 2016. Ze seznamu zúčastněných subjektů zjistíme, že stanovená kritéria splňuje celkem 35 institucí. str. 89

Muzea zřizovaná kraji, velikost sbírek 5 001 – 50 000, klasifikační skupinu galerie a data za rok 2016, zjistíme, že tuto skupinu tvoří 16 galerií. str. 92

Trendy agregované

Galerie zřizované kraji, velikost sbírek 5 000 – 50 000, data za léta 2012 až 2016 str. 95

Benchmarking v2.0 - Vyhodnocování výkonu a kvality činnosti muzeí metodou benchmarkingu

Provozuje Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, Praha

Jste přihlášení jako: **Administrátor** | [veřejný benchm.](#) | [interní benchm.](#)

[aktuální vzhled](#) | [Odhlásit](#)

[Úvod](#)

[Mé údaje](#)

[Zúčastněné subjekty](#)

[Přehled agregovaný](#)

[Trendy agregované](#)

[Srovnání](#)

[Trendy](#)

[O projektu](#)

[Kontakt](#)

Zde naleznete výpočet indikátorů pro skupiny muzeí dle zvolených kritérií výběru.

Vyberte rok: zřizovatele: klasifikace: rozsah evidenčních čísel:

Počet muzeí vyhovujících provedené volbě a pro rok 2016 (celkem 35)

		hodnoty pro zvolenou skupinu			
I. Základní podmínky pro činnost muzea					
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum
1..	Celkové výnosy (příjmy) muzea v tis. Kč výpočetný uzo rec data	9 463 000,00	20 484 462,86	18 664 000,00	45 178 000,00
2..	Podíl příspěvku zřizovatele na celkovém rozpočtu muzea (%) výpočetný uzo rec data	60,28	81,70	83,29	98,04
3..	Nezbytné provozní výdaje muzea z celkových výdajů (nákladů) v tis. Kč výpočetný uzo rec data	0,00	15 894 080,00	15 481 000,00	38 665 000,00
4..	Nezbytné provozní výdaje muzea z celkových výdajů (nákladů) v % výpočetný uzo rec data	0,00	76,97	85,15	100,00
5..	Celkový rozsah výstavní plochy muzea v m2 výpočetný uzo rec data	598,00	3 160,17	2 341,00	16 005,00
6..	Z celkové výstavní plochy má bezbariérový přístup (m2) výpočetný uzo rec data	0,00	1 058,63	1 005,00	7 487,00
7..	Z celkové výstavní plochy má bezbariérový přístup (%) výpočetný uzo rec data	0,00	34,26	29,65	100,00
8..	Z celkové výstavní plochy je procent výstavní plochy v objektech kulturních památek (KP) nebo národních KP (NKP) výpočetný uzo rec data	0,00	74,22	92,54	146,79
9..	Rozsah výstavní plochy muzea pro stále expozice z celkové výstavní plochy (v %) výpočetný uzo rec data	20,62	75,06	80,17	100,00
10..	Rozsah výstavní plochy muzea pro krátkodobé výstavy z celkové výstavní plochy (v %) výpočetný uzo rec data	0,00	24,94	19,83	79,38
11..	Počet zaměstnanců v přepočtu na plně zaměstnané osoby (přepočtený stav) výpočetný uzo rec data	11,00	30,55	26,60	71,00
12..	Z celkového počtu zaměstnanců je odborných pracovníků (přepočtený stav) výpočetný uzo rec data	6,00	16,69	14,00	44,90
13..	Podíl odborných pracovníků na celkovém počtu zaměstnanců (přepočtený stav) výpočetný uzo rec data	29,22	55,98	55,56	86,02
14..	Počet dobrovolných pracovníků muzea pracujících během roku v muzea výpočetný uzo rec data	0,00	4,03	0,00	138,00
15..	Počet dobrovolných pracovníků v přepočtu na plně zaměstnané osoby výpočetný uzo rec data	0,00	0,00	0,00	0,07
II. Muzejní sbírky a péče o ně					
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum
16..	Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů muzea výpočetný uzo rec data	50 634,00	127 417,06	101 979,00	283 974,00
17..	Objem katalogizovaných sb. předm. v podobě elektronické evidence v procentech z celkového počtu sbírkových předmětů (počítáno v evidenčních číslech) výpočetný uzo rec data	0,00	62,00	65,09	100,00
18..	Počet sb. předmětů (evid. č.) digitalizovaných v podobě obrazového záznamu výpočetný uzo rec data	0,00	22 489,17	13 300,00	119 348,00
19..	Počet inventarizovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok výpočetný uzo rec data	333,00	14 779,74	11 202,00	72 374,00
20..	Počet přírůstků sbírkových předmětů (evid. č.) zapsaných za sledovaný rok výpočetný uzo rec data	1,00	626,49	334,00	3 090,00
21..	Náklady na nákup sbírkových předmětů za sledovaný rok (v tis. Kč) výpočetný uzo rec data	0,00	173 965,71	72 000,00	1 050 000,00
22..	Počet sbírkových předmětů (evid. č.) vyřazených ze sbírky za sledovaný rok výpočetný uzo rec data	0,00	14,51	0,00	233,00

Benchmarking muzeí a galerií - Přehled indikátorů

23.	Počet konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok výpočtový vzorec data	0,00	754,49	315,00	6 845,00
24.	Z celkového počtu konzervovaných sbírkových předmětů v roce bylo konzervováno předmětů vlastní kapacitou muzea výpočtový vzorec data	0,00	731,37	271,00	6 845,00
25.	Z celkového počtu konzervovaných sbírkových předmětů v roce bylo konzervováno předmětů dodavatelsky výpočtový vzorec data	0,00	23,11	0,00	336,00
26.	Počet restaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok výpočtový vzorec data	0,00	57,49	14,00	491,00
27.	Z celkového počtu restaurovaných sbírkových předmětů v roce bylo restaurováno předmětů vlastní kapacitou muzea výpočtový vzorec data	0,00	25,31	0,00	356,00
28.	Z celkového počtu restaurovaných sbírkových předmětů v roce bylo restaurováno předmětů dodavatelsky výpočtový vzorec data	0,00	27,37	2,00	463,00
29.	Počet preparovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok výpočtový vzorec data	0,00	286,51	0,00	7 865,00
30.	Z celkového počtu preparovaných sbírkových předmětů v roce bylo preparováno předmětů vlastní kapacitou muzea výpočtový vzorec data	0,00	284,17	0,00	7 865,00
31.	Z celkového počtu preparovaných sbírkových předmětů v roce bylo preparováno předmětů dodavatelsky výpočtový vzorec data	0,00	2,34	0,00	37,00
32.	Celkové náklady vynaložené muzeem za rok na dodavatelsky provedené konzervování, restaurování a preparování sbírkových předmětů výpočtový vzorec data	0,00	221 782,86	172 600,00	761 000,00
33.	Počet knihovních jednotek u knihoven přístupných veřejnosti výpočtový vzorec data	0,00	32 361,66	29 290,00	95 993,00
34.	Roční přírůstek v knihovních jednotkách výpočtový vzorec data	0,00	274,09	205,00	1 197,00
35.	Výdaje na knižní fond ve vykazovaném roce výpočtový vzorec data	0,00	27,04	16,00	100,00
III. Zpřístupnění sbírek muzea veřejnosti (výstavní činnost a ostatní zpřístupnění sbírek)					
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum
36.	Počet stálých expozic muzea výpočtový vzorec data	3,00	10,91	10,00	27,00
37.	Počet instalovaných výstav v daném roce celkem výpočtový vzorec data	6,00	21,77	19,00	44,00
38.	Z celkového počtu krátkodobých výstav počet výstav vlastních základních výpočtový vzorec data	1,00	13,14	10,00	40,00
39.	Z celkového počtu krátkodobých výstav počet výstav převzatých (zapůjčených) výpočtový vzorec data	0,00	8,63	7,00	23,00
40.	Celková návštěvnost expozic a výstav muzea výpočtový vzorec data	6 269,00	50 397,97	43 379,00	123 016,00
41.	Počet návštěvníků expozic a výstav za rok v přepočtu na m2 z celkové výstavní plochy výpočtový vzorec data	3,07	20,95	17,56	68,27
42.	Počet návštěvníků v přepočtu na jeden návštěvní den v muzeu výpočtový vzorec data	19,84	186,30	155,75	683,42
43.	Z celkového počtu návštěvníků počet návštěvníků za vstupné celé (plné) výpočtový vzorec data	1 149,00	15 458,17	9 559,00	52 265,00
44.	Z celkového počtu návštěvníků počet neplaticích (s volným vstupem) výpočtový vzorec data	1 207,00	15 368,77	10 145,00	56 189,00
45.	Počet účastníků speciálních doprovodných programů připravených muzeem k expozicím nebo výstavám výpočtový vzorec data	0,00	5 227,74	3 561,50	28 478,00
46.	Počet účastníků těchto doprovodných programů představuje procent z celkové návštěvnosti muzea výpočtový vzorec data	0,00	12,66	7,02	77,32
47.	Počet skupin (ekurzí), které absolvovaly tyto speciální doprovodné programy výpočtový vzorec data	0,00	206,11	119,00	1 498,00
48.	Z celkového počtu exkurzí (0226) bylo exkurzí skupin dětí a mládeže výpočtový vzorec data	0,00	180,83	110,00	1 493,00
49.	Počet sb. předmětů (evid. č.) prezentovaných formou on-line katalogu na internetu výpočtový vzorec data	0,00	4 249,74	733,50	66 866,00
50.	Objem sb. předmětů (evid. č.) prezentovaných na internetu formou on-line katalogu z celkového počtu sbírkových předmětů (evid. č.) v procentech výpočtový vzorec data	0,00	4,18	0,40	67,86
51.	Počet badatelských úkonů za rok (návštěvy, dotazy, konzultace, rešerše) výpočtový vzorec data	10,00	324,63	231,00	2 434,00
52.	Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených muzeem výpočtový vzorec data	27,00	1 079,14	624,00	10 441,00
53.	Počet výpůjček z knihovního fondu veřejně přístupné knihovny muzea výpočtový vzorec data	0,00	641,89	259,00	6 153,00
54.	Počet uživatelů knihovny za rok mimo zaměstnance muzea	0,00	36,26	22,00	297,00

Benchmarking muzeí a galerií - Přehled indikátorů

	vypočtový vzorec data				
IV. Ostatní kulturní a vzdělávací programy muzea					
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum
55.	Počet kulturně výchovných a vzdělávacích programů připravených pro veřejnost muzeem vypočtový vzorec data	6,00	102,09	60,00	528,00
56.	Počet návštěvníků (účastníků) výchovných a vzdělávacích programů pro veřejnost vypočtový vzorec data	456,00	9 816,80	5 784,00	30 162,00
57.	Z celkového počtu programů (ř. 0231) připravilo muzeum celkem přednášek a podobných vzdělávacích programů pro veřejnost vypočtový vzorec data	0,00	39,31	22,00	422,00
58.	Z celkového počtu návštěvníků programů (ř. 0232) se účastnilo posluchačů přednášek apod. vzdělávacích programů vypočtový vzorec data	0,00	1 015,63	794,00	4 069,00
V. Specifická odborná a výzkumná činnost muzea					
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum
59.	Počet zpracovávaných vědeckovýzkumných úkolů za sledovaný rok vypočtový vzorec data	0,00	24,51	10,00	370,00
60.	Počet vstupů plnění úkolů výzkumu a vývoje vypočtový vzorec data	0,00	24,63	11,00	365,00
61.	Počet zaměstnanců (přepočtený stav) podílejících se na plnění vědeckovýzkumných úkolů (viz ř. 0917) ve sledovaném roce vypočtový vzorec data	0,00	5,03	3,00	27,00
62.	Počet sympozií, konferencí a seminářů pořádaných muzeem za sledovaný rok vypočtový vzorec data	0,00	3,77	1,00	49,00
63.	Celkový počet účastníků uspořádaných konferencí, sympozií a seminářů vypočtový vzorec data	0,00	96,37	40,00	871,00
64.	Počet muzeem vydaných titulů publikací (neperiodických a periodik), audiovizuálních děl, elektronických dokumentů na hmotných nosičích nebo na internetu za sledovaný rok vypočtový vzorec data	0,00	4,11	5,00	23,00
65.	Počet titulů vydaných publikací, které jsou autorskými díly zaměstnanců muzea vypočtový vzorec data	0,00	3,09	2,00	15,00
VI. Celkové využití aktivit muzea veřejností					
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum
66.	Celková návštěvnost muzea vypočtový vzorec data	8 859,00	56 214,49	49 567,00	139 829,00
67.	Počet registrovaných návštěv webových stránek muzea za sledovaný rok vypočtový vzorec data	0,00	34 418,20	28 754,00	166 610,00
VII. Některé měřitelné parametry charakterizující celkovou výkonnost muzea					
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum
68.	Míra finanční soběstačnosti muzea (vlastní výnosy vůči nákladům) bez příspěvku zřizovatele v procentech vypočtový vzorec data	1,96	18,38	16,83	40,35
69.	Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) vypočtový vzorec data	187 000,00	2 439 360,00	1 936 000,00	11 922 000,00
70.	Příjmy ze vstupného a prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů a publikací vypočtový vzorec data	120 000,00	1 843 360,00	1 277 100,00	9 578 000,00
71.	Podíl příjmů ze vstupného a prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů a publikací ad. (ř. 0402 + ř. 0403) na celkových příjmech (výnosech) v procentech vypočtový vzorec data	1,27	8,26	5,68	36,28
72.	Provozní náklady na 1 sbírkový předmět muzea (evid. č.) vypočtový vzorec data	52,80	179,56	159,29	393,28
73.	Celkové využití aktivit muzea veřejností v přepočtu na 1 zaměstnance vypočtový vzorec data	854,24	2 612,56	2 782,19	6 370,87
74.	Celkový počet sbírkových předmětů (evid. č.) a knihovních jednotek knihovny v přepočtu na 1 odborného pracovníka (přepočtený stav) vypočtový vzorec data	4 286,73	10 918,19	10 482,64	22 123,29
75.	Průměrná měsíční mzda zaměstnanců muzea vypočtový vzorec data	17 834,51	22 522,98	22 008,15	28 671,23

Benchmarking v2.0 - Vyhodnocování výkonu a kvality činnosti muzeí metodou benchmarkingu
 Provozuje Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, Praha
Jste přihlášení jako: Administrátor | veřejný benchm. | interní benchm. |

[aktuální vzorce](#) | [Odhlásit](#)

Úvod Mě údaje Zúčastněné subjekty Přehled agregovaný Trendy agregované
 Srovnání Trendy O projektu Kontakt

Zde naleznete výpočet indikátorů pro skupiny muzeí dle zvolených kritérií výběru.

Vyberte rok: zřizovatele: klasifikace: rozsah evidenčních čísel:

Počet muzeí vyhovujících provedené volbě a pro rok 2016 (celkem 16)

		hodnoty pro zvolenou skupinu			
I. Základní podmínky pro činnost muzea					
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum
1..	Celkové výnosy (příjmy) muzea v tis. Kč výpočet vzorec data	6 043 000,00	16 685 262,50	12 392 650,00	51 394 000,00
2..	Podíl příspěvku zřizovatele na celkovém rozpočtu muzea (%) výpočet vzorec data	0,14	82,68	88,52	97,06
3..	Nezbytné provozní výdaje muzea z celkových výdajů (nákladů) v tis. Kč výpočet vzorec data	124 000,00	13 482 443,75	10 351 000,00	40 283 000,00
4..	Nezbytné provozní výdaje muzea z celkových výdajů (nákladů) v % výpočet vzorec data	1,36	79,80	90,14	100,00
5..	Celkový rozsah výstavní plochy muzea v m2 výpočet vzorec data	259,00	1 742,50	1 309,50	4 035,00
6..	Z celkové výstavní plochy má bezbariérový přístup (m2) výpočet vzorec data	0,00	936,38	547,50	4 035,00
7..	Z celkové výstavní plochy má bezbariérový přístup (%) výpočet vzorec data	0,00	53,50	63,62	100,00
8..	Z celkové výstavní plochy je procent výstavní plochy v objektech kulturních památek (KP) nebo národních KP (NKP) výpočet vzorec data	0,00	78,27	100,00	100,00
9..	Rozsah výstavní plochy muzea pro stálé expozice z celkové výstavní plochy (v %) výpočet vzorec data	0,00	34,33	31,67	68,98
10..	Rozsah výstavní plochy muzea pro krátkodobé výstavy z celkové výstavní plochy (v %) výpočet vzorec data	31,02	59,42	68,33	100,00
11..	Počet zaměstnanců v přepočtu na plně zaměstnané osoby (přepočtený stav) výpočet vzorec data	7,20	19,68	17,00	40,00
12..	Z celkového počtu zaměstnanců je odborných pracovníků (přepočtený stav) výpočet vzorec data	3,10	8,92	8,50	13,00
13..	Podíl odborných pracovníků na celkovém počtu zaměstnanců (přepočtený stav) výpočet vzorec data	30,00	49,92	48,58	77,78
14..	Počet dobrovolných pracovníků muzea pracujících během roku v muzeu výpočet vzorec data	0,00	0,19	0,00	3,00
15..	Počet dobrovolných pracovníků v přepočtu na plně zaměstnané osoby výpočet vzorec data	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Muzejní sbírky a péče o ně					
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum
16..	Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů muzea výpočet vzorec data	5 210,00	11 728,88	7 961,50	28 746,00
17..	Objem katalogizovaných sb. předm. v podobě elektronické evidence v procentech z celkového počtu sbírkových předmětů (počítáno v evidenčních. Číslech) výpočet vzorec data	67,92	92,86	99,96	100,00
18..	Počet sb. předmětů (evid. č.) digitalizovaných v podobě obrazového záznamu výpočet vzorec data	0,00	5 473,44	5 079,50	14 511,00
19..	Počet inventarizovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok výpočet vzorec data	0,00	1 012,88	919,50	2 954,00
20..	Počet přírůstků sbírkových předmětů (evid. č.) zapsaných za sledovaný rok výpočet vzorec data	5,00	117,94	33,00	821,00
21..	Náklady na nákup sbírkových předmětů za sledovaný rok (v tis. Kč) výpočet vzorec data	0,00	761 337,50	474 500,00	3 972 000,00
22..	Počet sbírkových předmětů (evid. č.) vyřazených ze sbírky za sledovaný rok výpočet vzorec data	0,00	0,00	0,00	0,00

Benchmarking muzeí a galerií - Přehled indikátorů

23.	Počet konzervovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok vypočtový vzorec data	0,00	31,69	2,00	170,00
24.	Z celkového počtu konzervovaných sbírkových předmětů v roce bylo konzervováno předmětů vlastní kapacitou muzea vypočtový vzorec data	0,00	25,06	0,00	170,00
25.	Z celkového počtu konzervovaných sbírkových předmětů v roce bylo konzervováno předmětů dodavatelsky vypočtový vzorec data	0,00	6,63	0,00	86,00
26.	Počet restaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok vypočtový vzorec data	2,00	13,19	7,00	79,00
27.	Z celkového počtu restaurovaných sbírkových předmětů v roce bylo restaurováno předmětů vlastní kapacitou muzea vypočtový vzorec data	0,00	2,88	0,00	32,00
28.	Z celkového počtu restaurovaných sbírkových předmětů v roce bylo restaurováno předmětů dodavatelsky vypočtový vzorec data	0,00	10,31	7,00	79,00
29.	Počet preparovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok vypočtový vzorec data	0,00	0,00	0,00	0,00
30.	Z celkového počtu preparovaných sbírkových předmětů v roce bylo preparováno předmětů vlastní kapacitou muzea vypočtový vzorec data	0,00	0,00	0,00	0,00
31.	Z celkového počtu preparovaných sbírkových předmětů v roce bylo preparováno předmětů dodavatelsky vypočtový vzorec data	0,00	0,00	0,00	0,00
32.	Celkové náklady vynaložené muzeem za rok na dodavatelsky provedené konzervování, restaurování a preparování sbírkových předmětů vypočtový vzorec data	0,00	155 125,00	113 700,00	505 100,00
33.	Počet knihovních jednotek u knihoven přístupných veřejnosti vypočtový vzorec data	0,00	11 308,44	9 838,00	24 420,00
34.	Roční přírůstek v knihovních jednotkách vypočtový vzorec data	0,00	296,25	169,00	1 749,00
35.	Výdaje na knižní fond ve vykazovaném roce vypočtový vzorec data	0,00	36,56	10,05	204,00
III. Zpřístupnění sbírek muzea veřejnosti (výstavní činnost a ostatní zpřístupnění sbírek)					
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum
36.	Počet stálých expozic muzea vypočtový vzorec data	0,00	1,69	1,00	5,00
37.	Počet instalovaných výstav v daném roce celkem vypočtový vzorec data	2,00	17,13	17,00	29,00
38.	Z celkového počtu krátkodobých výstav počet výstav vlastních základních vypočtový vzorec data	2,00	15,19	15,00	28,00
39.	Z celkového počtu krátkodobých výstav počet výstav převzatých (zapůjčených) vypočtový vzorec data	0,00	1,94	1,00	13,00
40.	Celková návštěvnost expozic a výstav muzea vypočtový vzorec data	641,00	23 695,38	17 814,50	79 823,00
41.	Počet návštěvníků expozic a výstav za rok v přepočtu na m2 z celkové výstavní plochy vypočtový vzorec data	0,67	19,21	12,42	106,72
42.	Počet návštěvníků v přepočtu na jeden návštěvní den v muzeu vypočtový vzorec data	10,02	92,37	70,23	300,09
43.	Z celkového počtu návštěvníků počet návštěvníků za vstupné celé (plné) vypočtový vzorec data	109,00	4 089,94	2 063,50	15 467,00
44.	Z celkového počtu návštěvníků počet neplaticích (s volným vstupem) vypočtový vzorec data	100,00	13 882,19	8 461,00	56 516,00
45.	Počet účastníků speciálních doprovodných programů připravených muzeem k expozicím nebo výstavám vypočtový vzorec data	0,00	2 960,63	2 827,50	7 416,00
46.	Počet účastníků těchto doprovodných programů představuje procent z celkové návštěvnosti muzea vypočtový vzorec data	0,00	16,10	18,31	29,13
47.	Počet skupin (ekurzí), které absolvovaly tyto speciální doprovodné programy vypočtový vzorec data	0,00	154,69	127,00	368,00
48.	Z celkového počtu exkurzí (0226) bylo exkurzí skupin dětí a mládeže vypočtový vzorec data	0,00	131,19	114,00	303,00
49.	Počet sb. předmětů (evid. č.) prezentovaných formou on-line katalogu na internetu vypočtový vzorec data	0,00	3 231,69	100,00	18 319,00
50.	Objem sb. předmětů (evid. č.) prezentovaných na internetu formou on-line katalogu z celkového počtu sbírkových předmětů (evid. č.) v procentech vypočtový vzorec data	0,00	25,83	1,92	100,16
51.	Počet badatelských úkonů za rok (návštěvy, dotazy, konzultace, rešerše) vypočtový vzorec data	7,00	53,81	40,00	242,00
52.	Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených muzeem vypočtový vzorec data	19,00	111,00	93,00	229,00
53.	Počet výpůjček z knihovního fondu veřejně přístupné knihovny muzea vypočtový vzorec data	0,00	786,94	260,00	7 947,00
54.	Počet uživatelů knihovny za rok mimo zaměstnance muzea	0,00	16,13	4,50	82,00

Benchmarking muzeí a galerií - Přehled indikátorů

	vypočtový vzorec	data				
IV. Ostatní kulturní a vzdělávací programy muzea						
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum	
55.	Počet kulturně výchovných a vzdělávacích programů připravených pro veřejnost muzeem vypočtový vzorec: data	0,00	69,94	57,00	159,00	
56.	Počet návštěvníků (účastníků) výchovných a vzdělávacích programů pro veřejnost vypočtový vzorec: data	0,00	4 625,13	4 580,50	13 580,00	
57.	Z celkového počtu programů (ř. 0231) připravilo muzeum celkem přednášek a podobných vzdělávacích programů pro veřejnost vypočtový vzorec: data	0,00	18,00	7,50	143,00	
58.	Z celkového počtu návštěvníků programů (ř. 0232) se účastnilo posluchačů přednášek apod. vzdělávacích programů vypočtový vzorec: data	0,00	531,44	282,50	2 508,00	
V. Specifická odborná a výzkumná činnost muzea						
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum	
59.	Počet zpracovávaných vědeckovýzkumných úkolů za sledovaný rok vypočtový vzorec: data	0,00	2,25	1,00	15,00	
60.	Počet vstupů plnění úkolů výzkumu a vývoje vypočtový vzorec: data	0,00	2,81	0,00	19,00	
61.	Počet zaměstnanců (přepočtený stav) podílejících se na plnění vědeckovýzkumných úkolů (viz ř. 0917) ve sledovaném roce vypočtový vzorec: data	0,00	1,52	2,00	4,00	
62.	Počet symposií, konferencí a seminářů pořádaných muzeem za sledovaný rok vypočtový vzorec: data	0,00	2,50	0,00	32,00	
63.	Celkový počet účastníků uspořádaných konferencí, symposií a seminářů vypočtový vzorec: data	0,00	89,88	0,00	1 300,00	
64.	Počet muzeem vydaných titulů publikací (neperiodických a periodik), audiovizuálních děl, elektronických dokumentů na hmotných nosičích nebo na internetu za sledovaný rok vypočtový vzorec: data	1,00	6,88	5,00	39,00	
65.	Počet titulů vydaných publikací, které jsou autorskými díly zaměstnanců muzea vypočtový vzorec: data	0,00	4,25	3,00	15,00	
VI. Celkové využití aktivit muzea veřejností						
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum	
66.	Celková návštěvnost muzea vypočtový vzorec: data	763,00	26 123,13	23 943,00	85 212,00	
67.	Počet registrovaných návštěv webových stránek muzea za sledovaný rok vypočtový vzorec: data	3 425,00	51 948,81	43 841,50	158 000,00	
VII. Některé měřitelné parametry charakterizující celkovou výkonnost muzea						
indikátor č.	název indikátoru	minimum	průměr	medián	maximum	
68.	Míra finanční soběstačnosti muzea (vlastní výnosy vůči nákladům) bez příspěvku zřizovatele v procentech vypočtový vzorec: data	2,96	17,36	11,56	99,86	
69.	Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) vypočtový vzorec: data	30 000,00	702 275,00	362 850,00	4 041 000,00	
70.	Příjmy ze vstupného a prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů a publikací vypočtový vzorec: data	30 000,00	568 181,25	362 850,00	2 669 000,00	
71.	Podíl příjmů ze vstupného a prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů a publikací ad. (ř 0402 + ř. 0403) na celkových příjmech (výnosech) v procentech vypočtový vzorec: data	0,26	3,16	3,17	6,61	
72.	Provozní náklady na 1 sbírkový předmět muzea (evid. č.) vypočtový vzorec: data	451,54	1 795,10	1 256,38	6 988,88	
73.	Celkové využití aktivit muzea veřejností v přepočtu na 1 zaměstnance vypočtový vzorec: data	581,67	3 963,51	3 246,81	11 051,19	
74.	Celkový počet sbírkových předmětů (evid. č.) a knihovních jednotek knihovny v přepočtu na 1 odborného pracovníka (přepočtený stav) vypočtový vzorec: data	912,80	2 924,69	2 670,86	10 422,26	
75.	Průměrná měsíční mzda zaměstnanců muzea vypočtový vzorec: data	18 254,63	23 115,05	22 828,01	31 423,61	

Zde naleznete časové trendy indikátorů pro skupiny muzeí podle zvolených kritérií výběru.

Vyberte zřizovatele: Klasifikace: a rozsah evidenčních čísel:

III. Zpřístupnění sbírek muzea veřejnosti (výstavní činnost a ostatní zpřístupnění sbírek)

indikátor č.	název indikátoru	2012	2013	2014	2015	2016
36.	Počet stálých expozic muzea	2	2	2	1	1
	<i>počet subjektů účastnících se výpočtu:</i>	15	15	15	16	16

indikátor č.	název indikátoru	2012	2013	2014	2015	2016
37.	Počet instalovaných výstav v daném roce celkem	12	14	19	17	17
	<i>počet subjektů účastnících se výpočtu:</i>	15	15	15	16	16

indikátor č.	název indikátoru	2012	2013	2014	2015	2016
38.	Z celkového počtu krátkodobých výstav počet výstav vlastních základních	9	13	13	14	15
	<i>počet subjektů účastnících se výpočtu:</i>	15	15	15	16	16

